ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 17-18 СЕПТЕМВРИ | 2016 ГОДИНА/26 | БРОЙ 212 (7514)

БЕЗХАБЕРИЕ

Кабинетът проваля участието на България в Дубна

3

ЕВРОСЪВЕТ

27-те лидери се напъват да спасяват Европа

7

Центровете за настаняване на мигранти препълнени

Бъчварова видя предизборни интереси в протестите

Само с 373 места за настаняване разполага Държавната агенция за бежанците, сочи седмичната справка на МВР. Според данните толкова мигранти се очаква да влязат нелегално в България до понеделник. Само за миналата седмица властите са установили нови 643 чужденци. Към 15 септември в центровете на Дирекция "Миграция" на МВР са настанени 1765 лица при капацитет от 940 места, което означава, че ведомството е пълно на 188%. 401 мигранти се намират на външни адреси.

Вероятно предизборни интереси са двигател на протестите и напрежението в столичния квартал "Овча купел", смята вътрешният министър Румяна Бъчварова. Тя обяви, че недоволството се подклажда от "външни" за района места. Организираният за снощи протест бе охраняван и от жандармерията.

2

ЧЕТИВО

ПЕГАС

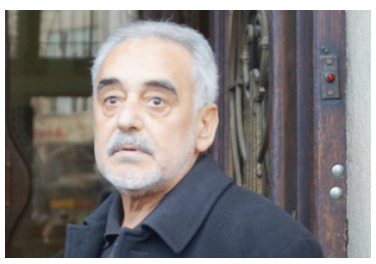
Дирята на „безследно изчезналите"

20

Неделник

Превземането на Тутраканската крепост - Малкия Вердюн

14

Прокуратурата поиска отстраняване на архитекта на Пловдив

4

Осъдиха Балджийски на 4 години затвор за убийство

40

Снимка БГНЕС

Във Видин почетоха 200-годишнината от рождението на екзарх Антим Първи. Главата на Българската православна църква патриарх Неофит и Видинският митрополит Дометиан отслужиха съборна патриаршеска света литургия в катедралния храм "Св. вмчк. Димитър Солунски"

НЯКОЛКО ДУМИ

Светла ВАСИЛЕВА

НЕ! ИСТИНА Е!

"Не е истина! Това вече не е истина!" Думите са на майката на съученичка на момичето, заставено да се съблече голо на улицата от две свои връстнички. Клипът с издевателството е качен в социалните мрежи. Споделян е многократно. Но не остава там. Подхващат го телевизиите. Как не! Има насилие, агресия, скандал. Ама главните действащи лица са деца. Какво от това? Още по-добре. За рейтинга. БТВ излъчва ужасяващите кадри на 15 септември в най-гледаното време сутринта. Вместо оптимистично послание и пожелание за успешна учебна година, родители и деца почти десет минути са "къпани" в гнусни сцени на унижение. В звук и образ. Вчера Нова ТВ подхваща темата. Клипът отново се върти. Няма отърване!

Защо с такава мазохистична наслада "поглъщаме" чуждото нещастие? Защо тиражираме насилието? Нима излъчването на клипа ще спре агресията? Или ще накара главните "героини" в него да се замислят? Или пък родителите им? Няма. Някакви институции ще се самосезират. Нещо ще направят. Нещо ще отчетат. Формално. СЕМ ще остане безучастен. Толкова.

Не е истина, възмущава се майка. Напротив. Истина е. Случва се с нас. С нашите деца. Ние всички сме част от нея. И тук невинни няма.

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 СЕПТЕМВРИ 2016

С 5 проекта МВР иска от ЕК 160 млн. евро за мигрантите

Румяна Бъчварова призна, че по-рано България е искала по-малка сума, но така и нямало отговор

Официално искане за предоставяне на спешна финансова помощ за овладяване на миграционния натиск е изпратила България до ЕК. На 15 септември МВР е предоставило пет проекта за общо 160 млн. евро, финансиране се търси по Механизма за спешна помощ от фонд "Вътрешна сигурност" и фонд "Убежище, миграция и интеграция".

Проектите са насочени към обновяване на техническото оборудване, използвано за осъществяване на граничен контрол на българските външни граници, разширяване на възможностите за интегрирано наблюдение и модернизиране на комуникационните и информационните системи по външните граници на България, укрепване на националния капацитет на Република България в областта на убежището и миграцията, уточняват от МВР.

По фонд "Вътрешна сигурност" кандидатстваме за специализирано оборудване и превозни средства с цел засилване наблюдението и проверките на външните граници, както и за модернизиране на съществуващите комуникационни и информационни системи. Парите от втория фонд ще отидат в центровете за временно настаняване и предоставяне на услуги, свързани с осигуряване на основните нужди на лица, търсещи международна закрила.

В парламентарния контрол вътрешният министър Румяна Бъчварова заяви, че до ЕК са изпратени 3 апликационни форми на общата стойност от 160 млн. евро "с уверението, че основната част от тях много скоро ще пристигнат в България". Тя уточни, че България е поискала техническа помощ, помощ за изграждане на видеонаблюдение и за оперативни разходи, поясни Бъчварова. Министърката призна, че преди няколко месеца България е изпратила подобно искане за "малко по-ниска сума", на което обаче така и не е било отговорено. Тя обаче е оптимист, че по-високата сума ще получи положително становище и ще бъде изплатена. "Позицията на България се чува, наред с това страната ни влезе във фокуса на вниманието на европейските лидери и ЕК и скоро ще имаме възможност да представим конкретни резултати", обнадеждена бе тя. Бъчварова добави, че се очакват 200 офицери от "Фронтекс". "В момента самата служба се реорганизира, сменят се мандатите. Беше ни обещано, че ще ни бъде отговорено възможно най-скоро и офицерите ще дойдат с необходимата техника, включително и обучени кучета", обясни министърът. Помощта от "Фронтекс" се чакала към 6 октомври.

БСП: Каналджийството е язва в работата на вътрешното министерство

Народният представител от БСП Атанас Мерджанов определи процъфтяващото каналджийство като язва в работата на МВР. Според него управляващите не правят нищо да пресекат порочната практика, само говорят и показват на европейските лидери предимно участъка от оградата с Турция, която бе изградена по времето на правителството на Пламен Орешарски. Мерджанов констатира, че България отново се е оказала неподготвена. Според него проблемът е, че държавата, в лицето на МВР и на Държавната агенция за бежанците, не е преценила и не е изчислила колко би бил капацитетът при засилена мигрантска вълна.

Мерджанов припомни, че левицата алармира за проблемите с бежанците от месеци и е настоявала цялата координация по мигрантската вълна да бъде поета от Бойко Борисов. Според него премиерът и президентът, както и вътрешният министър е трябвало да имат по-активна позиция след събитията в Лампедуза, когато ЕС отчете интересите на Гърция и Италия, но не и на България. Депутатът определи искането на помощ от ЕС като правилно, но много закъсняло.

Бившият външен министър и депутат от БСП Кристиан Вигенин провокира вицепремиера Румяна Бъчварова с въпроси за опазването на границата ни. Той бе възмутен, че държавата допуска едно лице да прави многобройни опити за нелегално преминаване на браздата. Законът не ни дава основание да ограничаваме придвижването на хората, които са поискали статут, затова са предложени законови промени за определянето на периметър, в който те могат да се придвижват, отговори Бъчварова. "Огромен брой емигранти преминават безпрепятствено южната ни граница и биват залавяни във вътрешността на страната или на изхода. Можем само да гадаем колко са прекосили страната ни, без да бъдат заловени. Това хвърля сянка върху претенциите, че тази граница е една от най-добре охраняваните граници в ЕС", възмути се Вигенин.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Можем само да гадаем колко нелегални мигранти са прекосили страната ни, без да бъдат заловени, възмути се депутатът от БСП Кристиан Вигенин

МВР брояло задържания, а не нарушители

Вътрешният министър Румяна Бъчварова заяви, че МВР брои не задържаните нарушители, които се опитват да минат нелегално границата, а само преустановените опити. Така тя репликира на думите на Кристиан Вигенин от БСП за големия брой регистрирани задържания по границата. Според министърката имало хора, които се опитвали да минат браздата "обикновено 2-3-5-10 пъти", а запълнените центрове за бежанци показвали колко добре МВР си върши работата. Опитите за преминаване на границата били 22 783, от тях не са предотвратени само 2372. По думите ѝ в сравнение с м.г. има намаление на подобни опити с 30%.

"Никога не сме казвали, че границата е на 100% непропусклива, но ако имате възможност да отидете в районите, особено около Малко Търново, ще се убедите, че няма физическа възможност дори да бъде наблюдавано продължението на тази граница. Усилията на МВР са насочени в дълбочина - на територията на страната, в по-голям периметър от границата и в населените места, особено в София, където да задържаме нелегалните мигранти", оправда се министърът.

Тя отговори на Вигенин, че Сърбия не е изразявала опасения, че България не се справя със спирането на нелегалните мигранти. Имаме споразумение за реадмисия със Сърбия и броя на молбите за реадмисия, т.е. за преминалите от българска към сръбска страна, е 116 души, заяви тя.

Коментар на стр. 12

Бъчварова видя предизборни интереси в протестите

Вероятно предизборни интереси са двигател на протестите и напрежението в столичния квартал "Овча купел", коментира след парламентарния контрол вицепремиерът Румяна Бъчварова. "Надявам се протестът, който е израз на някаква позиция, да не прерасне в друго. Моята информация е, че става въпрос не за напрежение вътре в центъра, а за напрежение, което се създава от групи, които дори не са жители на квартала. Има такива, които търсят изява чрез такъв тип поведение", заяви министърката. Протестът в "Овча купел" официално бе организиран от ВМРО и "Атака".

Бъчварова смята, че бежанският център в "Овча Купел" е охраняван много добре - вече имало засилено полицейско присъствие и патрули на жандармерията. На среща с директора на СДВР комисар Младен Маринов обаче кметът на София Йорданка Фандъкова поиска денонощно и засилено полицейско присъствие в района на бежанския център. Тя увери, че в района ще има по три патрула, включително и денонощен патрул на жандармерията. "Обръщам се към политическите сили да не се заиграват със страховете на хората. Страховете са основателни. Те се притесняват, необходимо е да предприемем адекватни мерки, така че да гарантираме сигурността им, а не да провокираме излишно напрежение", включи се в теорията за политически заигравки и Фандъкова.

Полицията изгради контролно-пропускателни пунктове в квартала, за да бъдат избегнати провокации пред общежитието за мигранти. Проверяваше се за оръжие и забранени предмети. В СДВР има информация, че групи от крайнодесни националисти и скинари ще се опитат да се сбият с мигрантите на няколко места в столицата и бяха взети превантивни мерки.

Центровете за бежанци са пълни на 188%

На 188% е запълнен капацитетът на центровете за настаняване на мигранти от затворен тип, които са към Дирекция "Миграция" на МВР, сочи седмичната справка на вътрешното министерство. Порано вчера директорът на Държавната агенция за бежанците Петя Първанова обяви, че капацитетът на центровете за настаняване на бежанци е запълнен на 93%. По думите ѝ от началото на годината близо 13 000 бежанци са регистрирани у нас, до края на 2016 г. се очаква те да станат колкото м.г.- около 20 000.

Дирекция "Миграция" на МВР настанява чужди граждани, които са задържани при незаконно преминаване на границата или представляват риск за сигурността на страната. Към 15 септември в центровете на ведомството са настанени 1765 лица при капацитет от 940 места. Капацитетът на Държавната агенция за бежанците е за 5190 души, а в момента в тях се намират 4817 лица, т.е. могат да бъдат настанени още само 373 души, колкото се очаква да влязат нелегално в България до понеделник-вторник следващата седмица. Само за миналата седмица властите са установили нови 643 чужденци, посочват от МВР. 401 мигранти се намират на външни адреси.

От началото на годината до средата на септември на българска територия са влезли общо 13 648 чужди граждани, предимно от Афганистан, Ирак и Пакистан. Продължава тенденцията за намаляване на броя на бежанците от Сирия. 8053 от мигрантите са установени при опит да напуснат страната при българо-сръбската граница. От 1 януари до 15 септември нашите граничари са задържали 3742 чужденци, които са влезли незаконно на българска територия. През последната седмица Дирекция "Миграция" е извела от страната 40 чужденци. Трима са върнати по споразумението за реадмисия с Турция.

Страницата подготви Павлета ДАВИДОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 СЕПТЕМВРИ 2016

Трябва да продължим нашата работа, докато намерим тези мерки, извън конвенционалните такива - да полагаме асфалт и да изграждаме социална инфраструктура, които ще повишат качеството на човешкия капитал

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ ОСЪЗНА ВАЖНИТЕ НЕЩА В ЖИВОТА

ГЕН. РУМЕН РАДЕВ:

Ще настоявам за стратегия за развитие на Северозапада

Ще настоявам за национална стратегия за развитие на Северозапада, а защо да няма и европейска стратегия за този регион с европейски средства. Това обяви вчера в Димово кандидатът на БСП за президент ген. Румен Радев. В града той беше посрещнат с пълен площад и бурни аплодисменти.

"Развълнуван съм от посрещането. Това е не само признание за моите качества, а и като задължение да работя за вас и българския народ. Гарантирам ви, че ще се боря", увери събралите се той. "Тук има много честни и работливи хора, но държавата се отдръпна от този край и ги остави сами да се борят. Не може държавниците да се крият и да не поемат отговорност", каза генералът.

По неговите думи бъдещето на страната е много тревожно, а България е на кръстопът. "Заплашват ни много предизвикателства - бежанци, социално разслоение, въоръжени конфликти. И не само това - нарастваща безработица и битова престъпност, влошено здравеопазване и образование", подчерта ген. Радев. Той обясни, че президентът не може да раздава пенсии, но той има важни функции и ако има силата и волята, може да направи много неща. "Първото, което ще направя, е да пресека монопола на една партия-държава, обсебила всички власти и институции. Бъдещият президент трябва да започне да мисли за хората и техните интереси", категоричен бе той.

Кандидатката за вицепрезидент Илияна Йотова проведе срещи в Брацигово. "Искаме силна нация и ще водим кампания, в която да обединяваме, кампания с аргументи, в която не делим хората", коментира тя. Според нея се опитват да ни убеждават, че сме малка държава, че трябва да правим каквото ни кажат, но има и по-малки държави в Европа, които обаче активно защитават националните си интереси, затова трябва да изберем истински държавници. "Тази седмица се взе решение за създаване на общ отбранителен Европейски съюз, такова решение не е взимано през всички години от съществуването на ЕС. Много са предизвикателствата и опасностите пред Европа и света и тази стъпка е необходима. Същевременно в тази сложна и несигурна обстановка е изключително важно къде е тънката граница между общата европейска политика и суверенитета на една държава, убедена съм, че нашата кандидат-президентска двойка подготвено може да отговори на тези предизвикателства", заяви Илияна Йотова.

Ще водим кампания, в която да обединяваме, категорична е Илияна Йотова

КАБИНЕТЪТ ПРОВАЛЯ БЪЛГАРСКОТО УЧАСТИЕ В ДУБНА

Велиана ХРИСТОВА

Правителството продължава да не внася таксата за участието на България в Международния обединен институт за ядрени изследвания (ОИЯИ) в Дубна, за което са изтекли всички срокове, научи ДУМА. Още на 11 юли вестникът съобщи, че Русия предупреждава за спиране на достъпа на нашите физици до проектите и програмите на ОИЯИ.

От създаването на ОИЯИ през 1956 г. членският внос на България е плащан през бюджета на ядрения регулатор - сега Агенция за ядрено регулиране. Стотици физици от БАН и вузовете са се обучавали и са специализирали в Дубна за 60 години. В края на 2015 г. обаче финансовият министър Владислав Горанов е поискал всички средства за научна дейност, включително за Дубна, да бъдат разплащани през МОН. Парите са планирани в централния бюджет, но девети месец правителството не решава кой да ги плати.

Министър Меглена Кунева не е внесла в МС досега постановление за плащане за Дубна чрез МОН. През юли главният секретар на МОН Красимир Вълчев отговори за ДУМА, че министерството вероятно ще поиска парите да се платят чрез АЯР. Развитие обаче няма. Според председателя на АЯР доц. Лъчезар Костов парите за Дубна ще бъдат преведени веднага, ако това стане чрез агенцията, както е било 60 години досега.

През МОН се плаща членският внос и във втория световен център на ядрената физика - Европейския център за ядрени изследвания (ЦЕРН), в който България членува от 1999 г. и където пребиват краткотрайно около 40 българи годишно. През ноември м.г. бившият министър на МОН проф. Тодор Танев съобщи, че членският внос в ЦЕРН е близо 7 млн. лв. Сумата за Дубна е около 3,3 млн. лв. ($ 1,93 млн.), като голямата част се връща в България за командировки до три месеца по 50-80 наши физици годишно, а около 30 са на постоянна работа там. Чрез Дубна нашите учени участват и в научни проекти на ЦЕРН.

МП ОБЕЩА ТЪРГ ЗА ТЕЛЕФОНИЯТА В ЗАТВОРИТЕ

Затворниците ще говорят известно време чрез обществена телефония. Министерството на правосъдието е прекратило договора с германския холдинг "Телио" в навечерието на изтичането на договора. Това стана ясно от отговора на ведомството по повод на писмо от германската фирма, която бе изненадана от решението на министерството.

"Фирма "БиВифон България" има 10-годишен договор с Министерството на правосъдието, който изтича на 19 септември. Договорът е сключен с изпълнителя без никаква процедура през 2006 г. От компанията твърдят, че неколкократно са предлагали новата си оферта и са отправяли запитвания за продължаване на партньорството. Всяка тяхна инвестиция била потвърждавана от дирекция в Министерството на правосъдието.

От правосъдното министерство уверяват, че предстои откриване на процедура, при която в състезателен характер да се постигнат добри условия и ниска крайна цена на услугата. Мотивират се, че стойността на разговорите се заплаща от затворниците.

Междувременно правото на лишените от свобода на телефонна връзка ще бъде осигурено чрез обществена телефония до провеждането на публична, прозрачна, равнопоставена процедура при условията на свободна и лоялна конкуренция, уверяват от ведомството на Захариева.

КУНЕВА СЕ ОПЛАКА ОТ ДЕФИЦИТ В НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ НА БЪЛГАРИЯ

Павлета ДАВИДОВА

В опит да оправдае минималните държавни средства за наука образователният министър Меглена Кунева се оплака от дефицит на научноизследователска дейност в страната. Депутатът от "Атака" проф. Станислав Станилов подчерта, че стратегията на правителството предвижда към 2020 г. средствата за наука да са 1,5% от БВП, когато за ЕС средната стойност ще е 2,5-3 процента. "Като подписвате проект с разходи за наука и развойна дейност от 1,5%, вие изразявате съгласие България да бъде втора категория и декларирате "Аз, Меглена Кунева, съм съгласна да бъда втора категория европеец". Ще демонстрирате ли амбиция за рязко увеличаване на разходите за наука", попита Станилов.

Кунева обяви, че България трябвало да си поставя реалистични цели. "Не тръгваме от нула, а тръгваме от минус. Вече 6 г. има дефицит на научноизследователската дейност. Нека поставянето на реалистични цели да не се разглежда като отстъпление от страна на министерството", обяви министърката. Тя пропусна да обясни, че парите за наука у нас бяха драстично намалени от Симеон Дянков при първото управление на ГЕРБ. Кунева се оправда, че с инвестициите в научноизследователска дейност България е на едно ниво с Гърция, Малта и Словакия, а с по-нисък процент от нас са Кипър, Румъния и Хърватия.

"Заплатите на изследователите в Румъния, която била по-назад от нас, са 2,5 пъти по-високи. В България заплатите са неизмеримо ниски. Не може гл. асистент в БАН да взима максимално 600 лв., възмути се Станилов.

ГРАДСКИЯТ СЪВЕТ НА БСП В СОФИЯ

организира среща - разговор с кандидатите за президент и вицепрезидент на Република България

ген. РУМЕН РАДЕВ и ИЛИЯНА ЙОТОВА.

Заповядайте на 20 септември (вторник) от 18.30 ч. в зала №3 на НДК.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 СЕПТЕМВРИ 2016

ГЕРБ се сети да защитава зелените площи в София

Снимка Благовеста ШВЕТКОВА

За първи път противници на презастрояването в София се събраха на протест пред сградата на столичната община с искане да се запазят зелените площи

Деси ВЕЛЕВА

Представителите на ГЕРБ в Столичната община най-накрая решиха да се активизират в опазването на зелените площи в София. При откриването на новата сесия на общинския съвет от групата на управляващите обещаха промени в Общия устройствен план на столицата, за което е дадена задача на главния архитект Здравко Здравков. Промените ще бъдат отразени по-късно и в Подробните устройствени планове на районите. От ГЕРБ се заканиха да поискат и промени в Закона за устройството на територията, както и законово разширяване на правомощията на Столичния общински съвет. Управляващите се похвалиха и със "светкавичната" реакция на протестите на хората от "Младост" срещу застрояването в района.

Няколко акцента в дейността си през започналия сезон поставиха от своя страна общинските съветници от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ. Един от тях е сигурността на столичани, особено свързана със струпването на бежанци в някои части на София. БСП отново настоя за увеличаване на правомощията на Общинската полиция и назначаването на зам.-кмет по сигурността.

Червените съветници ще продължат да работят и срещу незаконната реклама, от която общината губи милиони. От левицата алармираха, че градският транспорт продължава да работи с планови загуби. Съветниците акцентираха и на бъдещия бизнес план на "Софийска вода" и искането на концесионера за увеличаване на цената на водата. Състоянието на инфраструктурата на крайните квартали и застрояването в различни райони на столицата също ще бъдат теми, следени от общинарите от БСП. Председателят на групата Калоян Паргов подари в началото на сесията картина на ученици от 2 средно училище в София на столичния кмет Иорданка Фандъкова, с която й напомня ангажимента й към образованието.

БСП ИЗДИГА КАНДИДАТ ЗА КМЕТ НА „МЛАДОСТ"

Конференция на районната организация на БСП в столичния квартал "Младост" ще издигне днес кандидат на БСП за районен кмет на "Младост" за частичните местни избори. Те ще се проведат на 6 ноември заедно с президентските. Изборът на нов кмет се налага заради подадената оставка на досегашния - Цвета Авджиева, която напусна след протести на хората от "Младост" срещу строеж в зелена площ.

Прокуратурата поиска сваляне на архитекта на Пловдив

Румен Русев е издал разрешения за строеж на сграда с офиси, хотел, апартаменти, магазин, подземен паркинг и общежития в нарушение на закона, твърдят от държавното обвинение

Окръжната прокуратура в Пловдив е отправила искане до съда за отстраняване на Румен Русев от длъжността главен архитект на града. Причината са близо 60 нарушения при издаване на разрешителни за строеж и за промяна на подробни устройствени планове, включително заради разрушения Тютюнев склад на ул. "Одрин" 8.

Прокуратурата твърди, че е длъжна да предприеме тази мярка, защото община Пловдив е отказала сама да отстрани главния архитект на града. Разследващите напомнят, че издадено разрешително за строеж на мястото на разрушения Тютюнев склад е нищожно. Освен този случай се разследват "съществуващи корупционни практики", свързани с работата на Русев. Отстраняването от работа се иска с аргумента, че той би могъл да попречи на делото.

Тютюневият склад на ул. "Одрин" 8 бе разрушен първи от фирмата собственик с името "Одрин 8". После бяха опожарени други три от емблематичните за града складове, за което бе обвинен бездомникът Любомир Данчев.

Сега прокуратурата твърди, че главният архитект на Пловдив в нарушение на закона е издал разрешения за строеж на сграда с офиси, хотел, апартаменти, магазин и подземен паркинг, както и за общежития. Разрешенията били издадени при липса на инвестиционен и идеен проект, както и без съгласуване с Министерството на културата. Главният архитект е нарушил законите и правилниците, "регламентиращи проектирането, изработването на работни и подробни устройствени планове, издаването на т.нар. скици-виза и тяхната презаверка, издаването на разрешение за строеж и неговото съгласуване и заверяване". Той бил допуснал осъществяване на противозаконна дейност в защитена територия за опазване на културното наследство. Освен това при издаването на разрешителните за строеж било представено пълномощно за имот, който не съществува в кадастралната карта на града.

Освен Русев обвиняем по това дело е и представителят на фирмата Одрин 8" ЕООД Георги Бранеков. Обвинението му е за незаконна дейност в защитена територия за опазване на културно наследство.

"При претърсване и изземване в ползвани от дружеството помещения е било намерено и иззето преправено удостоверение, издадено от Министерство на културата, Национален институт за недвижимо културно наследство", се казва в съобщението на прокуратурата. Преправен е бил действителният текст, а вместо него е било записано, че тютюневият склад на "Одрин" 8 не притежава статут на единична недвижима културна ценност и попада извън цялостния архитектурен ансамбъл на складовете.

Според разследващите този документ два пъти е бил използван пред пловдивската община, заради което Бранеков има обвинение и за ползване на неистински документ.

ПАВЛОВА НАСТОЯ СЪДЪТ ДА РАЗВАЛИ СДЕЛКАТА ЗА ЦАРСКИТЕ КОНЮШНИ

Павлета ДАВИДОВА

Регионалният министър Лиляна Павлова е сезирала СГС с искане продажбата на т.нар. Царски конюшни в София да бъде развалена. Тя е поискала съдът да обяви и трите договора, сключени от областния управител на София, да бъдат обявени за нищожни. Исковата молба е едновременно срещу областния управител и срещу купувача "Евротрансбилд".

От МРРБ смятат, че областният управител Веселин Пенев не е имал правомощия еднолично и самостоятелно да се разпорежда с имота и не е налице хипотезата за прехвърляне, продажба или ликвидиране на съсобственост от името на държавата. Това е вид заобикаляне на закона, тъй като имаме спорове изобщо по процедурата, обясни Павлова. Според МРРБ купувачът не е ясно легитимиран и не е собственик на имотите, за които претендира. Павлова припомни и висящите в съда дела от други фирми, които също претендират съсобственост. "Считаме, че е налице категорично ощетяване на финансовия, на държавния интерес, на публичния и обществения интерес при извършването на тази сделка, тъй като направеното ценообразуване и като избор на тези, които са го правили, и като избор на цени, на които тази сделка е извършена - е ощетен държавния интерес", заяви министърът.

По-рано депутатът от БСП Желю Бойчев попита вътрешния министър Румяна Бъчварова дали е била уведомена за действията на областния управител на София и процедурата за продажба на Царските конюшни. Считате ли че при подписването на тези договори са защитени държавният и обществения интерес, добави той. Бъчварова заяви, че като вицепремиер не отговаряла за областните управители, а координацията с тях е възложена на отдел към администрацията на МС. Тя продължи да настоява, че МВР отдавна е искало актуването на имотите върху вече продадения терен.

Държавният интерес е бил защитен от Министерството на земеделието, което има акт за собственост върху една от сградите и МРРБ, които са се произнесли за статута на имота, смята Бъчварова.

Медици от болницата в Стара Загора с ултиматум заради заплати

Работещите в АГ клиниката към УМБАЛ "Проф. д-р Стоян Киркович" са поставили ултиматум на директора на проф. Йовчо Йовчев да бъдат изплатени пълните им трудови възнаграждения за юли. В противен случай ще бъде заведен колективен иск за трудово възнаграждение срещу ръководството на болницата. Медицинските служители са получили само предвидения от Кодекса на труда минимален размер на трудовите възнаграждения за юли.

По думите на синдикалния лидер в старозагорската многопрофилна болница Атанас Бадов има и други отделения в болницата, където заплатите не са изплатени в цял размер. Новоназначеният началник на АГ комплекса доц. Николай Лазаров е информирал, че пълният размер на заплатите ще бъде изплатен до ноември.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 СЕПТЕМВРИ 2016

Купища нарушения направил проф. Ваньо Митев в МУ

Бившият ректор събира подписи да свали от поста заменилата го проф. Вихра Миланова, избрана единодушно преди 5 месеца

Велиана ХРИСТОВА

Поредица от нарушения е открил одит на МОН в Медицинския университет в София за периода от началото на 2014 г. до средата на 2016 г., през който ректор е бил акад. Ваньо Митев, съобщи сайтът clinica.bg. Големи нарушения има при приема на чуждестранни студенти, чийто брой е надвишавал законово разрешената квота от 5% от капацитета на вуза. Кандидати са приемани без писмен изпит по биология и химия, а поради липсата на правила одиторите се съмняват и в достоверността на документите на чуждестранни студенти, прехвърлени в МУ от други места.

Нарушения има и при договорите за образователен франчайз между МУ и "Каза Колидж" в Никозия, както и с Швейцария, Германия. Липсва финансова обосновка за изнесеното обучение, това довело до необосновано ниска такса на студентите през първите 2 години. МУ е бил ощетен с 1,2 млн. лв. от договори с посредници, които набират чуждестранни студенти, се казва в одита. Има случаи, в които са плащани комисиони за едни и същи студенти веднъж за зимен семестър на един посредник и втори път за летен семестър на друг посредник. Чуждите студенти в МУ са 1800 от 9000, което носи пари на вуза.

Започнало е премахване на студентския стол, за да се прави модерна сграда за вуза, но собствеността е държавна и процедурата трябва да бъде спряна, докато имотът не стане частна държавна собственост, казват проверяващите. Нарушения има и при обществените поръчки за купуване на автомобили, обявени с ограничаващи технически условия, най-скъпата кола е роувър за 177 108 лв. с ДДС през 2014 г. Според ревизорите това е неикономично разходване на бюджетни средства. Освен това в някои факултети професор на пълен щат взимал 1827 лв. заплата, а за половин щат - 1825 лв. Възнаграждението на хора от администрацията е било по-високо от професорските заплати. Одитът видял и допълнителни договори със служители за дейности, които са им основно трудово задължение. Шефове на отдели, гл. секретар и пр. пък си докарвали до 3000 лв. над основната заплата. Ректорът получавал малко над 5 хил. лв., брутно обаче стигал почти до 9000 лв.

Всичките 8 поръчки за ремонт и строителство в МУ са минавали през една фирма - "Техно-енерджи" от групата на "Вайс профил", близка до ДПС, спечелила поръчки за 26,5 млн. лв., казва одитът, цитиран и от "Капитал". Един от собствениците Хюсеин Кулов е брат на екс-депутата от ДПС и бивш зам.-министър Фатме Илияз.

През юли ДУМА напомни съобщение на БТА отпреди 2 години, че местните власти в швейцарския кантон Тичино и гр. Киасу подготвят законови промени с цел обучението, което се води там от МУ в София чрез италианския вуз ЧЕПУ (спонсор на Берлускони), да бъде акредитирано от федералните власти на Швейцария. Властите в Киасу алармират, че схемата "МУ-ЧЕПУ" е направена, за да се заобиколят строгите закони на Швейцария за медицинското образование. В това време проф. Митев се хвалеше публично с изнесеното обучение в Кипър и с намеренията да се прави същото в Киасу.

Публична тайна е, че проф. Ваньо Митев стоеше зад внесеното в НС от проф. Иван Станков (АБВ) предложение в Закона за висшето образование да се премахне ограничението за два мандата ректорство, които за Митев изтекоха. Проектът бе оттеглен, а Ваньо Митев в момента заема странния пост първи зам.-ректор на МУ, който не съществува в обявената структура на ръководството на вуза. До тази година, докато той оглавяваше Съвета на ректорите, заседанията на този орган бяха засекретени и не се съобщаваха на журналистите.

Според одиторите новият ректор проф. Вихра Миланова, избрана в средата на април, трябва да прекрати нарушенията. Преподаватели от МУ обаче съобщиха, че проф. Миланова не се подчинява на Ваньо Митев и той в момента събира подписка да се свика общо събрание за свалянето й от поста пет месеца след единодушното й избиране.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Омбудсманът Мая Манолова посети Университетската многопрофилна болница за активно лечение "Царица Йоанна" и участва в акция по опаковане на дърво със златна тъкан в знак на съпричастност и подкрепа към децата с онкохематологични заболявания. Институцията на омбудсмана се включва в международната инициатива "Отгледайте надежда, донесете усмивка на дете с рак", която се провежда през целия септември с цел повишаване чувствителността на обществото към проблемите на онкоболните деца

Дават още време за създаване на обществените съвети в училищата

Удължава се срокът за създаването на обществените съвети към детските градини и училищата. Той ще е до края на 2016 г. Освен това съветите ще се отчитат за дейността си пред родителите.

Това са новите моменти в утвърдения от вицепремиера и министър на образованието и науката Меглена Кунева Правилник за създаването, устройството и дейността на обществените съвети към детските градини и училищата. Проектът бе публикуван за обществено обсъждане през август 2016 г.

Обществеият съвет ще одобрява стратегията за развитие на детската градина или училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението й, ще участва и в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите за превенция на ранното напускане на училище и за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и при обсъждане на избора на ученически униформи.

Предвидено е представител на родителите да участва в комисиите за атестиране на директорите, при провеждането на конкурс за директор, както и да има представител при създаването и приемането на етичния кодекс на училищната общност.

ОПАШКИ ОТ НЕДОВОЛНИ СТУДЕНТИ ЗА ОБЩЕЖИТИЯТА В СТУДЕНТСКИ ГРАД

Опашки от над 150 студенти се извиха за поредна година пред касите на общежитията на Софийския университет в Студентски град. Студентите от горен курс чакаха с часове, за да платят такси за пренастаняване, и всички питат защо университетът не въвежда система за електронно плащане. Такова бе въведено само за семестриалните такси. Вчера работеха само пет каси, а над 3000 студенти трябва да бъдат пренастанени в общежитията на университета.

Студентите от първи курс ще бъдат настанявани от 26 септември до 7 октомври.

НОИ СПИРА ЗА ТАЗИ ГОДИНА ПРОГРАМАТА ЗА ПРОФИЛАКТИКА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ

Териториалните поделения на НОИ ще издават удостоверения за профилактика и рехабилитация до 30 септември 2016 г. включително, съобщиха от осигурителния институт. Последната дата, на която хората могат да постъпват в изпълнителите на дейността по профилактика и рехабилитация, е 3 октомври 2016 г. Причина за спиране на програмата е, че средствата в бюджета на ДОО за т.г. са изчерпани. Т.г. програмата започна на 31 март и за нейното финансиране бяха предвидени над 17,9 млн. лв. До момента са издадени 40 300 удостоверения, като се очаква до приключване на програмата още 4 хил. души да ползват парична помощ за профилактика и рехабилитация.

ДУМА®

Абонамент 2016

Краен срок за абониране

26 СЕПТЕМВРИ 2016 Г.

Цени:

1 месец – 13,00 лв.

3 месеца – 39,00 лв.

Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД,
"Доби прес" ЕООД
и редакцията на в–к ДУМА
на ул. "Позитано" 20А.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203

22 на сто от българите живеят под прага на бедността

Близо 1,6 милиона оцеляват с под 325 лева на месец

22 на сто от населението на страната е било под прага на бедността през миналата година. Това съобщиха от Националния статистически институт. 325,83 лева е била линията на бедността през изминалата година, като под това ниво са се оказали 1 585 000 българи, отчита националната статистика. Данните показват, че линията на бедност се увеличава с 0,6%, а относителният дял на бедното население нараства с 0,2 на сто. През 2011 година за бедни са се смятали хората, които са разполагали средно с 283 лева. Пет години по-късно сумата нараства едва до 325 лева.

Системата за социална защита има съществено значение за редуциране на бедността. Данните за 2015 г. показват, че ако в доходите на домакинствата се включат доходите от пенсии, но се изключат останалите социални трансфери (обезщетения, социални и семейни помощи и добавки), равнището на бедност се повишава от 22 на сто до 28,4%, или с 6,4 на сто. Съответно при изключване на пенсиите и останалите социални трансфери равнището на бедност нараства до 42,9%, или с 20,9 на сто, обясниха от НСИ.

Образователното ниво оказва съществено влияние върху риска от бедност при заетите лица. Най-висок е относителният дял на работещите бедни с начално и без образование - 57,9 на сто. С нарастване на образователното равнище относителният дял на бедните сред работещите намалява около 2 пъти за лицата с основно образование и над 8 пъти за лицата със средно образование. Делът на работещите бедни с висше образование е 2,1%.

Оценките на бедността в зависимост от типа на домакинството показват, че бедността е концентрирана сред възрастните едночленни домакинства, самотните родители с деца, както и домакинства с три и повече деца. Най-голямо нарастване на риска от бедност през 2015 г., в сравнение с 2014 г., се наблюдава при едночленните домакинства с лице на възраст над 65 години - с 13,8 на сто. Относителният дял на бедните е най-нисък в домакинства с двама възрастни и едно дете - 12,9%, и в домакинства с двама възрастни под 65 години - 15,1%. Сред едночленните домакинства рискът от бедност при жените е с 24,6 процентни пункта по-висок, отколкото при мъжете. Ако в домакинството живее едно лице над 65 години, рискът от бедност е с 29.5 процентни пункта по-висок от домакинство, в което живее едно лице под 65 години.

Сред бедните от българската етническа група преобладават пенсионерите - 49,9%, докато при ромската етническа група най-висок е относителният дял на безработните лица - 43,7 на сто. По отношение на работещите лица най-висок е относителният дял на работещите бедни сред турската етническа група - 26,7%, при 20,8 на сто работещи бедни от ромската етническа група и 18,9% сред българската етническа група.

МВФ: Недостатъчни реформи и корупция в България

Ръководителят на редовната мисия на МВФ в България Реза Бакир обсъди с министър-председателя Бойко Борисов заключенията на експертите на МВФ за развитието на българската икономика

МВФ повиши прогнозата за икономическия растеж до 3% за 2016 г., но очаква забавяне в средносрочен план до 2,5 на сто заради недостатъчните структурни реформи. Тази година дефицитът в бюджета може да е под един процент, а догодина да има малко увеличение заради засилването на европейските програми, но това няма да е проблем, смята ръководителят на мисията на МВФ в България Реза Бакир, цитиран от БНР. В по-дългосрочен план обаче има рискове, като например възможни притеснения, свързани с втория стълб на пенсионната система. Става дума за възможността за преместване на партиди от втория стълб към първия, който е част от общественото осигуряване. В дългосрочен план това може да доведе до допълнителен натиск върху бюджета. От МВФ обърнаха внимание на проблемите, свързани с все по-трудното намиране на квалифициран персонал от фирмите. От мисията на фонда смятат, че предприятията не са равномерно разпределени в страната, което пречи на растежа, а сивата икономика и корупцията остават проблем номер едно. Бакир подчерта, че корупцията не само създава проблеми в много други сфери, но също има влияние и върху икономическия растеж. Той препоръча да се положат повече усилия като обясни, че трябва да се работи за антикорупционно законодателство, но и за неговото ефективно прилагане.

Банковата система е в добра кондиция, а стрес-тестовете и реформите в БНБ показват подобрение в сектора, въпреки това може да се направи още, например да се продължи намаляването на дела на необслужваните кредити, заключава мисията на МВФ.

„Уиз ер" подновява полетите София-Варна

Унгарският нискобюджетен превозвач "Уиз ер" (Wizz Air) обяви вчера, че възстановява полетите си по трасето София-Варна от 26 март 2017 г. Те ще бъдат ежедневни, а билети вече могат да се купят онлайн, като цените започват от 19.99 лв.

Компанията започна летателната си програма по направлението в средата на юли 2008 г. и спря да я изпълнява от началото на ноември 2010 г. Тогава не беше съобщена причина за решението, въпреки големия интерес на пътниците и ниските цени на превоза между двата града, които не са свързани с качествена инфраструктура. Покъсно обаче се разбра, че полетите, на доста по-различни цени, вече се изпълняват от "България ер".

Планът на унгарския превозвач идва на фона на започналите нискобюджетни полети от София до 21 дестинации от ирландския нискотарифен превозвач "Райънер" (Ryanair).

От 26 март компанията ще лети между София и италианския град Катания. Полетите ще са два пъти седмично в сряда и неделя. От България "Уиз ер" предлага общо полети по 33 линии до 17 държави. През декември се очаква в София да бъде базиран седми самолет на компанията. За тогава са насрочени и вече обявените нови полети от София до Нюрнберг, Донкастър и Базел.

БНБ отчете позитивен платежен баланс на страната ни

Търговското салдо на България през юли остава отрицателно и в размер на 32,8 млн. евро спрямо дефицит за 254,2 млн. евро преди година, докато за януари–юли търговското салдо е на дефицит от 848,6 млн. евро при дефицит за 1,3 млрд. евро за същия период на предходната година. Това показват данните на Българската централна банка. През юли платежният баланс на България остава положителен и бележи солидно подобрение за първите седем месеца на годината. Балансът по текущата и капиталовата сметка на България през юли е положителен и възлиза на 635,7 млн. евро при излишък от 566 млн. евро през юли 2015 година. За първите седем месеца на годината салдото по текущата и капиталовата сметка е положително и в размер на цели 2,2 млрд. евро, което е 4,9% от прогнозирания БВП, при излишък за 1,2 млрд. евро - 2,7% от БВП през същия период на миналата година. През юли салдото само по текущата сметка е положително и възлиза на 513,4 млн. евро спрямо излишък за 470,7 млн. евро година по-рано, докато в рамките на първите седем месеца на годината текущата сметка е на положителен баланс от 1,2935 млрд. евро (2,8% от БВП) спрямо излишък за 380,5 млн. евро - 0,9% от БВП през периода януари–юли 2015 година.

Годишният данък за такситата в столицата ще е 850 лева

Таксиметровите превозвачи в София и Варна ще плащат 850 лева годишен данък, а в Бургас - с 50 лева повече. Това предвижда промяната в Наредбата за местните данъци и такси в столицата, която бе гласувана вчера на сесия на Столичния общински съвет. Всяка община трябва да определи сама размера на данъка за таксиметров превоз, който трябва да е между 300 и 1000 лева. Според Екатерина Йорданова, председател на транспортната комисия, 850 лв. е последната сума, около която са се обединили с представители на бранша. Йорданова аргументира сумата с размера на плащания патентен данък от 2007 г. - 630 лв. и размера на инфлацията от 2007 г. досега - приблизително 30%. Така сумата на ден за една кола е 2.40 лв., а при условие, че един автомобил се ползва от двама водачи, сумата, която ще дължат, е 1.20 лв. Друга промяна засяга таксата за разрешение за таксиметров превоз, която пада на 25 лева, като документът вече ще важи само за година. Досега сумата бе 150 лева, а срокът на валидност 3 години. Доводите за определянето на тази сума са свързани с административните функции на столицата, големия брой таксита в София - 6000. В бюджета на столицата се очаква да влязат 5.1 млн. лева.

Снимка БГНЕС

27-те лидери от ЕС се събраха в Братислава за първи път без Великобритания, за да обсъдят бъдещето на общността

27-те се чудят как да спасят Европа

Евросъюзът е в критично състояние, оплака се германският канцлер

"Просто не очакваме решение на проблемите на Европа само на една среща. Ние сме в критично състояние. Трябва да покажем с решителни действия, че можем да се справим по-добре", заяви германският канцлер Ангела Меркел пред репортери при пристигането си на неформалната среща на европейските лидери в Братислава. Меркел изтъкна, че ще направи всичко по силите си, за да запази единството на ЕС, който е изправен пред заплахата от възхода на популизма. Германският канцлер предупреди, че "национализмът, егоизмът и тенденциите към радикализация възпират и дори торпилират единното европейско действие".

При пристигането си в Братислава председателят на Европейския съвет Доналд Туск заяви, че "единственото логично нещо е да се направи трезва и честна оценка на ситуацията". Той определи като основна задача на лидерите на ЕС да отговорят подобаващо на евроскептиците. Туск смята, че даването на повече правомощия на Брюксел "не е правилната рецепта". Председателят на Евросъвета призова европейските лидери да подходят честно към проблемите пред общността.

По време на срещата бе разработен план за действие на ЕС, в който присъстват конкурентоспособността на съюза в света и комуникацията му с европейските граждани. Централна тема бе сигурността. В седмиците преди срещата в словашката столица Франция и Германия заговориха за съживяването на идеята за единна европейска армия - нещо, което срещаше твърдата съпротива на Великобритания заради опасения за конкуриране на функциите на НАТО. След решението за "Брекзит" обаче темата отново бе върната в дневния ред, особено на фона на мигрантската криза и все по-честото говорене за необходимостта от опазване на външните граници на ЕС. За това намекна и председателят на ЕК Жан-Клод Юнкер в годишната си реч за състоянието на съюза в сряда.

Френският президент Франсоа Оланд използва американския милиардер Доналд Тръмп като аргумент за по-голяма подкрепа в съюза за бъдещи европейски въоръжени сили. "Европа трябва да бъде в състояние сама да се отбранява, ако Съединените щати изберат да се оттеглят", каза Оланд по повод изявление на Тръмп, че ако стане президент, Вашингтон ще следва своите интереси с приоритет пред задълженията си към НАТО.

Лидерската среща бе неформална, тъй като не се очакваше да се приемат конкретни решения по различните предизвикателства пред ЕС.

По-рано френското издание "Фигаро" коментира, че ЕС организира срещата на върха в опит да спаси Европа. Срещата се проведе в средновековна крепост, възвисяваща се над една река, която дълго време е разделяла континента. Не можеше да има по-добра алегория за разклатения ЕС от този избор на място - Братиславският замък и река Дунав, отбелязва френският вестник. Дали срещата на върха ще предотврати по-нататъшни разделения? Отсъствието на британския премиер Тереза Мей от форума конкретизира първото разделение в ЕС, коментира "Фигаро". Великобритания е все още страна членка и ЕС не трябва да забравя нейния принос за това европейците да живеят днес в демокрация, отървали се от нацисткото и фашисткото варварство на Втората световна война. Отношението към Великобритания заради британския референдум е всъщност логика на търсене на изкупителна жертва и отклоняване на вниманието от главозамайващите провали на ЕС от двайсетина години насам, отбелязва още френското издание.

На срещата България бе представена от премиера Бойко Борисов, който поиска финансова помощ от 160 млн. евро за охрана на границите. Още с влизането си на срещата Борисов показа на германския канцлер Ангела Меркел карта на България, илюстрираща миграционния натиск, на който е подложена страната ни като външна граница на ЕС, предаде БНР.

От своя страна австрийският канцлер Кристиан Керн отбеляза, че е необходимо да се обърне особено внимание на турско-българската граница. Що се отнася до спазването от властите на Турция на споразумението с ЕС за задържане на мигрционния поток към Европа, канцлерът на Австрия предупреди, че ЕС трябва да е готов за всичко. "Трябва да сме готови за всякакви изненади. Засега Турция изпълнява своите ангажименти. Мисля, че това ще продължи и в бъдеще, но няма гаранция", каза той.

СТАНИШЕВ: ЕВРОПА ТРЯБВА ДА ДАВА РЕЗУЛТАТИ

По време на срещата на премиерите и лидерите на партиите от семейството на ПЕС Сергей Станишев призова за подкрепа за България за мигрантската криза, за да продължи страната ни успешно да изпълнява ангажиментите си по охрана на външната граница на ЕС. "Предстои сериозна дискусия за бъдещето на ЕС. Икономическият растеж, заетостта и икономическото благосъстояние са абсолютен приоритет за ПЕС. Ние трябва да предложим на европейските граждани работни места, повече възможности, стабилност и сигурност", подчерта председателят на ПЕС и добави: Европа трябва да дава резултати. "Нашето политическо семейство е готово да поеме лидерството. Европейският проект трябва да се върне към своите социални корени и ние сме единствените, които можем да го направим. Европейският план за младежта е първата конкретна стъпка, която дава шанс на младите и възражда социална Европа", отбеляза Станишев.

кратки

Тревога в Анкара

Властите в Турция са задържали четири лица по подозрение, че са подготвяли нападения срещу дипломатическите мисии на Великобритания и Германия в страната. Преди дни бе съобщено, че "Ислямска държава" готви удар по представителства на западни държави по време на Курбан Байрам.

Почина президентът Чампи

Бившият италиански президент Карло Адзелио Чампи е починал на 95-годишна възраст, съобщи правителството на Италия. Чампи е заемал също постовете на премиер и гуверньор на централната банка на страната. Като министър на икономиката от 1996 г. до 1999 г. той имаше основна роля за това Италия да се включи в единната европейска валута - евро.

Кметът на Лондон подкрепи Хилъри

Кметът на Лондон Садик Хан подкрепи кандидата за президент на САЩ от Демократическата партия Хилъри Клинтън. По време на първото си посещение в САЩ Кан заяви, че е "голям фен" на Клинтън и са надява тя да спечели.

Девет души са били ранени при взрив на газ в жилищна сграда в град Дижон в Източна Франция. Сградата е била частично разрушена. Един от пострадалите е в тежко състояние

Пожар в Перу заплашва защитени райони

Горски пожар в Перу, изгорил около 20 хил. хектара джунгла и унищожил посевите, се е насочил към националния парк и към друг защитен район. Около една десета от амазонската джунгла се намира в Перу.

Кандидатът за президент на републиканците в Съединените щати Доналд Тръмп направи нещо необичайно, за да докаже, че косата му е истинска и не носи перука. В късно вечерно шоу водещият Джими Фалън рязко разроши косата му под аплодисментите и смеха на зрителите в залата. Според слуховете Тръмп е с присадена коса. Ето защо част от недоброжелателите му го наричат с прякора "Перуката"

www.duma.bg

Глобална заплаха от зика?

За епидемия от микроцефалия предупреждават бразилски и британски изследователи

Изследователи препоръчаха в засегнатите от вируса зика страни да се подготвят за "глобална епидемия" от микроцефалия. Това сочи изследване, което дава допълнителни доказателства за съществуването на връзка между вируса и микроцефалията на плода.

"Ние трябва да се подготвим за епидемия от микроцефалия, която ще обхване всички страни, в които се случва самостоятелно разпространение на вируса зика, както и страни, в които той може да се развива", пишат бразилски и британски изследователи в заключението си от проучване, публикувано в петък в британското медицинско списание The Lancet Infectious Diseases.

Сравнявайки 32 новородени, страдащи от микроцефалия с 62 новородени, незасегнати от болестта, бразилските изследователи са открили, че почти половината от първите дават положителен тест за инфекцията, а вирусът е в кръвта или в цереброспиналната течност. Няма положителен тест при втората група.

Тази "уникална комбинация" е довела учените до заключението, че епидемията от микроцефалия е в резултат на вродена инфекция от вируса зика.

Въпреки че това са само предварителни резултати и че проучването планира да включи 600 деца още преди раждането, изследователите побързаха да предупредят срещу "глобална епидемия", свързана с микроцефалията.

Вирусът зика, открит в Уганда през 1947 г., се разпространи първоначално в Азия и Африка. Отскоро се появи в Централна и Южна Америка. През 2015 г. в много южноамерикански страни, включително и Бразилия, бяха заразени близо 1,5 млн. души.

В началото на септември комари, носители на зика, бяха за първи път засечени в САЩ. Първите случаи за локално предаване на вируса в Маями бийч бяха регистрирани в средата на август. Във Флорида са регистрирани близо 50 случая на заразени. Други 650 са се инфектирали в чужбина.

Заболяването се проявява от 3 до 12 дни от ухапването от насекомото носител с различни симптоми, подобни на тези на острата тропическа треска или Чикунгуя, които се причиняват от същия комар - повишена температура, главоболие, кожни обриви, умора, мускулни и ставни болки.

Вирусът, за който все още няма лечение или ваксина, провокира само някои от симптомите при хората, които са заразени. Най-опасен е за бременните жени, тъй като причинява сериозни увреждания и малформации на плода.

Наскоро американски молекулярни биолози откриха, че зика може да заразява тъканите на очите, да предизвика сериозни нарушения в тяхната работа и да се разпространява чрез сълзи. Това на свой ред означава, че епидемията Зика може да се разпространи по цялата Земя и няма да се ограничи само със зоната, където съществува популацията на този вид комари. В подкрепа на тази теория говорят фактите, че вирусът зика се разпространява в Латинска Америка по-бързо, отколкото са предсказвали моделите, които са отчитали само комарния път на заразата.

Снимка БГНЕС

Около 13 хиляди французи излязоха по улиците на Париж на пореден протест срещу реформата в трудовото законодателство. Стигна се до сблъсъци, след което френската полиция употреби сълзотворен газ и светлинно-шумови гранати, за да разпръсне демонстрантите. Това е 14-та протестна акция срещу трудовата реформа в рамките на 6 месеца. Синдикатите обявиха, че заменят уличните протести със съдебни дела срещу реформата

Стачка ще блокира гръцките пристанища

48-часова стачка ще блокира гръцките пристанища на 22 и 23 септември. Това е времето, в което много българи са резервирали пътувания в Гърция. Фериботните фирми предлагат промяна на датите на пътуване, а туристическите агенции заменят закупените вече туристически пакети с почивка на други места в страната.

От 6 часа сутринта на 22 септември се прекратява движението на фериботите и товарните кораби от и към гръцките пристанища. Морският трафик ще бъде възстановен в събота на 24 септември. Желаещите да посетят гръцките острови трябва да отпътуват от пристанищата не покъсно от 6 часа сутринта на 22 септември. В дните 24 и 25 септември фериботите ще се движат по разписание и няма да има проблеми за връщане от островите.

В изявление на синдиката на моряците и пристанищните работници се съобщава, че причината за протестите е неспазване на трудовото законодателство от страна на работодателите - неизплащане на извънреден труд, закъсняване на заплатите и наемане на работници без осигуровки. Протестите са свързани и с приватизацията на гръцки пристанища.

Бежанци се жалват от Македония

Германската организация "ProAsyl" съобщи, че е оказала съдействие на група от 8 бежанци да внесат жалба срещу Македония в Европейския съд по правата на човека. Правозащитните разкриха, че те са бежанци от Сирия, Ирак и Афганистан, които Македония е изгонила обратно в Гърция.

Мигранти отново атакуват Гърция

Броят на мигрантите, пристигнали на гръцките острови, се е повишил със 70 процента само за месец. Това съобщиха от европейската агенция за граничен контрол "Фронтекс", цитирани от Франс прес. През юли "Фронтекс" е засякла малко над 2 хил. души, докато през август - 3430. Това е "първото осезаемо увеличение" след влизането в сила на споразумението между Европейския съюз и Турция за миграцията и засилването на граничния контрол между Македония и Гърция.

Киев получи ултиматум

Европейските посредници за разрешаването на конфликта в Донбас са поставили украинската власт пред факта: трябва Минските споразумения да се изпълняват в тази последователност, в която са изложени техните точки, а не както ги вижда Киев. "Условията от политически характер са подготовката и приемането на украински законопроект за местните избори в Донбас и за предоставянето на особен статут на този регион", отбеляза френският външен министър Еро. Киев пък настоява, че всички политически точки от Минските споразумения ще бъдат изпълнени само след установяването в Донбас на режим на сигурност.

Северният полюс се топи

Нивата на морските ледове на Северния полюс са се свили до втората си най-ниска степен, алармират учени. Всяка година арктическият лед естествено се свива през пролетта и лятото, преди да започне отново да се разширява през зимата, но драстичното му топене през 2016 година изненада учените.

"Беше буреносно, облачно и предимно хладно лято", отбеляза в съобщение директорът на американския Национален център за изследване на снега и леда Марк Серезе. Исторически такива метеорологични условия възпрепятстват лятното снеготопене, каза той. Според ново изследване на центъра и НАСА нивата на арктически лидер паднаха до най-ниските си нива тази година на 10 септември, покривайки около 4,4 милиона квадратни километра.

Арктическият лед е важен за поддържане на температурата на планетата, според НАСА, а също така влияе на циркулацията на атмосферата и океаните. Драстичното намаляване на морските ледове ще окаже влияние върху екосистемата.

БАЛКАНИТЕ ПАК СЕ РАЗЛЮЛЯХА

Европейският средиземноморски сеизмологичен център съобщи, че в Гърция е било регистрирано земетресение с магнитуд от 4,3 по скалата на Рихтер, предаде ТАСС. Епицентърът се е намирал на 106 км, северно от Атина, и на 78 км, източно от град Ламия. Дълбочината му е била на 10 км. Няма данни за жертви или за разрушения.

Половин час по-късно земетресение беше усетено и близо до турския град Измир. Земята се разлюля в Егейско море - 3,5 по скалата на Рихтер. Трусът е с дълбочина 26 км, съобщи Европейският сеизмологичен център.

Земетресение с магнитуд 5,3 по скалата на Рихтер е било регистрирано край бреговете на Филипините, предаде ТАСС. Епицентърът се е намирал на 146 км, южно от град Давао, на дълбочина от 211 км.

www.duma.bg

ДУМА

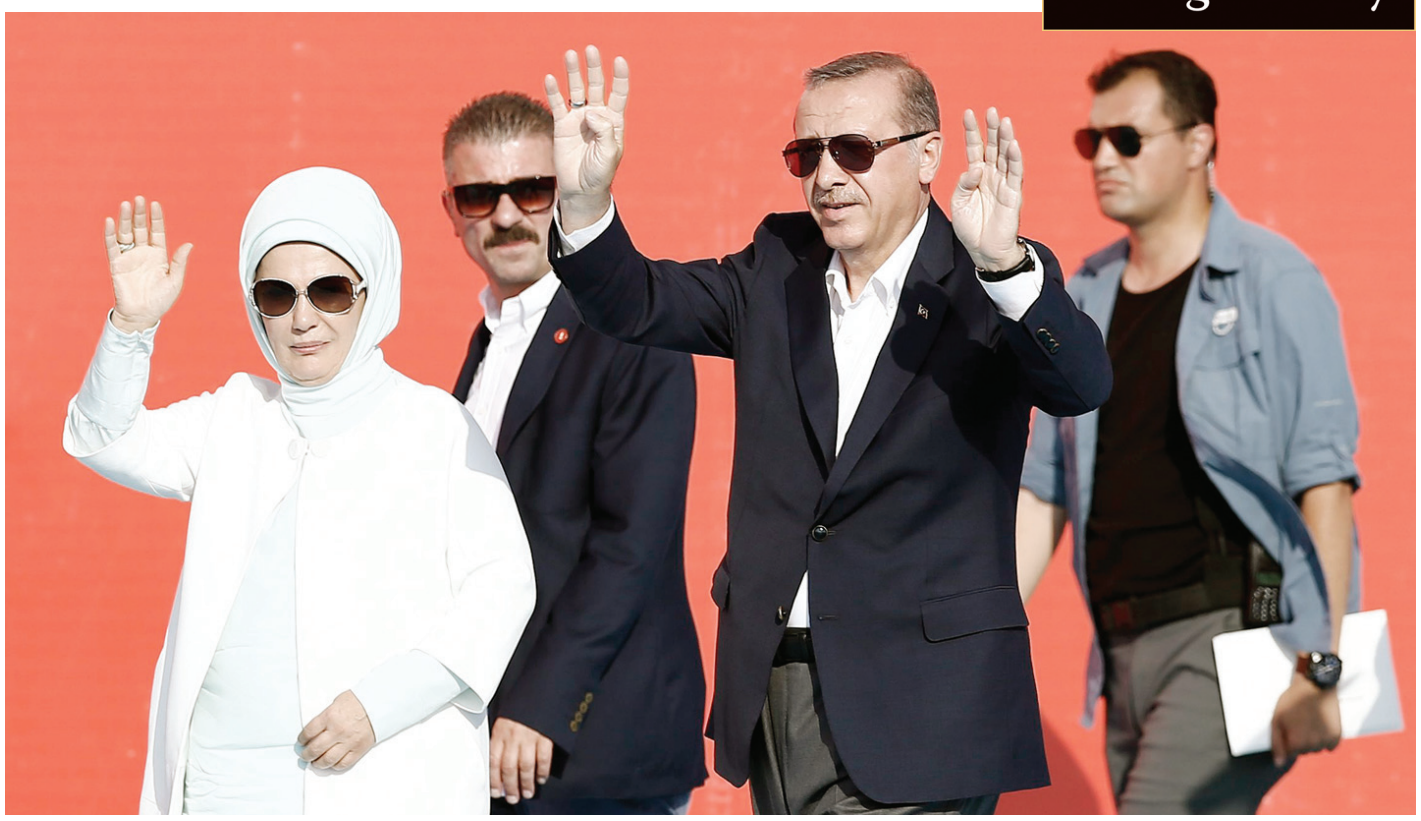
СЪБОТА 17 СЕПТЕМВРИ 2016

Когато власта недоверието

FP Foreign Policy®

Турция не може да види себе си от теории на конспирацията

Мустафа АКЬОЛ

Ердоган е безпощаден: след опита за преврат десетки хиляди държавни служители, учени и интелектуалци бяха уволнени или направо арестувани. Много от младите турци живеят в страх - и вече подготвят раздялата си с родината

Потопете се в публичния дебат на Турция тези дни и ще откриете океан от теоретици на конспирацията. Медиите, голяма част от които подкрепят и хвалят президента Реджеп Тайип Ердоган, са пълни с разгорещени дискусии, обясняващи всеки един проблем на Турция като резултат на отвратителен заговор срещу нацията - заговори от страна на САЩ, ЦРУ, британската корона, на "ционистите" или на "лобито на лихварите" - предполагаема клика, която управлява глобалния капитализъм.

Тези теории са разнообразни и колоритни и те се опитват да обяснят всичко - от терористичните атаки в Турция през гражданската война в Сирия до икономическата стагнация. Но всички те се вписват в едно доминиращо политическо повествование, което обикновено протича по следния начин: под ръководството на Ердоган Турция започна да напредва като глобална сила след един век на слабост. Откакто Нова Турция представлява глобална справедливост за всички потиснати, всички господари на мрака по света сега са разтревожени от нейния победен марш. Ето защо те използват всички свои пионки срещу Турция, за да я клеветят, отслабват и дестабилизират.

Така нарисуваната картина, която се повтаря всеки ден от стотици проправителствени анализатори и водещи, може да се прилага за почти всяка ситуация. Въпросните "пионки" може да варират: те могат да бъдат кюрдските сепаратисти, водещи терористична кампания срещу Турция в интерес на разнообразни сили като САЩ, Израел или Русия. Те могат да бъдат политически опоненти на Ердоган или дори дисиденти в рамките на своята партия. Или те могат да бъдат гюленистите, култ, воден от намиращия се в САЩ турски духовник Фетхуллах Гюлен, на когото в момента почти всички турци гледат като на основен виновник за проваления опит за преврат на 15 юли. Дори "Ислямска държава" (ИД) се възприема от мнозина турци, привърженици на Ердоган, като създание на Запада с цел оклеветяване на исляма и създаване на поводи за империалистическо преформатиране на Близкия изток.

Концепцията, която Ердоган въведе през 2014 г., подклажда допълнително тези конспиративни теории. Президентът описа "ръководител" - или по-буквално, като "висш интелект" - който тайно дърпа конците в региона. И съответно политическите събития в Близкия изток, като сектантските войни в Ирак и Сирия са оркестрирани от невидима власт, която също иска да потисне Турция.

Някои от тези конспиративни теории се основават на погрешно интерпретирани факти. Например подкрепата, която САЩ оказват на кюрдски бунтовници в Сирия с цел битка срещу ИД, бива извадена извън контекста и на нея се гледа като на доказателство за действаща от десетилетия американска схема "за създаване на марионетна кюрдска държава". Други конспирации се основават на чисто въображение, като нелепото твърдение, че научна конференция, проведена близо до Истанбул, която съвпадна с неуспешния опит за преврат, е била "щабът" на заговора.

Подобни клеветнически фантазии включват и твърдението, че истанбулската Вселенска патриаршия стои зад превратата или че бившият съветник по националната сигурност Збигнев Бжежински обвинява ЦРУ за заговора.

След като каже всичко това, човек трябва да бъде и честен по отношение на Турция. През миналата година страната изстрада повече от десет терористични атаки от Кюрдската работническа партия (ПКК) и ИД. Две от съседните й страни, Сирия и Ирак, затъват все по-дълбоко в граждански войни, които изпратиха над 3 млн. бежанци в Турция. Всичките тези проблеми имат своите комплексни причини, но беше лесно нацията да ги приеме като добре замислен заговор срещу родината.

Турците също така преживяха кървавия опит за преврат на 15 юли, потвърждавайки отдавнашните опасения за намираща се в сянка "държава в държавата", организирана от гюленисткия култ. Тази специфична заплаха е сочена в продължение на десетилетия от секуларистите в Турция, след това от Партията на справедливостта и развитието (ПСР) на Ердоган в последните три години, но малцина са си представяли, че може да се стигне до момента на започване на военен преврат.

Поразителният мащаб на конспирацията убеди някои, че други конспиративни теории също трябва да са реални. Не за първи път скрит елит се опита да ръководи турската политика иззад кулисите: още преди гюленистите Турция имаше други елементи на "дълбока държава", които използваха държавната власт по престъпни начини, давайки на нацията дълбоко цинична поглед към света.

Конспиративното мислене не е единствено само при сегашния управляващ елит. Секуларистките предшественици на гюленистите, кемалистите, имат своя дял в параноята. Де факто преди едно десетилетие, когато Ердоган и неговата ПСР подкрепяха членството в ЕС и либералните реформи, кемалистите бяха обсебени от западните конспирации. Поредица от бестселъри през 2007 г. дори изобразиха Ердоган и други висши представители на ПСР като "тайни евреи", работещи с "глобалния ционизъм" с цел да унищожат светската република на Ататюрк. Едва след като прекара 10 г. на власт, ПСР започна да имитира параноята на своите предшественици. Когато Ердоган видя светските турци да протестират срещу утвърждаващия се културен консерватизъм през юни 2013 г. например, той идентифицира причината за гнева им не в своята политика, а в "лихварското лоби", което по някакъв начин контролира хаотичните маси.

Гюленистите, които в един момент бяха най-добрите съюзници на Ердоган срещу секуларистите, също са обсебени от конспирации. Техният основен телевизионен канал, STV, използва ефира за да излъчи масово популярния сериал с името "Една Турция", който описва тъмен масонски заговор, фокусиран върху предприемането на престъпни планове за подкопаване на страната. По-късно гюленистите издигнаха един ирански заговор срещу Турция, изобразявайки висши членове на ПСР като "ирански шпиони", и дори подготвиха изфабрикувано обвинение в началото на 2014 г., за да бъдат те арестувани като такива. Накратко, конспиративното мислене е национален проблем в Турция.

И това има пагубни последици за цялата нация. Една от тези последици е, че турците са станали много недоверчиви един към друг.

Страната се намира на едно от последните места в света по отношение на междуличностното доверие. Резултатът е горчива политическа сцена, където компромисът винаги се възприема като слабост и тупането в гърдите е единствената игра.

Конспиративното мислене лишава Турция от капацитета за решаване на проблемите си. Вземете белязания от насилие кюрдски национализъм, ръководен от ПКК, която е обявена от Турция и САЩ за терористична група. Конспиративното повествование казва, че ПКК не е нищо друго освен "пионка", използвана от великите сили, за да "разделят и владеят" Турция. Ако вярвате в това, единственото нещо, което можете да направите, е да "останете упорити" и да се борите с ПКК завинаги - както правителството прави сега, след неуспешния опит да бъде постигнат мир. Но ако видите ПКК като агент сам по себе си - със свои собствени цели, мотивация, силни и слаби страни, както и многомилионната обществена подкрепа за нея - може да развиете политически опции, вариращи от политически диалог за изграждането на една по-широка международна коалиция срещу него, за да бъде обезвредена заплахата, която представлява.

Тази мания за конспирации става самоизпълняващо се пророчество. Както великият Карл Попър изтъкна, когато теоретиците на конспирацията поемат юздите на властта, те в крайна сметка ръководят с конспирация. Тъй като светът е пълен с конспирации срещу тях, те разсъждават, че би било справедливо само да "използват оръжието на врага срещу самия него" - чрез стартиране на техни собствени конспирации. Ето защо колкото дълго трае манията на Турция по конспирации, толкова дълго ще продължат и мръсните игри.

Освен ако Турция реши да избере една политическа система и култура, основани на по-голямо доверие и прозрачност, тя винаги ще бъде неспокойна нация във война със себе си.

Така че ако ние, турците, наистина искаме да бъдем световна сила, трябва да имаме предвид, че нашите проблеми могат да произтичат не от конспирации, а от сложната вътрешна и международна динамика и собствените ни грешки. Други, особено западните сили, имат много какво да вземат предвид - от ужасното колониално наследство до намесата в Близкия изток и лицемерните двойни стандарти в услуга на "универсалния" морал. Но турските критики на тези западни грехове няма да помогнат, ако тяхната цел е само да реабилитират самите себе си.

Дълбоко в себе си ние, турците, трябва да се изправим пред истинската причина да обичаме конспиративни теории толкова много: това ни кара да се чувстваме важни. Ако светът заговорничи срещу нас, ние трябва да сме наистина специални. Това е един интересен начин за доказване на величие - не чрез постиженията си, а чрез заговорите, които по общото мнение саботират тези постижения. Това е според мен начинът, по който ние, турците, разкрасяваме нашето изгубено османско величие. Но реалното величие е в самочувствието, не в несигурността, и в зрелостта да погледнеш в огледалото, а не само да обвиняваш другите.

(БГНЕС)

www.duma.bg

ДЖОУЗЕФ СТИГЛИЦ:

Раздяла с еврото може да спаси европейския проект

LE FIGARO

СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА КАПИТАЛИ ТРЯБВАШЕ ДА НАСЪРЧИ СБЛИЖАВАНЕТО НА ИКОНОМИКИТЕ, НО СЕ СЛУЧИ ТОЧНО ОБРАТНОТО

Излизането на Германия от еврозоната е най-лесното решение. Останалите страни не могат да продължават да страдат, понеже Германия отказва решенията чрез взаимопомощ, които днес подкрепят повечето икономисти". В книга, която излезе тия дни във Франция, носителят на Нобелова награда за икономика за 2001 г. Джоузеф Стиглиц предлага неортодоксални решения за реформирането на Европа.

☐ *Вие препоръчвате няколко страни да изоставят еврото. Като уважаван носител на Нобелова награда за икономика, смятан за ляв, мислите ли, че Марин льо Пен с основание иска Франция да се раздели с еврото?*

- Не. Един от ключовите моменти в книгата ми е, че еврото трябва да бъде средство за постигане на определена цел, в случая на една по-интегрирана и по-просперираща Европа. Но еврото се превърна в самоцел. То дори стана антитеза на целта, с която бе замислено. Проблемът е, че така както бе изградено, еврото не породи просперитет, а стагнация и подкопа солидарността между европейците.

☐ *Не отговорихте на въпроса за Марин льо Пен?*

- Моята теза е, че може да се наложи раздяла с еврото, за да бъде спасен европейският проект. Най-доброто решение би било да се създадат институции, които ще накарат еврото да заработи, и по този въпрос аз и Марин льо Пен сме в явно несъгласие. Аз съм за една по-интегрирана Европа.

☐ *Вие сте много суров спрямо еврото. Не донесе ли никакви ползи единната валута? Например чрез улесняване на търговията?*

- С известна ирония, еврото бе създадено точно в момента, в който пречките пред движението на стоки и услуги бяха започнали почти да изчезват. С цифровизацията в света, с електронната валута, трудностите пред външния обмен започват да отслабват. Пример: когато идвам в Европа, аз използвам кредитната си карта и цената на транзакциите е много ниска. В крайна сметка, разбира се, че единната валута улесни търговията, но тази полза не компенсира щетите, които тя породи.

☐ *Кажете ни повече за щетите, които според вас нанесе еврото.*

- Когато говоря за еврото, не говоря само за единната валута, а за всички институции, които го заобикалят или липсват. При създаването на еврото поставиха каруцата пред коня.

Една от институциите, която липсваше още в самото начало, бе обща гаранция за банковите депозити. В резултат на това, ако например Испания преминава през банкова криза, единствено испанското правителство е тук, за да подкрепи банките. Ако правителството е слабо, вложителите няма да имат доверие в испанската банкова система. С единния пазар и свободното движение на капитали, при такава ситуация капиталите изтичат от Испания в Германия, което още повече отслабва Испания. Резултатът е, че Испания обеднява, а Германия забогатява.

☐ *Това не бе предвидено при създаването на еврото...*

- Не, това всъщност е точно обратното. В началото бе замислено парите да циркулират от богатите към бедните. Според първоначалната идея свободното движение на капитали трябваше да насърчи сближаването на икономиките. Това не се случи. Вместо да се движат отгоре надолу, парите тръгнаха срещу течението, отдолу нагоре, задълбочавайки пропастта между бедните страни и богатите страни в Европа. Доказателство за това е, че прогнозните модели на Тройката се излъгаха напълно.

☐ *Най-силната институция в еврозоната е Европейската централна банка (ЕЦБ). Вие сте неин строг критик. Не успя ли Марио Драги да спаси еврото?*

- Той свърши забележителна работа, предвид на обстоятелствата. Но не може да има система, която да почива само върху една личност.

Според мен голямата грешка на ЕЦБ датира от 2010-2011 г. След финансовата криза Фед, американската централна банка, намали лихвените си проценти, наля пари в икономиката. Това беше възможно, защото Фед не беше обсебена от инфлацията, а от растежа и заетостта. В същото време Жан-Клод Трише повиши два пъти лихвените проценти на ЕЦБ през 2011 г.

☐ *Защо?*

- Защото повтаряше: моят мандат е инфлацията. Ако има и най-малък риск от инфлация, моята роля е да повиша лихвените проценти, за да му противодействам, смяташе той. Но това не е добре за растежа в Европа. Този мандат на ЕЦБ, който се фокусира върху ценовата стабилност, а не върху безработицата и растежа, е един от конструктивните недостатъци на институциите, управляващи еврото.

☐ *В крайна сметка повече интеграция на валутния съюз ли препоръчвате?*

- Абсолютно. Първото нещо, което трябва да се направи, е реформиране на правилата. В някои отношения Европа призна, че трябва да се промени, но тя се движи твърде бавно. И заради това забавяне става все по-трудно щетите да бъдат поправени.

Първата реформа, която трябва да се направи, е тази обща, европейска гаранция на банковите депозити, за която вече споменах. Но аз не виждам Европа да създаде скоро този механизъм.

☐ *Германия пречи, нали?*

- Именно. Според мен това обединяване на гаранцията на сметките е най-важната реформа, която трябва да се направи в банките.

Другата банкова реформа е общ механизъм за банкова резолюция. Ще поясня: ако трябваше да спаси банка "Вашингтон Мючуъл", щатът Вашингтон щеше да фалира. Федералното американско правителство спаси тази банка. Европа има нужда от такава обща система на банкова резолюция.

Друга необходима институция: солидарен фонд срещу безработицата. Това ще позволи да се сподели цената при пиковете на безработица.

☐ *Вие също сте благосклонен към създаването на еврооблигации или евробонове. Защо?*

- Основателите на единната валута не схванаха всички последствия от нея. Те не измериха риска от внезапно спиране на достъпа до финансиране за дадена страна. Те смятаха, че натрупването на търговски дефицит година след година в дадена страна не би било проблем. Гърция, Испания, всички европейски страни в криза срещнаха проблеми при достъпа до финансиране или дисбаланс на сметките им.

Гърция има дълг в евро, но тя не контролира еврото. Това предизвика кризата с държавния дълг. С евробоновете заемът се споделя.

☐ *Смятате ли, че европейците могат да се споразумеят за реформите, които вие препоръчвате?*

- Винаги има съпротива. Аз чертая реформи, които според мен ще позволят на еврозоната да функционира. В икономически план те не са трудни за прилагане. Те не са революционни. Например, институцията, която да гарантира в европейски мащаб банковите депозити, не е задължително синоним на повече държава. Тя може да бъде частна структура, както в САЩ, която се самофинансира от данък.

Тези реформи остават неприемливи за някои страни. Особено за Германия, която повтаря, че еврозоната не може да бъде "съюз за трансфери".

☐ *Как си обяснявате тази германска съпротива?*

- Германия е страната, която най-много спечели от единната валута. Изглежда, че е в интерес на Германия запазването на еврото и следователно приемането на тези реформи. Но ми прави впечатление, че държавите невинаги умеят да действат в полза на своите интереси.

☐ *Германия не иска да отстъпи по друг въпрос: прочутата граница от 3 на сто от БВП за държавния дефицит. Прави ли бяха Алексис Ципрас, Франсоа Оланд и техните колеги от страните от Южна Европа, когато миналия петък поискаха повече гъвкавост по отношение на дефицита?*

- Да, със сигурност. Трябва да си спомним, че когато бе замислено еврото, по време на Маастрихт през 1992 г., ние бяхме точно след победата на Запада над комунизма. Имаше голяма вяра в пазара, предназначен да работи, докато правителствата не правят глупости. А глупостите бяха инфлацията и прекомерните дефицити. Историята показа, че вярата, че е достатъчно да се балансира бюджетът, за да се избегнат проблеми, е погрешна. Испания и Ирландия имаха излишъци още преди кризата! Дефицитите са само един проблем сред много други.

☐ *Тъй като реформите, които препоръчвате, изглеждат далечни, вие предлагате алтернатива: няколко страни да напуснат еврозоната и да има няколко малки валутни съюза. Каква би била ползата от това?*

- В сегашната система има прекалено много икономически различия и политически разногласия, за да функционира единната валута. Би могло да има по-голямо сближаване между страните от Севера, от една страна, и страните от Юга, от друга. Но аз оставям отворена вратата за обединяването на две, три или четири страни, които споделят едни и същи цели. Тези страни ще си възвърнат гъвкавостта. Ако с течение на времето успеят да създадат липсващите институции, тези страни ще постигнат стабилизиране на обменния курс и ще докажат, че една единна валута може да успее.

☐ *Най-невероятният от сценариите, които предлагате, е раздялата на Германия с еврото! Това провокация ли е?*

- В икономически план, тъй като аз не говоря за политическо измерение, това е най-лесното решение! Ако Германия напусне еврото, валутата на страните, оставащи в еврозоната, ще отслабне. Тогава те ще станат по-конкурентоспособни, износът им ще нарасне, както и брутният им вътрешен продукт. От своя страна за Германия ще бъде по-трудно да изнася и нейният излишък, който е истински проблем за европейската икономика, ще изчезне.

Ако, обратното, страните от Юга напуснат еврозоната, те все така ще имат дългове в евро, които трябва да изплащат, и те ще бъдат още по-тежки, защото тяхната валута ще бъде слаба и това може да доведе до неплатежоспособност, както стана в Гърция през юли 2015 г.

☐ *Предвиждате и сценарий за Грекзит, излизане на Гърция от еврозоната. С една оригинална идея: премахване на монетите и банкнотите. Не е ли научнофантастичен този сценарий, като се има предвид гръцката реалност?*

- Въвеждането на 100 процента електронна валута би улеснило управлението на икономиката. Наличните пари вече са отживелица! Малко преувеличавам. Преди кризата от лятото на 2015 г. гръцкото правителство работеше за такова решение. Днес повечето заплати и пенсии се изплащат по банков път. Откриването на банкови сметки на последните, които се съпротивляват, няма да бъде много трудно.

☐ *По повод на Гърция вие пишете за германския министър на икономиката Волфганг Шойбле, че е послаб по икономика от който и да било грък. Прекалено силно!*

- **(Смях)**. Не си спомням да съм го казал толкова силно. Но истината е, че той продължава да вярва, че строгите икономии ще проработят. Що се отнася до Гърция, споразумението от лятото на 2015 г. само влоши нещата.

☐ *Братислава посреща в петък европейската среща на върха на 27-те. Очаквате ли нещо от нея?*

- Разногласията относно мигрантите, еврото или строгите икономии са много. Не виждам нито една обща политика, която да може да се отпуши в Братислава. Основното предизвикателство вече ще бъде да не излязат наяве разделенията, да се поддържа някакво подобие на единство.

Превод от френски: Галя Дачкова
Гласове

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 СЕПТЕМВРИ 2016

Два шарана - заплаха за националната сигурност!

Какво се случва, когато дребен предприемач се окаже на пътя на местните големци? Вижте класика в жанра: акт на НАП-Бургас - същински административен шедьовър

Димитър СЪБЕВ

На територията на Бургаска област оперира известна чуждестранна компания, която от десетилетие декларира, че работи на загуба. Тя вероятно си е спестила десетки милиони от неплащане на корпоративни данъци в България, но в нейния казус Националната агенция за приходите не вижда нищо нередно. Към малък рибовъд от град Елхово обаче бургаското поделение на НАП е безмилостно.

В навечерието на Никулден миналата година в магазина на Стоян Желязков се изсипва цяла мобилна група от данъчни инспектори. Нарушителят е спипан на "местопрестъплението" - данъчен агент под прикритие установява, че за два шарана на стойност 21,56 лева не са издадени от продавача касови бележки. Констатирано е и разминаване в касата на магазина с показанието на касовия апарат. За да разберете за какъв мащаб става дума, в касата на магазина в този върхов ден е имало малко над 100 лв.

Дребният предприемач изпитва върху гърба си цялата строгост на администрацията: магазинът му е временно затворен, наложени са му два акта от по 400 лева. За да мотивира затварянето на търговския обект, директорът на НАП-Бургас Татяна Кънчева прибягва до зашеметяваща формулировка: "за да се защитят ОСОБЕНО ВАЖНИ ДЪРЖАВНИ ИЛИ ОБЩЕСТВЕНИ ИНТЕРЕСИ"!

Случаят има симптоматична предистория. Нареченият за особено голяма заплаха за държавните интереси - Стоян Желязков, от години изпитва върху гърба си цялата прелест от това да бъдеш нарочен за "черна овца" от управляващите в малкия град. След като се оказва трън в очите на кмета на Елхово Петър Киров (ГЕРБ), рибовъдът се бори за поминък, лавирайки между внезапни проверки, противоречиви глоби и компрометирани търгове (някои случаи са били обект на разследване от национални медии). Звучи комично, но не е шега, че през 2012 г. Желязков е глобен с 300 лв. заради нерегламентиран превоз в конска каруца на един шаран и няколко дребни каракуди - масов, малоценен вид. Рибите били без декларация за произход, постановява екип на Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури, който случайно се озовава на междуселския път точно в момента, когато оттам минава шаранът на Желязков със "съмнителен произход".

По последния случай - с временното затваряне на магазина навръх Никулден, любопитно е, че другият подобен търговски обект в Елхово е на общинския съветник от ГЕРБ Кирил Киров, председател на Местната инициативна група, собственик на две фирми, занимаващи се със селскостопански бизнес и арендатор на най-големия язовир в региона. Предвид твърде малкия рибен оборот на общинаря, който едната от фирмите му е декларирала официално за 2013 г. от продажба на риба (нетен приход от 58 хил. лв.), може да се запитаме дали НАП прилага еднакви критерии към двата магазина за риба в Елхово.

Показателно е, че през юни 2016 г. районният съд в Бургас отменя наложена от НАП глоба в размер на 500 лв., санкционираща продавачка на алабаш и бяла ряпа на общинския пазар, която също не издала касова бележка. Съдът се произнася, че това е "маловажен случай на административно нарушение", несъответстващ на глобата. Какво ли биха казали юристи за два шарана, засягащи особено важен държавен интерес?!

Разбира се, неиздаването на касова бележка е нарушение, което заслужава санкция. Но наказанията трябва да са съразмерни и с нарушението, и с материалното състояние на провинилия се. При това аршинът трябва да е еднакъв и за големите мултинационални компании, и за фирмите с връзки във властта, и за независимия малък бизнес. Избирателното прилагане на данъчните правила е характерен национален дефект. Когато хората окончателно се убедят, че на големите измамници се връчват отличия, а за малките риби са предвидени всички наказания, икономиката и обществото рухват. Уморени да се борят срещу своята държава, хората, които не умеят да коленичат, си тръгват - кой в друга община, кой зад граница. И никаква бодлива ограда не може да ги спре.

От "Солидарна България", пълния текст четете на сайта "Данъчна справедливост"

Снимки „ДАНЪЧНА СПРАВЕДЛИВОСТ"

Магазинът за риба в Елхово, в който мобилна група на НАП разкрива големи заплахи за държавните интереси

Продавачът на риба Стоян Желязков

Несбъднатият природно-исторически резерват „Косматица"

Стефан ЗДРАВКОВ

От връх "Косматица" на Врачанския Балкан се виждат най-красивите изгреви и залези на слънцето към сгушените под Веслеца села Горна и Долна Бешовица. Жалко, че тук идвах само веднъж в годината, когато земляците от района на общините Мездра, Роман и Бяла Слатина се събират на годишната среща на ветераните край паметника на трите партизански отряда от Врачанска област. Горна Бешовица е родното място на големия скулптор, н.х. Иван Фунев, главен художествен ръководител на творческия колектив, създал Паметника на Съветската армия в София, а бригадата от майстори-каменоделци от нашия край го беше изваяла. Тяхно дело са и повечето паметници, белязали различни паметни събития и герои по цяла България. Затова, когато след превратата на 10 ноември 1989 г. новоизлюпените демократи започнаха вандалски да оскверняват различни наши светини, в един от първите броеве на в. ДУМА Стефан Продев одобри идеята ми в подножието на "Косматица" да бъде събрана поне част от образците на станалото омразно тоталитарно изкуство.

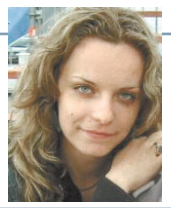
Някогашният кмет на Мездра Любомир Йотов възстанови родната къща на Иван Фунев за неговия 75-и юбилей, а маестрото приживе я дари за Творчески дом на местните творци. В красивата местност край язовира преди години провеждахме състезания по спортен риболов с млади и възрастни природолюбители и с тогавашния шеф на БРЛС от Мездра и Роман, сега кмет на община Мездра, инж. Генади Събков, развивахме идеи за облагородяване и превръщане на тази местност в природно-туристическа атракция.

Знатният майстор-каменоделец Иван Велчев се гордее, че е кръстен на Иван Фунев и е бил негов ученик. Сега с него обмисляме как по някакъв европроект може да ремонтираме къщата на маестро Фунев. Най-напред през пролетта насадихме в центъра стотина рози, които докарах от приятелските фирми "Фидус плант" и "Фидус флора" от Павликени. После фирмата на Велчев подготви плочата от черен гранит с името на ст. Николай Николов, която аз закарах в чешкия гр. Раковник. Там е лобното място и единственият български войнишки паметник на моя някогашен приятел, загинал на 9.9.1968 г. при инвазията на групата армии на Варшавския договор в ЧССР.

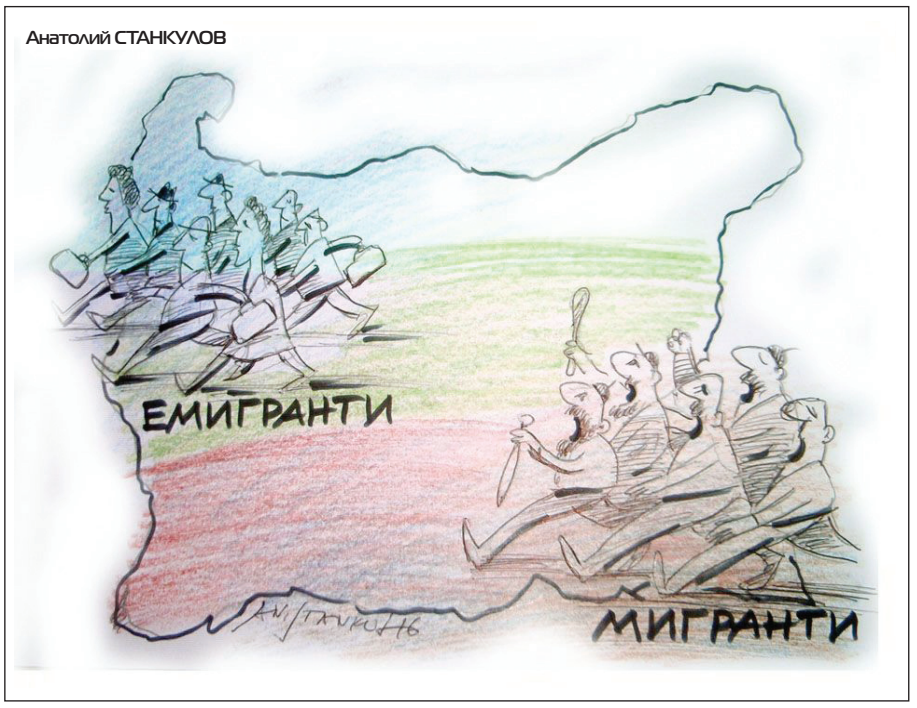
Кметът на Раковник пан Павел Йенсовски ме прие неочаквано радушно и пожела двата града да станат побратими. Имаме и друг повод за такова приятелство. В Раковник още през 903 г. са произвеждали първата в тогавашна Бохемия бира. Подареният ми стек от тази прословута чешка бира ще поставя редом до мездренската "Леденика" на мраморните маси, специално измайсторени от Иван Велчев, когато съселяните му го избраха за кмет на Горна Бешовица. Това се явява и първото му изпълнено предизборно обещание - да съгради специална площадка-навес точно пред дома на маестро Иван Фунев, където неговите съселяни да се събират на общоселските си празници.

И ако преди години с Иван Велчев не можахме да изпълним мечтата си под близкия връх "Косматица" да уредим един природно-исторически резерват с паметниците, които той и бригадата му каменоделци са изграждали в страната, защо да не направим един малък "Бирен празник"? На 2 март чешкият посланик Н.Пр. пан Душан Щраух, когато му надписвах книгата си за ст. Николов "Мъртвият не ни е вече враг", обеща да дойде в община Мездра и да засади своята роза в нашата "Алея на помирението"! Знам вече, че няма чех, който да не е любител на хубавата бира.

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

Анатолий СТАНКУЛОВ

Да се помолим

За пореден път управляващите омаловажават случващото се в страната. Или просто грам не ги бива да анализират предпоставките за важни събития, които впоследствие се превръщат в сериозна държавна язва.

Вътрешният министър Румяна Бъчварова заяви, че напрежението в столичния квартал "Овча купел" било провокирано от предизборните страсти на различни индивиди. Госпожата обаче не се прибира от работа по уличките край бежански център. Не й се налага да се разминава с хора, видимо отраснали с други порядки, притежаващи друг манталитет. Най-вероятно госпожата не е минавала дори по "Витошка" или край Лъвов мост, за да види как се е променил обликът на минувачите, както и какви са постоянно присъстващите там индивиди. Всъщност зад стъклата на автомобила София сигурно изглежда прекрасна европейска столица, като изключим дупките, задръстванията и още нещо... Затова и Бъчварова не разбира притесненията на нейните жители.

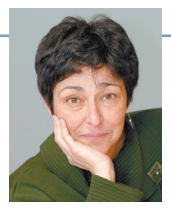
Хората в "Овча купел" се страхуват. Защото никой не знае какво ги очаква. По време на парламентарния контрол Бъчварова призна, че никой не може да ограничи "периметъра на придвижване" на мигрантите, дори и на системните нарушители, които искат да минат браздата. Министърката каза, че границата не била на 100% непропусклива, не можело да я опазят. МВР се било концентрирало да задържа нелегалните "в дълбочина на територията на страната, в поголям периметър от границата и в населените места, особено в София". Е, щом чакаме нелегалните мигранти да стигнат до сърцето на страната, до столицата, за да се сетим да ги задържим, кой може да даде сигурност на българите, че на вратата им в тъмна доба няма да потропа някой нарушител?

Сигурно ще има политици, които ще използват протестите на местните в риториката си. Но нима ГЕРБ не използва подобни прийоми в предизборните си заигравки? А на хората им е все тая кой ще ги използва, за да си направи реклама - на тях им е важно проблемът им да бъде чут, по възможност и решен.

Бъчварова каза, че МВР брои задържанията на нелегални, хората не били в статистиката - някои се пробвали да минат границата средно по 7-8 пъти. Санкции няма, законът бил виновен. На крива ракета и космосът й пречи. Не трябвало да сравняваме нарушителите по границата със Сърбия с тези, минали от Турция. Ако може, никой да не задава въпроси за бежанци и мигранти, защото Бъчварова пак ще се оплете - ту няма да правим нови центрове, ту са необходими, ту няма ръст на бежанците, ту няма къде да ги настаним...

А иначе България иска 160 млн. евро от ЕК. Бъчварова и Бойко Борисов дружно се хвалят, че ще ги получим. А забравят, че преди месеци са поискали по-малко. Брюксел дори не им е отговорил. Да се помолим - на всички богове. Дано чужденците, които ни заливат, да са миролюбиви.

Провалят и физиците ни

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

До момента България не е платила вноската за 2016 г. за членството си в Обединения институт за ядрени изследвания в Дубна, макар че още през юли стана ясно, че руската страна ще спре достъпа на българските физици до проектите и програмите на този световен център на физиката. За сведение на грантовите русофоби у нас до момента Дубна продължава да финансира работата на нашите учени за черните им очи, както го прави вече 60 години, но това ще се прекрати съвсем скоро. Любовта - любов, но сиренето е с пари.

Няма учен у нас, който да не знае какво е Дубна за българската наука и за България изобщо и какво ще продължи да бъде, ако сегашната власт не провали до дъно ядрената ни енергетика под диктовката на западните си "началници". Обяснението, че парите за вноската са предвидени в бюджета, но девет месеца в кабинета не могат да се разберат кой да я плати и през чий бюджет да мине - на МОН или на ядрения регулатор, е несериозно. Или обструкциите срещу Русия стигнаха вече до проваляне не само на икономката, но и на науката ни, или са верни мъглявите слухове, че Кунева се съмнявала в "целесъобразността" на вноската, понеже България станала член на Европейския център за ядрени изследвания - ЦЕРН. Първо България е съосновател на международните институти в Дубна (1956 г.), второ вноската ни в тях е два пъти по-ниска от тази в ЦЕРН, трето в Дубна работят реално стотина български физици всяка година и специализират там малцината наши докторанти в тази област, а в Женева прохождат 40-ина души, половината - на научен туризъм. В момента Дубна строи най-големият ускорител в света и наши учени участват в правенето му. Дали някой помни, че през 1999 г. тогавашният екип на МОН от СДС ни вкара в ЦЕРН от политическа любов към ЕС, пред чиито врати тогава под-смърчахме с въжделение, и заради възхитата на една зам.-министърка от "чудесиите" на колайдера, при който я бяха завели едни заинтересовани лица. Пресметнал ли е някой реалните ползи "за българската икономика" от това действие, които тогава се пропагандираха като във вица: "хванахме е-ей такава риба".

Само че "евроатлантическите ценности" на днешната власт явно съвсем се разминаха с интересите на българската наука, на българската икономика и на българското общество. За тяхно сведение, ЦЕРН се натиска и продължава да работи тясно с Дубна, щото има полза от това. Науката е наднационална, за разлика от политиката. А пък нашите физици чрез договорите на Дубна в ЦЕРН работят реално по проекти в Женева. Ама откъде да знаят това невежите ни министри? Девет месеца не могат да съгласуват между две институции на километър разстояние помежду им кой да преведе парите, за да могат учените ни да си вършат работата. Това - при съзнателното финансово унищожаване на възможностите за правене на изследвания у нас. Било административна неразбория. Хайде, холан, трева не пасем.

Датата 17

ПРАЗНИК НА СОФИЯ. С решение на Столичния общински съвет от 25 март 1992 г. църковният празник на Мчци София, Вяра, Надежда и Любов се определя като празник на града. На този ден празнуват още жителите на Костинброд (от 2007 г.) и на Лом (от 1993 г.)

1826 - РАЖДА СЕ БЕРНХАРД РИМАН, НЕМСКИ МАТЕМАТИК (УМИРА 1866 Г.). Макар да бил добър ученик, не блестял с нищо особено. Показвал обаче интерес към математиката, поради което директорът на гимназията му позволявал да чете математически книги от неговата библиотека. Има голям принос в областта на математическия анализ и диференциалната геометрия, като в известен смисъл полага основите на Общата теория на относителността. Риман също разглежда понятието интеграл и въвежда свое определение - интеграл на Риман.

1877 - УМИРА УИЛЯМ ХЕНРИ ФОКС ТАЛБОТ, АНГЛИЙСКИ ИЗОБРЕТАТЕЛ (Р. 1800 Г.). Един от пионерите на фотографията, със значителен принос в подобряването на фотографския процес. Талбот използвал хартия, покрита с фоточувствителен материал - сребърен хлорид. Той поставял обекти върху фотохартията и я експонирал на слънчева светлина. Образите, получени по този метод, днес се наричат фотограми. По-късно Талбот поставя фотохартията в камера обскура и получения негативен образ фиксира в солена вода. След още няколко подобрения оповестява през 1840 г. изобретяването на калотипията, която по-късно нарича талботипия.

1898 - РАЖДА СЕ ХРИСТО СМИРНЕНСКИ, ПОЕТ И ПРЕВОДАЧ (УМИРА 1923 Г.). Рожденото му име е Христо Димитров Измирлиев. Първите му публикации са във в. "К'во да е" (1915). Сътрудничи на списанията "Българан", "Родна лира", "Барабан", "Художествена седмица". Организира и редактира седмичното литературно-хумористично сп. "Смях и сълзи". Сътрудничи на хумористичните списания "Сатър" и "Червен смях", на в. "Народна армия", сп. "Младеж" и на "Работнически вестник". Приживе излизат книгите му "Разнокалибрени въздишки в стихове и проза" (1918) и "Да бъде ден!" (1922). Заболява от туберкулоза и умира.

1931 - РАЖДА СЕ АН БАНКРОФТ, АМЕРИКАНСКА АКТРИСА (УМИРА 2005 Г.). Рожденото й име е Ана Мария Луиза Италиано. Славата я застига през 1962 г., когато печели "Оскар" за най-добра женска роля в лентата "Чудотворецът". Следват още награди "Еми", "Златен глобус" и др. Любителите на седмото изкуство ще я запомнят с култовия образ на прелъстителната мисис Робинсън в ироничния филм на Майк Никълс "Абсолвентът", където партнира на Дъстин Хофман. Актрисата прави запомнящи се роли като майката на Уинстън Чърчил, израелския лидер Голда Меир, циганка, старица-столетница и др.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
17 СЕПТЕМВРИ 2016
ДУМА

Снимки АВТОРКАТА

Безкрайно лято в Ботаническата градина

Хиляди туристи посещават Балчик, за да се възхитят на нейната прелест

Едно от най-прекрасните цветни кътчета в нашата страна е Университетската ботаническа градина в Балчик. Създадена в средата на миналия век, днес тя се простира на площ от 194 дка, като голяма част от територията ѝ е със статут на защитена местност. Ботаническата градина е включена в 100-те национални туристически обекта.

През 1955 г. теренът на парка е предоставен на Софийския университет за основаването на Ботаническа градина, която се изгражда под ръководството на акад. проф. д-р Даки Йорданов (ректор на СУ "Св. Климент Охридски").

Ботаническата градина е специализирана в развитието на колекции от тропични и субтропични екзотични растения. Неминуемо хващат окото уникални видове като каучуково, бонбонено, книжно дърво, древно гинко, метасеквоя (индивид с такива размери и на възраст извън естествения ареал има само в Кралската ботаническа градина в Лондон), каменният дъб, едроцветната вечнозелена магнолия и др. В парниците на градината зреят лимони с големина на хандбална топка, както и екзотични плодове като папая.

Забележително е килимното зацветяване в Божествената градина, както посетителите я наричат, и красиво оформените партери и кътове, в които са представени едногодишни пролетни и летни цветя, алпийска и водна растителност, папрати, защитени и редки видове, лиани, цъфтящи и вечнозелени храсти. В тази чудна градина се отглеждат над 4600 растителни вида.

Многобройните туристи се спират в захлас и пред оранжериите, които предлагат най-голямата на Балканите постоянна експозиция от кактуси и подобни видове. На закрита площ от 800 кв. м може да се видят над 2600 представители на семейства Cactaceae и Euphorbiaceae. Експозицията е впечатляваща не само заради огромното разнообразие, а и поради факта, че в нея са представени над 400 световно защитени вида. Тук се намират и най-старите екземпляри от колекцията едроразмерни кактуси на Университетската градина - на възраст над 70 години.

Има и адаптиран кът за посещения от хора с увреждания, открит във връзка с 50-годишнината на Университетска ботаническа градина. На площ от 11 дка посетителите могат да видят красотата на сезонните цветни композиции, алпийски кътове, водни площи, кактуси в легла от типичен балчишки камък. Незрящите хора могат да усетят аромата и да се докоснат до различни на допир растителни видове, които са описани с Брайлово писмо. Зеленият параклис впечатлява със семпла конструкция, върху която зеленината вае храм.

На територията на Университетската ботаническа градина е разположен и "Двореца", обхващащ сградния фонд и парковата част на бившата лятна резиденция на румънската кралица Мария в началото на XX век. По протежението на морския бряг, на терен с голяма денивелация, са обособени красиви тераси - градини, свързани помежду си със стръмни стълби, зелени тунели и арки.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

ПРЕВЗЕМАНЕТ НА МАЛКИЯ ВЕР

100 ГОДИНИ ОТ ПОДВИГА НА НАШАТА АРМИЯ ПРИ ПОКОРЯВАНЕТО НА ОСМАТА ПО МОЩ КРЕПОСТ В СВЕТА

Доц. Йордан СЪЕВ, д-р по история

С Букурещкия мирен договор от 28 юли 1913 г. от България е отнета Южна Добружа по линията Балчик-Тутракан и е предадена на Румъния. Северните ни съседи навярно смятат да задържат тази територия завинаги. Затова те започват да строят мощна крепост в Тутракан, която да бъде бастион на румънското присъствие в Южна Добруджа.

По проекти на белгийски и френски военни инженери са изградени 15 форта, 2 отбранителни линии, землени и бетонни укрепления, 3 реда заграждения от бодлива тел, вълчи ями. Гарнизонът на крепостта се състои от 15-а и 17-а дивизия - общо 39-40 хил. войници и офицери, 246 оръдия, 78 картечници.

В помощ на крепостта е придаден румънският дунавски военен флот, състоящ се от 9 монитора, 8 стражеви кораба и 4 канонерки. При обявяването на война на Румъния от наша страна в помощ на тутраканския гарнизон пристигат сръбски и хърватски доброволци. Международните военни специалисти оценяват крепостта като осмата поред в света по нейната мощ и затова тя е наречена Малкия Вердюн.

НЕСЛОМИМИЯТ БЪЛГАРСКИ УСТРЕМ

Когато започва войната с Румъния, в Добруджа се намира нашата 3-а армия под командването на ген. Стефан Тошев. Българското командване няма точен оперативен план за водене на военните действия с румънските войски, а съществуват и разногласия с германското командване. Като че ли надделява мнението да се водят военни операции с цел овладяването на по-лесните за превземане градове, а Тутраканската крепост да се остави за накрая.

Командирът на Преславската дивизия генерал Пантелей Киселов обаче е на друго мнение. Той успява да получи разрешение за атакуване именно на Малкия Вердюн без обсада, а направо от движение.

Боевете започват в ранната утрин на 5 септември 1916 г. Водят се ожесточени, кръвопролитни сражения с много жертви от двете страни. Въпреки яростната съпротива и ураганния оръдеен и картечен огън от страна на румънския гарнизон, до вечерта на същия ден българите успяват да превземат главната отбранителна позиция.

Този ден са убити 1500 румънски и 830 български войници и офицери. На 6 септември нашето настъпление продължава. Един след друг падат фортовете, преодолени са земленитe и бетонните укрепления, заграждениятa от бодлива тел и вълчите ями. Нашето настъпление е толкова устремно, че румънците изпадат в страх и започват масово да се предават в плен. Други, захвърлили оръжието си, се опитват да прекосят Дунав, но повечето от тях (8500 души) се удавят, а се спасяват само 3500.

Оттогава е поговорката "Власите накрай Дунава се давят!"

Командващият румънския гарнизон в Тутракан - генерал Константин Теодореску, също е обзет от паника. За да спаси живота си или да избегне попадането в плен, той се прехвърля с една от канонерките на другия бряг на Дунав, но пише доклад до Букурещ, че гарнизонът успешно удържа крепостта.

Нищо подобно! Към 16 ч. на 6 септември всякаква съпротива е прекратена. В плен попадат 450 офицери, 27 хил. войници, както и цялото въоръжение!

Генерал Пантелей Киселов

Опитващата се да се притече на помощ румънска военна флота е отблъсната от нашата артилерия. Закъсняла придвижващата се към Тутракан руска военна част, защото се е смятало, че крепостта ще се задържи продължително време. Не успява да пристигне и изпратената от Силистра румънска военна част, която е пресрещната от поделение на конницата на генерал Иван Колев.

Вечерта на 6 септември генерал Киселов влиза в освободения Тутракан, посрещнат възторжено от местното население. Градът отново е български. При превземането на Малкия Вердюн загиват 1800 български войници и офицери.

ЗАПОВЕДТА НА ГЕНЕРАЛ КИСЕЛОВ СЛЕД ПОБЕДАТА

."Офицери, подофицери и войници! Поздравявам Ви със славната победа. Врагът, безчестен и вероломен, е под Вашите крака - неговото поражение е пълно. От днес знамето на България се развява върху скъпия за българина Тутракан. Две знамена, 120 оръдия, 400 офицери, между които трима бригадни командири, и 25 хил. войници паднаха в нашите ръце. Само в два деня Вие, с устрема си, преодоляхте всички препятствия и с вашето "На нож!" превзехте една силна крепост, която би възпряла и най-храбрите войски. С Вашето държане, с Вашето самопожертване и с Ва-

Битката при Тутракан

Военачалникът на наблюдателен пост

www.duma.bg

ЕС трябва да се промени

Да не позволяваме европейското законодателство да утежнява ежедневието на гражданите

Момчил НЕКОВ, член на Европейския парламент

Дали речта на Юнкер пред ЕП действително ще е онази червена лампа, сигнализираща, че ако ЕС не се промени, залогът е неговото бъдеще?

В речта си на 14 септември 2016 г. пред Европейския парламент за състоянието на ЕС председателят Жан-Клод Юнкер заяви: “Европа е многопластова, съ-стои се от много държави и затова някои не я разбират. Гражданите в Европа не бива да бъдат водени за носа, трябва да ги гледаме в очите. Омръзнало им е да бъдат лъгани, очакват от Европа конкретни резултати и тяхното прилагане.”

Възприемам казаното като трезва, съдържателна оценка, като сигнална лампа, че ако ЕС не се промени, залогът е неговото бъдеще. Давам си сметка, че като представители на европейските институции трябва да полагаме повече усилия да разясняваме добавената стойност от взетите решения за живота на европейските граждани, да не позволяваме европейското законодателство да утежнява всекидневието им, а напротив - да създава повече ползи, да подкрепяме преди всичко политики, които се правят с оглед потребностите на хората, а не спрямо интересите на корпорациите и монополите. Но ЕС трябва да отчита и съблюдава националните интереси и специфики. Тук е нашата роля като ваши представители да настояваме това да се случва на ниво политики и законодателство.

Не съм съгласен с г-н Юнкер, че търговското споразумение между ЕС и Канада е най-доброто, договаряно някога. Да не забравяме, че в началото на юли Европейската комисия поиска неговата ратификация и от националните парламенти. Това бе добра стъпка, с която ще се провери надеждността на търговската политика на ЕС и ще се даде възможност да бъде направена оценка на въздействието от споразумението върху националните икономики и търговия, като това ще бъде пряко отчетено от всеки национален парламент, а не наложено отвън.

Председателят Юнкер отчете ролята на новата Агенция за гранична и брегова охрана, която беше създадена тази година в подкрепа на усилията на националните правоохранителни органи за защита на националните граници. Юнкер заяви, че днес на границата между България и Турция има 100 нейни служители, като се очаква да бъдат изпратени още 100 заедно с охранителна техника. Това е солидарност, но българското правителство само на това ли разчита?

Продължавам да смятам, че ЕС трябва да насочи усилия и ресурс към изкореняване на първопричините за конфликтите в Северна Африка и Близкия изток, породили нестихващия миграционен поток към Европа - за край на бедността в региона, развитие на икономиката, създаването на работни места и върховенство на закона.

Ще отбележа и изявлението на лидера на Групата на нашето политическо семейство в ЕП - г-н Питела. Приветствам неговия призив, че Шенгенското пространство трябва да бъде завършено с всички страни членки на ЕС - в това число България, Румъния, Хърватия. В противен случай това продължава да създава усещане за разделение и за различни категории страни членки, а във времена на несигурност това нито е ефективно, нито справедливо.

Не мога да не се спра и на темата за бъдещето на кохезионната политика след 2020 г., на която не бе обърнато достатъчно внимание и която е важна тема за България. Дебатът за нея се очаква да се превърне в борба за нейното оцеляване. С поглед към многобройните предимства на регионалната политика на ЕС въпросът, който трябва да се отправи ребром днес, е: Защо да поправяме нещо, което не е счупено? Убеден съм, че политиката на сближаване след 2020 г. трябва не само да се запази в сегашния си вид, а вероятно и да бъде подсилена. Редица изследвания показват, че регионалните различия са отново във възход и тази тенденция трябва да бъде пресечена. Това е и въпрос на отговорност на българските власти, с които заедно сме задължени да отстояваме нашите национални интереси, имайки предвид, че на наша територия се намират едни от най-бедните региони в Европа.

Най-накрая, но не по значимост, бе отчетено, че болезнено предизвикателство днес продължава да бъде младежката безработица. Борбата с нея е споделена отговорност - и на правителства, и на европейски институции, но залогът е неизмерим, затова средства трябва да бъдат предвидени така, че схемите и мерките за младежка заетост да достигнат до най-уязвимите региони.

ЕП изпрати ясен сигнал срещу социалния дъмпинг

След месеци работа и преговори инициативният доклад на евродепутата от Групата на социалистите и демократите (C&Д) в ЕП Гийом Бала за борбата със социалния дъмпинг в Европейския съюз бе приет с голямо мнозинство от евродепутатите. Гийом Бала приветства решението: Това гласуване представя реалния прогрес към социално свързана Европа, съществен отпор срещу дерегулацията на пазара, която изправя работници от различни страни едни срещу други. Този резултат бе постигнат благодарение на подкрепата на мнозинството прогресивни членове на ЕП, по-специално от лявото политическо пространство. Парламентът говори от името на европейските граждани и потвърждава своя ангажимент към социалния напредък. Сега призоваваме Европейската комисия и държавните и правителствените лидери да положат усилия, за да превърнат това в реалност.

Говорителят на Групата на социалистите и демократите в ЕП Юта Щайнрюк допълни: C&Д са водещ глас в Европейския парламент, който настоява за действия, които да гарантират достъп до достойна работа с достойно заплащане на всеки работник в Европейския съюз.

НОВ ЕВРОПЕЙСКИ ПЪТЕН ДОКУМЕНТ УЛЕСНЯВА ВРЪЩАНЕТО НА ГРАЖДАНИ НА ТРЕТИ ДЪРЖАВИ

Предложение на Еврокомисията за стандартизиран европейски пътен документ, който да ускори връщането на граждани на трети страни, пребиваващи незаконно на територията на държавите членки на ЕС, без наличието на валидни паспорти или лични карти, беше прието от Европейския парламент в четвъртък. Това става ясно от сайта на Европарламента.

Ключова цел за европейските депутати бе да засилят характеристиките за сигурност и техническата защита на формуляра, така че да насърчат неговото признаване от трети страни. За да влезе в сила, новата регулация трябва да бъде одобрена и от Съвета на министрите.

Към момента органите на трети страни трудно признават пътните документи за връщане, предоставени от държавите членки, поради различни причини, включващи липсата на подходящи стандарти за сигурност, както и заради различаващите се формати на тези документи, се отбелязва в резолюцията на парламента, одобряваща регулацията.

Статистиката на Европейската комисия сочи, че през 2014 г. в ЕС по-малко от 40% от решенията за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни са били изпълнени. “Ниският процент на изпълнените решения за връщане подкопава сериозно доверието на нашите граждани в европейските политики за даване на убежище и имиграция. Това също така насърчава злоупотребите със системите за даване на убежище в Европа. Макар че стандартизираният формуляр за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни не е магическо решение, той е една стъпка във вярната посока, когато става въпрос за прилагане на съществуващото законодателство и решения”, заяви Юси Хала-ахо от Европейски консерватори и реформисти, който изготви проекторезолюцията.

Новата регулация предвижда общ формат за европейски пътен документ, обновявайки необвързващата препоръка на Съвета от 1994 г. За да се предотврати подправянето и фалшификациите, хармонизираните формати на формуляра за пътни документи за връщане ще прилагат същите стандарти за сигурност, като водни знаци, които са били приети през 2002 г. за издаването на визи от страните членки на ЕС на лица без валидни пътни документи.

ДУМА Неделник
СЪБОТА 17 СЕПТЕМВРИ 2016

С 300 мл кръв може да бъде спасен човешки живот

В единствената у нас Национална обществена банка за стволови клетки се съхраняват над 300 единици кръв от пъпна връв

„Имунната система е обособена - тя има свои органи, тъкани, клетки и хормони и вече е известно, че има огромно значение при присаждането на органи, тъкани и клетки. А имунологията като наука е на около 2 века, но в наши дни тя много бързо се развива. У нас се обособява като дисциплина, която се преподава в медицинските университети в 5 курс от 1994 г., а 3 години по-късно по нея започват да специализират младите медици. След 1997 г. България вече има своите първи специалисти по имунология. От 2005 г. специалността се разделя на клинична имунология (основна медицинска специалност, която се изучава 4 години) и лабораторна имунология, и вече се говори за две дисциплини - клинична и лабораторна. Едната се получава от лекари, а другата от биолози, биохимици, химици", обяснява началничката на Клиниката по клинична имунология в Александровска болница **проф. д-р Елисавета Наумова**. Тя е категорична, че колкото по-рано се диагностицира нарушение на имунната система, толкова полесно може да се повлияе съответно това състояние и да се предотвратят усложнения.

Ако малките деца боледуват повече от 8 пъти в годината

или хора над 65 г. повече от 4 пъти, добре е да се потърси помощ от специалист имунолог, препоръчва лекарката.

В Клиниката по клинична имунология се извършва и диагностична, и лечебна дейност, както и научно-преподавателска. Пред екипа медици всеки ден има много предизвикателства, а донорството е само едно от тях. Клиниката администрира и Българския регистър за донори на костен мозък и периферни стволови клетки, създаден през 2005 г. Той над 11 години е член на световния, създаден през 1988 г., в който понастоящем са регистрирани над 28 млн. донори. В Александровска болница е и единствената българска лаборатория, акредитирана от Европейската федерация по имуногенетика, т.е. резултатите от извършените там изследвания са на световно ниво.

Към момента са регистрирани

над 2 хил. българи като доброволни донори

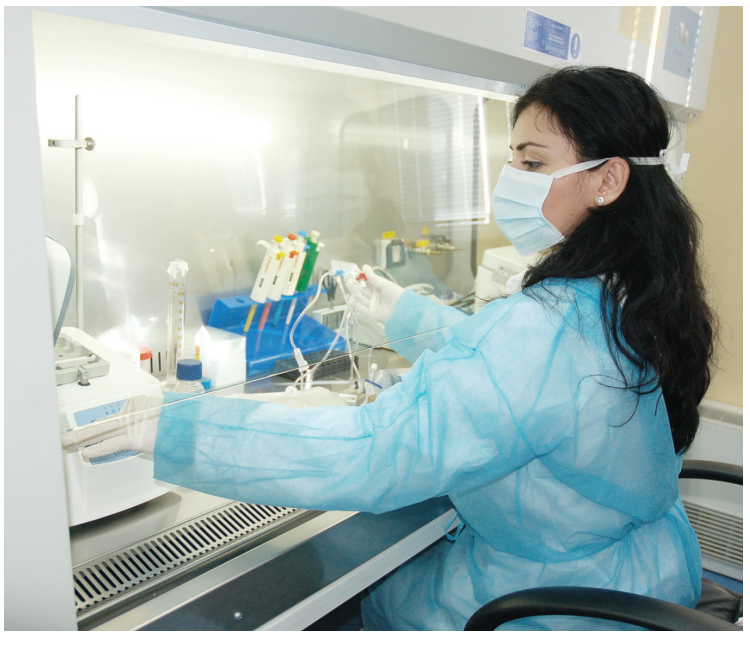
на костен мозък. Това означава, че ако някой болен по света има нужда от трансплантация на костен мозък и някой от регистрираните у нас потенциални донори покаже съвместимост, може да бъде извършена манипулацията по присаждането му. Е, не е толкова просто, защото като се събере материалът, трябва да бъде трансплантиран възможно най-бързо, а не да бъде замразяван, затова се предпочита донор, който е по-наблизо. Освен това, ако някой се окаже подходящ донор, с него отново се разговаря дали е съгласен, изследва се дали междувременно не са се появили заболявания и пр. А и веднъж записал се в регистъра, човек може да откаже да е донор, без да е необходимо да обяснява защо.

Проф. Наумова

Д-р Куин

80% от събраната кръв от пъпната връв на новородени е съхранена за алогенна трансплантация

Антигените на HLA системата определят степента на тъканна съвместимост между реципиента и донора. Едва около 25% е шансът да се намери напълно съвместим донор между роднини. В останалите

3/4 от случаите болният разчита на добрата воля на непознат донор

Заради особеностите на генофонда на дадена нация или етнос вероятността да бъде намерен съвместим донор сред тази популация е много по-голяма. Затова донор се търси първо в националния регистър, а после в световния. Всяка година стотици хора се нуждаят от присаждане на стволови клетки.

Най-често донори се събират, когато близки и приятели се отзовават на призив на болен, изследват се и решават да се включат в регистъра, обяснява **д-р Людмила Куин**, координаторка на Българския регистър на донорите на стволови клетки от костен мозък и периферна кръв. Тя пояснява, че напоследък все повече млади хора, комуникирайки в социалните мрежи, проявяват желание да се включат в регистъра и при необходимост да станат донори. Освен желание човек да е донор, необходимо е да е на възраст между 18 и 45 г., да даде кръв за изследване на показателите за тъканна съвместимост и да не страда от СПИН, ракови заболявания, автоимунни заболявания, бременност, заболявания на сърцето и др. Само 300-400 мл кръв са необходими, за да бъде направена трансплантация. Казано така, това може да звучи като лозунг, но зад тези прости думички в даден момент може да стои един човешки живот и съдбата на неговите близки. Това количество кръв може да излекува дълъг списък от заболявания, които иначе са смъртна присъда за болния - различни остри и хронични левкемии, вродени заболявания, сред които и имунни или метаболитни, аномалии на еритроцитите и пр.

Костният мозък е субстанция в кухите плоски кости. Той съдържа стволови клетки, които произвеждат червени кръвни клетки (еритроцити), бели кръвни клетки (левкоцити) и кръвни плочици (тромбоцити). Те помагат за пренасянето на кислород до тъканите, борбата с инфекциите и предпазват от кървене. А периферните стволови клетки се намират в малки количества в циркулиращата периферна кръв.

Процедурата по вземане на костен мозък (взема се от тазовата кост) се прави под упойка, продължава няколко часа, след което човекът остава в болницата една нощ за наблюдение, а възстановяването му е от няколко дни до няколко седмици, обяснява д-р Куин. Периферни стволови клетки се събират в деня на даряването чрез афереза. При тази процедура се вкарва игла във вената, а кръвта се отвежда в апарат за афереза, който отделя периферните стволови клетки, а останалата кръв се връща в тялото на донора. Няколко дни преди процедурата на дарителя се дава т.нар. растежен фактор, който повишава броя на циркулиращите в периферната кръв стволови клетки. Костният мозък и периферната кръв се възстановяват до нормални нива за 4 до 6 седмици. Три са

източниците на стволови клетки

- костен мозък, периферна кръв и кръв от пъпна връв. От костния мозък и периферната кръв при необходимост стволови клетки може да се вземат във всеки един момент от живота. Кръвта от пъпна връв обаче може да се съхрани веднъж. В клиниката е и единствената у нас Национална обществена банка за стволови клетки, разкрита през юли 2009 г. Това означава, че тук се съхранява кръвта от пъпна връв на родилки, пожелали доброволно и безвъзмездно да я дарят за нуждаещи се от алогенна (за друг пациент) трансплантация, потърсили донор в световния или националния регистър. Всяка родилка, желаеща да стане доброволен донор, получава информация за какво могат да бъдат използвани стволовите клетки, какви заболявания могат да се лекуват. Годните за трансплантация на стволови клетки трябва да отговарят на определени критерии, затова не всички взети проби могат да се съхраняват за трансплантация. До момента са изявили желание да дарят кръв от пъпна връв над 600 бременни жени, а около 80% от взетите проби са съхранени за алогенна трансплантация. Колкото по-голям е броят на единиците в банката, толкова по-голяма е вероятността да се намери подходящ донор за нуждаещ се пациент. Затова нашият апел към майките и медицинския персонал е за безвъзмездно даряване и вземане на кръв от пъпна връв.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Пардон

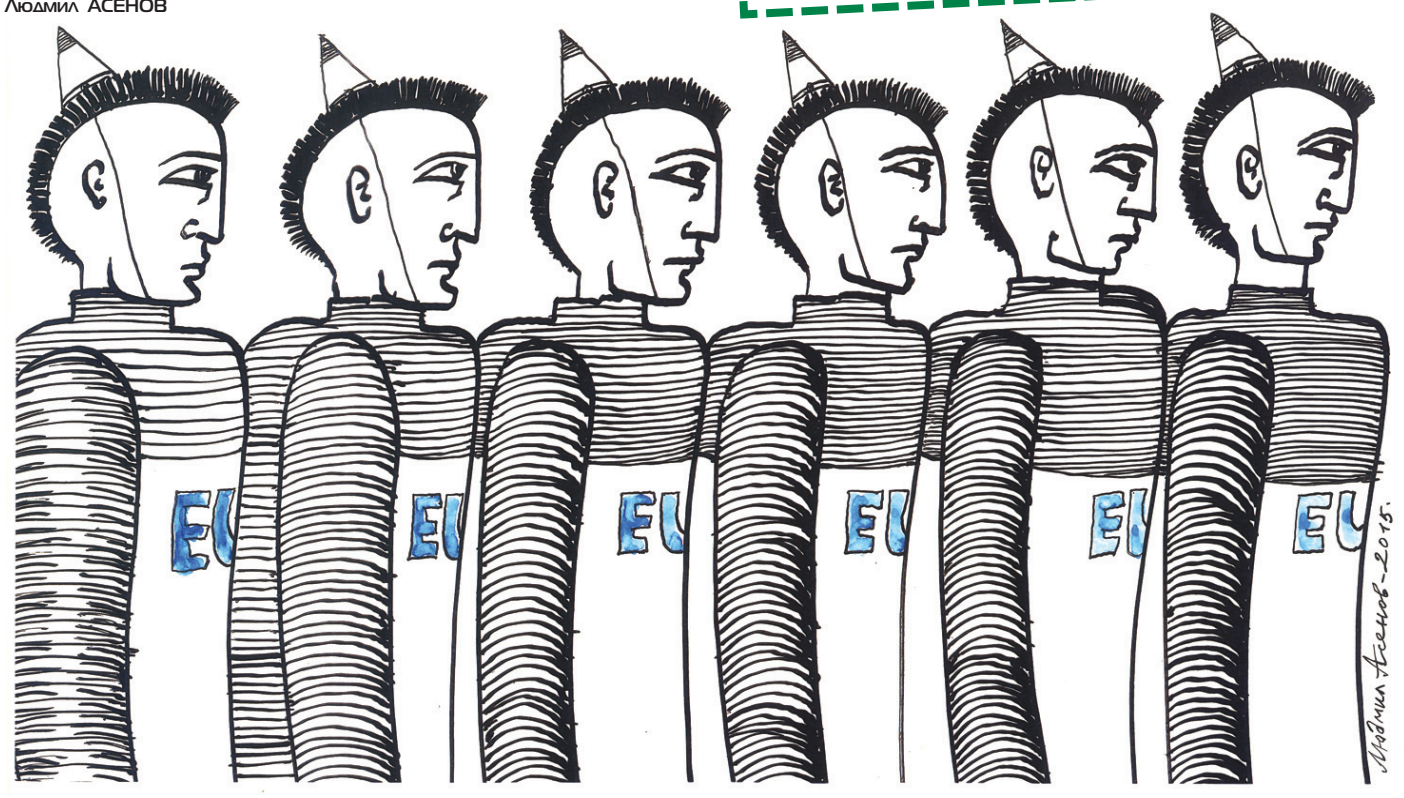
Неделник

ЕВРОПЕЙСКА СТАТИСТИКА

Тихомир Йорданов

Един листец му стигал на Адама
от хала си да няма срама.
Но след глобалния потоп
нам трябва пълен гардероб.

Людмил АСЕНОВ

ЕДНАКВИ В РАЗЛИЧИЕТО, РАЗЛИЧНИ В ЕДНАКВОСТТА

И ВСЕ ПАК – СТАНА БЪЛГАРИЯ ШВЕЙЦАРИЯ НА БАЛКАНИТЕ

Димитър БЕЖАНСКИ

Един мой приятел често казва:

- Няма да ми повярвате, обаче много обичам луканка!

След което обаче обяснява, че обича истинска луканка, а не тоя боклук, който се продава сега за безумни пари. После обяснява, че обича и салам.

- А това сега салам ли е? Това луканка ли е?

И ни разказва какво имало в сегашните луканка и салам. Имало соя, свински кожи и говежди кости – това били съставките на всички салами, наденици, кренвирши и прочее колбаси у нас. Поради почти ежедневните лекции на тази тема аз спрях да ям всякакви видове салами, кренвирши и други такива. Докато един ден не ме покани на гости братовчедът Харизан. А братовчедът Харизан има цех за производство на колбаси и беше наредил на масата такава саламена палитра, че от нея би се впечатлил всеки художник-модернист с кулинарен уклон.

Погледнах масата и понеже съм човек прям и откровен, казах на братовчеда:

- Абе, Харизане, това ли ти е гостоприемството? Колбасар си, маамустара! Прибери си, моля ти се, соевите гранули, говеждите кожи и разните овкусители и извади малко туршия за мезе!

А братовчедът се усмихна широко, както само един месар може да се усмихне, и рече:

- Можеш да ядеш най-спокойно! Никакви овкусители, никакви гранули няма тука! Истинско месо е всичко!

И ми обясни братовчедът Харизан, че той също не яде от онова, което произвежда предприятието му. Бил направил едно малко цехче, в което произвеждали за свои хора и за собствена консумация истински колбаси.

- Е, не те ли е срам, бе! – възмутих се. – Значи за простосмъртните – жили и четина, а за вас...

- Що да ме е срам? – вдигна рамене братовчедът. – Виж к'во направиха политиците? Две държави! Едната, официалната – за народа, дето прилича на Сомалия, и една по-малка, за тях си, дето е Швейцария отвсякъде! Вземи си от наденичката, топи се в устата, да знаеш!

Ако ви кажа, че не си взех, и че наистина не се топеше в устата – ще ви излъжа... Бе, кво да ви кажа – Швейцария на Балканите!

Стара нова приказка

Георги КОНОВСКИ

Дясната ръка се отпусна безсилно:

- Боже, ще се откача всеки момент...

Лявата промърмори:

- Ти поне си предназначена за труд. А аз... Наравно с теб цял ден – вдигай, сваляй, влачи...

Краката възроптаха:

- А на какво се опирахте през това време?

Откъм Тялото се чу само вяло ръмжене:

- Разпадам се... Всичко ме боли...

Отвътре проехтя стон:

- Нали това ви е работата? А аз... Сутринта напъхаха в мен половинка хляб и глава лук и направо съм се свил от болки...

- Кой си ти? – попита Десният крак.

- Стомахът...

- Поне можа да се обадиш... Ние направо сме се слепили – разнесоха се оплакванията на червата...

- Не можем да ви видим – пророниха бавно Очите. – Цял ден напрежение, цял ден взиране накъде, какво, как...

- А в главата е тихо - констатира Лявото ухо. - Мозъкът пак дреме...

Всички заговориха едновременно:

- Тоя нищо не прави! Не ще да се понапъне дори...

Мозъкът се обади с притеснение:

- Да, да – и днес нищо не правих... Но кажете ми – какво да сторя? Тая работа е от векове все една и съща, Мозък тук не е нужен... Преди пробвах да се любувам на природата, да слушам птичите песни... Дори опитах стихове да съчинявам...

Чу се всеобщ вой:

- Стихове? Ние работим, той стихове ще съчинява... Картинки природни гледал, песни птичи слушал! Дядо ти все природата гледа! Труд трябва, труд! Я да ти дам мотиката! Бе,. кво го слушате! Ръце, блъснете го! Крака, ритнете го!

Ръцете опитаха да ударят по Главата, но очите изшъткаха – щяха те да пострадат. А Задникът, дал предложенията, се стовари върху земята, когато краката опитаха да ритнат Главата...

Това не успокои частите на Човека. Накрая решиха – за Мозъка, най-големият. мързеливец в Тялото, място сред толкова важни и полезни части няма. Да се маха...

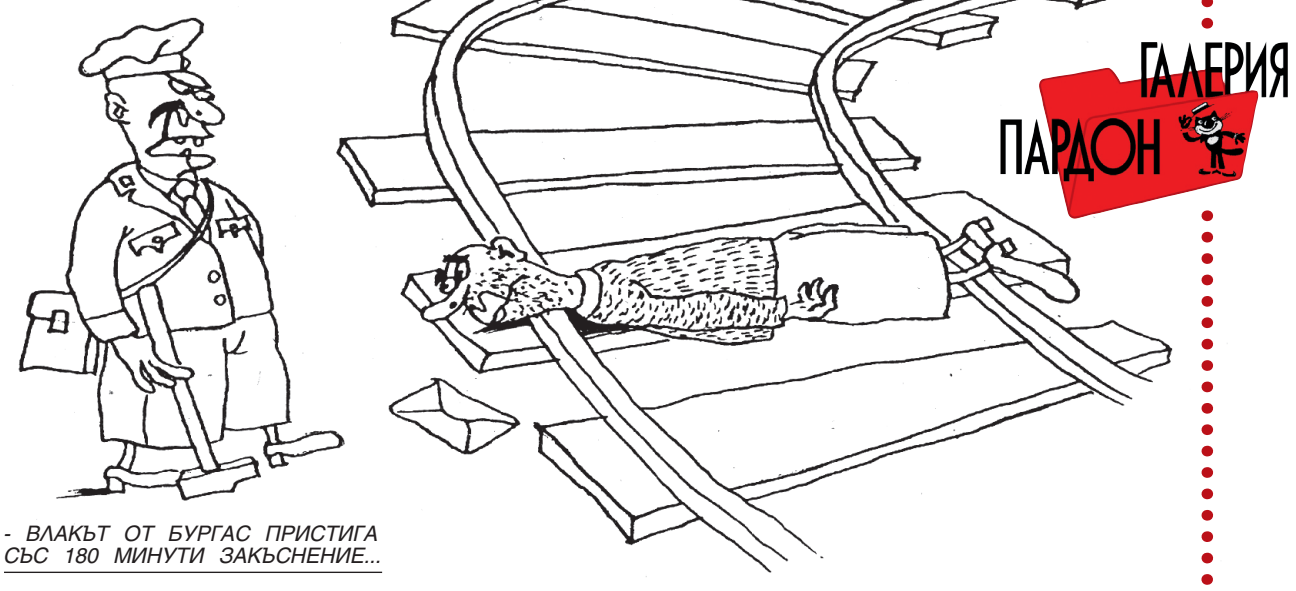
И Мозъкът се махна... Къде – никой не разбра. Пък и не се заинтересува – имат си задължения и нямат време за глупости...

Още повече, че Краката трябва да са по-внимателни в движението си, Ръцете поздрави в крепенето по пътя, Очите по-бдителни в оглеждането... Иначе Идиотът няма да може и извечната му работа да свърши някак си... Но и така е добре...

Без Мозък проблеми няма. И всички са щастливи...

ГАЛЕРИЯ ПАРДОН

Ивайло ЦВЕТКОВ

- ВЛАКЪТ ОТ БУРГАС ПРИСТИГА СЪС 180 МИНУТИ ЗАКЪСНЕНИЕ...

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

РЕЧНИК НА ДНЕШНИЯ ТИЙНЕЙДЖЪР:

- Ооо! – Добър ден.
- Аре! – Довиждане.
- Опа! – Извинете!
- А? – Би ли повторил, че не те разбрах?
- Немам кинти. – Нашите не ми дадоха пари.
- Аааа... – Ясно, разбрах те.
- Маалиии... – Пак обърках работата.
- Спокс! – Спокойно.
- Яко! – Хубаво.
- Оф, човек... – Не ме занимавай.
- Ко стаа? – Какво правиш?
- Аа, пръсва! – Много е хубаво!
- Бегай! – Махни ми се от главата!
- Кой набор си? – Коя година си роден/а?
- Майко, мацко...! – Момиче, много си красива!
- Къде си ма? – Къде се губиш?
- Ай се чупим. – Хайде да не влизаме в час.
- Ай да пафкаме. – Хайде да ходим да пушим.

Виц Вариете

Мъж говори патетично:
- Благодаря на СДС, БСП, ГЕРБ, ДПС, НДСВ, ВМРО, Реформаторите, Патриотите и АБВ за щастливото си детство!
- Ма какви ги говориш?! – прекъсват го удивени. – Та ти си на петдесет и осем години! Тогава тях изобщо ги нямаше!?
- Точно за това...

☺

Зимата крещи:
- Ракия! Греяна, че какъвто е студ...
Пролетта, пълна с любовни емоции, настоятелно изисква:
- Шампанско! Веднага!
Лятото с пресъхнало гърло хрипти:
- Бира!... Охлади тялото, прегряло е!
И само есента идва тихо, слага нежно ръка на рамото ти и дяволито казва:
- Еее, по коняче?

☺

За домашна работа Иванчо трябвало да напише история с поука. На другия ден учителят го изправил пред класа да я прочете.
- Чичо Пешо е военен пилот. Веднъж трябвало да катапултира и в себе си е имал само бутилка ракия, пистолет и нож. Той изпил бутилката, докато падал, за да не се счупи. Обаче се приземил обкръжен от 30 вражески войници. 15 застрелял с пистолета, докато му свършили патроните, 10 убил с ножа, докато се счупил и последните 5 убил с голи ръце.
- И каква е поуката, Иванчо?
- Стойте далеч от чичо Пешо, когато е пиян...

☺

В чудния свят на семейните:
- Защо го дразниш през целия ден?
- За да ме накаже качествено през нощта...

☺

Модерни времена:
Жената:
– Кога ще спреш да разхвърляш чорапите си навсякъде из апартамента?
Мъжът:
– В промоция съм - събери десет чифта чорапи - спечели пари за червило и спирала...

☺

Знаете ли, че:
Ако не водех заседнал начин на работа, със сигурност бих избрала полегналия...

☺

Полов живот:
Ако партньорката ви поиска да правите 82,8, не се притеснявайте! Това е познатото 69, но с включено ДДС...

☺

Знаете ли, че:
Вчера в Китай завърши преброяването на населението, започнато през 1909 г.

☺

Лекция по психология в университета:
Професорът:
- Днес ще ви покажа пример за три ключови стадия на вълнение в човешката психика - учудване, раздразнение и гняв.
Взима телефона си и набира случаен номер.
- Здравейте, търся Христо.
- Имате грешка?!
- Ето! – усмихва се професорът, прекъсвайки връзката.
– Тук говорим за леко учудване.
След това отново набира същия номер.
- Здравейте, Христо върна ли се вече?
- Тук няма такъв, нали ви казах!
- А това, колеги, вече е раздразнение.
Потривайки ръце, професорът заговорнически намигва на аудиторията си и за трети път набира номера.
- Христо още ли го няма?
- А бе ти що не си таковаш таковата!!! – гласът отсреща вече крещи.
- Ето, студенти, това вече е гняв! – доволен е преподавателят.
Тогава в аудиторията един младеж вдига ръка.
- Професоре, забравихте последния стадий.
- И какъв е той?!
- Пълното озверяване.
– Студентът се приближава към катедрата, взима телефона и отново набира номера.
- Добър ден. Обажда се Христо. Някой да ме е търсил?

☺

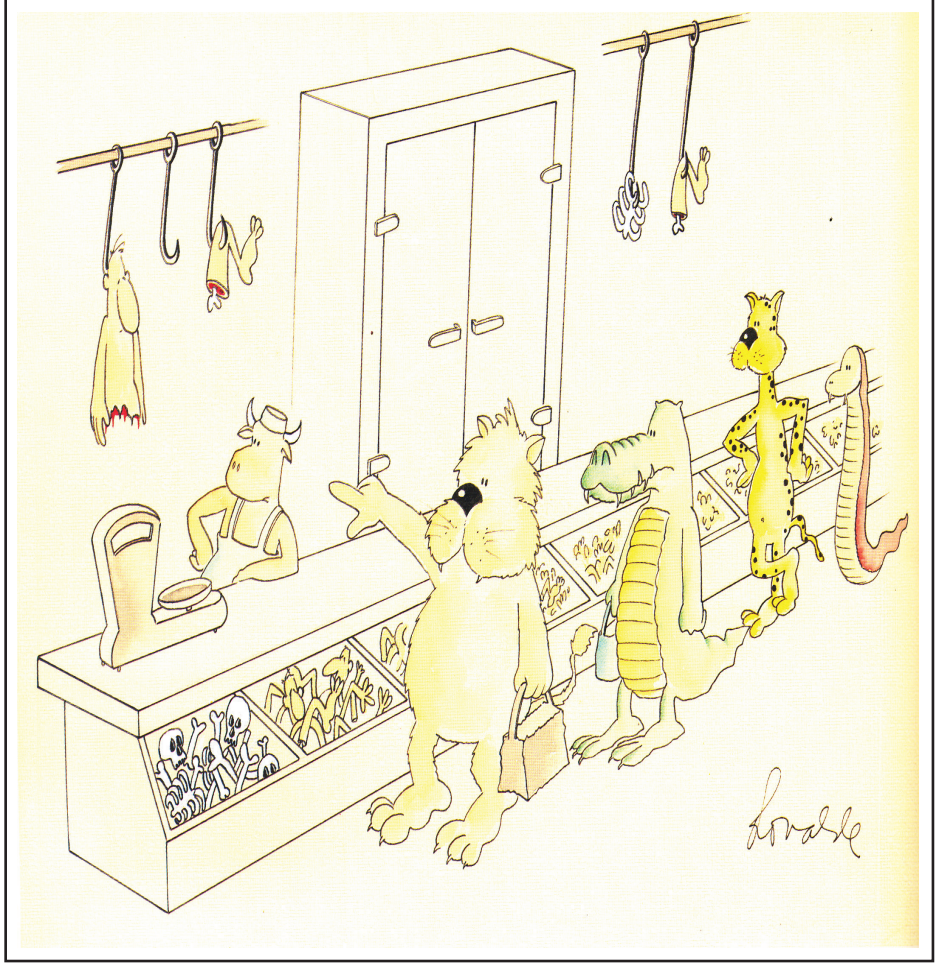
Културен живот и смърт:
- Каква е разликата между Народния театър и Народното събрание?
- В Народния театър играят добри артисти срещу лошо заплащане.

☺

Малки хитрини:
– Извинете, имате ли цигари, че обичам да запаля след секс?

ЕВРОКЛАСИЦИ

Роналдо ДИАС -ПОРТУГАЛИЯ

– Но между нас нищо не е имало!
– А, да! Това е втората ми молба...

☺

– Скъпи, днес един поклонник от Фейса ми предложи да ме оближе цялата...
– Ти пък!
– Все пак мисля да се навия. Нали и без това ни спряха водата.

☺

Ню уейв:
В редакцията влиза млад поет.
- Написал съм стихотворение. Става и за текст за песен...
- Интересно... И какво е заглавието?
- "Ух, аз твоята майка мръсна..."
- Прекрасно! – казва редакторът.
– Само това "ух" ще трябва да го махнем – на чалга избива.

☺

Двама джентълмени се срещат на корабната палуба.
- Ужасна скука, сър! - казва единият.
– Не желаете ли да поиграем карти?
- Бих се радвал, сър, но уви, последния път, когато играх карти, беше преди петнайсет години.
- Нищо. Аз пък – преди двадесет години. Стюард, дайте ни колода карти.
Стюардът носи картите.
Първият взема колодата, притегля е на ръка и казва:
- Една карта не достига.
Вторият също притегля колодата в ръката си и уточнява:
- Да, осмица пика.

☺

В чудния свят на семейните:
Мъжът ми се върна от командировка... То в гардероба търси, то на терасата зяпа. Стоя и се усмихвам... Търси, търси... Аз самата за първи ден съм вкъщи!

☺

Бог създал мъжа, защото му било скучно. После създал жената, защото на мъжа му било скучно. После жената започнала да досажда на мъжа и мъжа на жената. После мъжът и жената почнали заедно да досаждат на Бог.
Поука - като ви е скучно, редете пасианси!

☺

Полов живот:
Мъж се връща от командировка, влиза в спалнята, отваря гардероба и вади един гол мъж оттам. Хваща го за гушата и му крещи:
– Колко пъти да ти повтарям, че я няма? Разведох се, бе!!!

☺

Знаете ли, че:
На турски хеви метъл групата "Iron Maiden" се казва джангър тайфа "Тенеке ханъм".

☺

Здравни съвети:
Пуша само след секс... Затова имам дробове като канари и тъжно изражение на лицето!

☺

Забързан човек спира пред някакъв говедар в полето:
– Мога ли да премина през ливадата? - пита той. - Защото е по-пряко и така ще хвана влака в 16:30...
– Няма проблем! - казва говедарят.
- Ако те види бика може да успееш и за този в 16:10...

☺

Изказване на мъж:
- По отношение равноправието на половете. Мисля, че жената може да прави всичко, което пожелае. Стига да е вкусно.

☺

Из българския футбол:
- На премиера Борисов дават дузпи, докато вкара, а на ПФК "Левски" София, докато победи.

☺

Вчера излизахме с жената. Тя се спря да си купела от лотарията билет - тези, дето се търкат. А аз и викам:
- Жена, ти ако имаше късмет... мен ли щеше да вземеш?

☺

Драма:
Тъкмо събереш пари за развод... и ги похарчиш по некоя любовница.

☺

- Чухте ли, дали на Ивано двайсет години затвор?
- Щооо?
- Ми изхвърлил жена си...
- Глупости, за това затвор няма, аз съм изхвърлил две и нищо...
- От кой етаж си ги изхвърлил?

☺

Три котки разговарят за ухажорите си:
– Вчера се запознах с един риж котарак... Ами, добре беше.
– Аз пък с някакъв сив... А бе, хареса ми.
– А пък аз се запознах с един бяло-черен... Мил, гальовен, страшен кавалер, много забавен... Заведе ме на една полянка... и цял час ми разказва, как са го кастрирали...

☺

Потъва презокеански кораб. Наш сънародник по чудо се спасява на необитаем остров.
Минават години, но той някак си оцелява до деня, когато към острова се приближава кораб под български флаг. Нещастникът пали огън, за да го забележат, тича по брега, маха отчаяно с ръце.
От кораба се отделя спасителна лодка с един моряк.
- Капитанът ви изпраща новите вестници. - казва морякът. - Моли ви, да ги прочетете и да решите струва ли си да се връщате...

☺

По широкия свят:
Грузинец гледа силно окосмения си син и вика на жена си:
- Ти роди ли го, ма... Или го оплете?

☺

Лети пътнически самолет. По пътечката между пътниците минава пилот, с парашут на гърба. Един от пътниците пита:
- Какво става?
- Неприятности в работата.

☺

В чудния свят на семейните:
- Ремонт ли правите?
- Не, мъжът ми готви.

☺

Модерни времена:
- Какво учиш?
- Актьорско майсторство.
- Какъв профил - реклама на банка или водещ на лотарийна игра?

☺

Малки хитринки:
- Като се меря, винаги си гълтам корема!
- И помага ли?
- Помага! Да видя кантара.

☺

Забавна метеорология:
Сезонът на дините свършваааа... Иде сезонът на киселото зелееее!

☺

Хлапе разпитва баща си - полковник:
- Татко, като порасна, ще стана ли и аз военен?
- Да, сине.
- Ама ще стана ли лейтенант?
- Да, сине.
- А капитан?
- Да, сине.
- А полковник?
- Ама, разбира се...
- А генерал?
- Е, генерал няма да може... Генералът и той си има син.

☺

Виц Вариете

ПЕГАС®

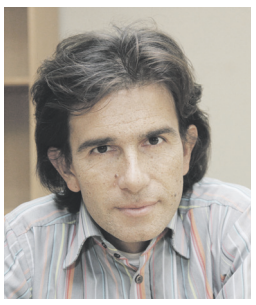
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 17 СЕПТЕМВРИ 2016, БРОЙ 212

От редактора

Унизени учителю!

Боян БОЙЧЕВ

Малко е странно такова обръщение за начало на учебната година.

Но това е горчивата истина. Българският учител, който навремето е бил един от най-уважаваните, заедно с попа и кмета, днес е един от най-унизяваните у нас.

Поредните ялови реформи в образованието, които нямат друга цел освен усвояване на определена сума европейски пари, затвърждават неговото незавидно място в обществото.

Навремето българският учител е бил възрожденец. Не само преди освобождението, но и след това. Възрожденец по дух. Символ на интелигентния българин, който гледа към бъдещето и формира необходимите за народа мисли, чувства, представи, добродетели. Който възпитава в родолюбие, национален идеал, свобода. И като такъв се е радвал на огромно уважение, но и респект - и от родители, и от ученици.

Днес нещата са коренно променени. Непрекъснатите реформи, които се правят в образователната система, всъщност я унищожават. Кому е нужно да възпитаваш в родолюбие, национален идеал, свобода? Знанието е сила и затова тази сила трябва да бъде омаломощена, лесно управляема.

Според новия закон в центъра на всичко стои ученикът. Всичко се върти около него. Къде стои тогава учителят, със знанията, уменията, опита? Някъде в периферията. Вместо ученикът да се учи от него, му налага капризите си.

Учителят днес е превърнат в книжен плъх, заринат с купища документация, която трябва да попълва. Той трябва да пише своето портфолио и да трупа кредити от квалификации, иначе рискува да бъде изхвърлен от системата. Рискува професията си и ако не успее да се хареса на родители и ученици, които трябва да дадат оценка на работата му, макар да нямат нужните познания и образование за това. Учениците да оценяват своя учител?! Свободата да преподаваш и да възпитаваш я няма - заменена е от строги програми, в които отечество, родина, турско робство, антифашизъм са забранени понятия. Контрол върху преподавателската дейност имат куп инстанции и организации, за да няма различно мислене.

Да не говорим за заплащането. Преди време продавачка в магазин не можа да повярва, че заплатата ѝ е по-висока от учителската.

Срещнах един мой ученик, завършил преди десетина години. Няма уважение, нито респект към учителя, защото няма уважение и респект към семейството като институция, споделя виждането си той. Оттам няма уважение и към държавността, всичко е взаимносвързано.

Защо мълчиш, унизени учителю? Къде е Добри Чинтулов?

УСПЕХ

„Арабеск“ - част от културния афиш на София и Рим

Балет “Арабеск” откри сезона на най-престижния театър в Рим - театър “Аржентина”, с един от най-успешните си спектакли “Колекция Кармен”. След блестящите отзиви в Рим днес, на празника на София, трупата ще започне новия сезон. На сцената на Музикалния театър от 19 ч. българската публика ще види спектакъла.

“Отдавна не бях виждала такова нещо - абсолютна тишина в салона по време на представлението, след което всички избухнаха в ръкопляскания. Освен че и аз съм щастлива и много горда, смятам, че балет “Арабеск” направи не само невероятен спектакъл, но и представи България в най-добрата ѝ светлина”, гласят част от отзивите на зрителите от театър “Аржентина”. “От френското посолство написаха: “Заслужавахте да откриете сезона на театър “Аржентина!”

Театър “Аржентина” е една от най-представителните театрални зали в Италия. Основан през 1732 г., той е построен върху руините на античната римска Курия, а от 1964 г. е седалище на Театъра на Рим. В претъпканата зала 700 души бяха омагьосани от спектакъла.

Италианската преса не пести суперлативите за създателите и изпълнителите на този бляскав по тяхно мнение спектакъл - хореографката Боряна Сечанова, композиторът Петър Дундаков, сценографката и художник на костюмите - Николина Костова-Богданова и експресивният чар на всички танцьори.

ФЕСТИВАЛ

Класическа музика звучи над Нева в Петербург

Фестивалът “Музика на Нева” отново ще озвучи центъра на Санкт Петербург, научи ДУМА от РКИЦ в София. Днес цял ден жители и гости на Северната столица ще имат възможност да се любуват на класическа музика в изпълнение на известни музиканти. Входът е свободен за всички желаещи.

Това е културен и обществен проект “Музика на Нева”, който има за цел да насърчи Санкт Петербург като център за култура, изкуство и туризъм със световно значение.

Централна трибуна на фестивала ще стане Биржевият площад. Тук концертът започва в 20 ч. Класиката през този ден ще звучи още на три сцени - на площад Островски (от 12 до 18 ч.), площада на Конюшните (от 13 до 19 ч.) и Исакиевския площад (от 14 до 20 ч.).

Програмата ще завърши с празнична заря над Петропавловската крепост в 21 ч. и 35 мин.

Санкт Петербург е един от най-романтичните градове в Русия. Оттук са тръгнали, оставяйки следи, стотици изпълнители и композитори. Музиката винаги е имала огромно значение за живота и историята на този северен град.

ОБЯВА

Конкурс за поезия

С любезното съдействие на Съюза на българските писатели и район Красна поляна в столицата, Народно читалище “Св.св. Кирил и Методий” 1924 обявява традиционния си национален конкурс за поезия “Лирически кръстопът на музите” - 2016.

Участниците могат да изпращат до 3 (три) непубликувани стихотворения в три екземпляра на адрес: 1330 София, Красна поляна, бул.”Възкресение” 64, читалището, за конкурса. Конкурсът е явен, на отделен лист добавете точния си адрес, имейл и телефони за връзка.

Крайният срок за получаване на творбите е 25 ноември 2016г. Резултатите ще бъдат обявени и връчени до 10 декември т.г. в съчетание с провеждането на традиционния Бард фест на Красна поляна.

АФИШ

Рецитал на Георги Константинов

Георги Константинов

Почитателите на изящното слово ще имат възможност отново да се потопят в лиричния свят на един от най-популярните съвременни български поети. Този път - в компанията на китара. На 28 септември, сряда, в Студио 5 на НДК (вход А3) от 19:00 часа ще се състои поетичен рецитал на Георги Константинов и акустичен концерт на Христо Деянов по стихове на поета.

Христо Деянов

По време на рецитала ще бъде представено второто издание на книгата “Вечно подранил” с предговор от Петър Анастасов.

Д-р Христо Деянов, когото мнозина познават от предаването “Здравословно”, е автор на много песни, като някои от тях са написани по стихове на Георги Константинов. Публиката ще може да чуе: “Вземи се в ръце”, “Просто сега”, “Пясъчна лилия”, “Начало” и други.

Входът е свободен.

СЕРГЕЙ РУМЯНЦЕВ
(5 септември 1896 - ... април 1925)

Носталгия

На грижата несретен, беден син
оставих те, о, родно село, с мъка
и в пазвата на тъжната разлъка
по теб тъгувам морен и самин.

Тъгувам аз сред болка и нерадост
по твоите заченати поля,
където волно мойта волна младост
на свойте златни люлки ме люля.

Тъгувам аз по твойта равнина,
де златна нива златен клас налива
сред люлката свещено мълчалива
на своята свещена тишина.

И все така те помня, мое село:
ти тулиш се в мълчание и сън,
и слънцето, коси над теб разплело,
целува те със своя златен звън.

И ти се къпеш в глъхналия вир
на своята предвечна самотия,
загледано в небесния ефир,
към който мудно синкав дим се вие.

И все така смълчано аз те помня
във своите нерадостни мечти
и в дни на скръб душата ми бездомна
към тебе се възнася и мълчи.

И винаги, помръкнал от печали -
в студените прегръдки на града -
тъгувам аз по дните отлетяли
далеч от теб - в нерадост и беда!

И искам аз отново да се върна,
и цял живот на тебе да отдам,
нерадостната майка да прегърна
и своята нерадост да й дам.

И аз ще дойда пак при свойте братя,
ще дойда аз - несретен и самин:
стопли ме ти във своите обятия,
кат бедна майка бедния си син!

ВАСИЛ КАРАГЬОЗОВ
(23 ноември 1889 - ... май 1925)

Мисълта

Редете се, о мисли светли, бурни,
деца на идеал с божествен глас!
Дойде часът тоз свят да се катурне
и рой лъчи, кат млада кръв пурпурни,
да заблестят над нас!

Не тлей таз мисъл дивна, що изгаря
ръждата в огнен жупел и зари:
тя нови кръгозори нам разтваря
и там - на бъдещето пред олтаря -
убива и твори!

Убива и твори, и в ореол неземен
извиква нови сили на борба...
Ах, мисълта е рог могъщ, вълшебен,
що буди и зове човека дребен
да бди над своята съдба!

ХРИСТО ЯСЕНОВ
(24 декември 1889 - ... май 1925)

Закана

Над стария замислен град се стели
мъгла и дим, мъгла и ведър дим...
И вятърът - бездомен пилигрим -
развява плахо сънищата бели.

И ний вървим, и крепнем, и вървим
низ тоя град от живи и умрели -
и в порива на устремите смели
изграждаме, владеем и рушим.

И всеки ден за нас е нов закон,
и всеки зов - един съборен трон
за ордата престъпна и пияна.

И в мъката на всеки смъртен грях,
и в трепета на всеки стон и смях
цъфти и зрее нашата закана.

ЙОСИФ ХЕРБСТ
(20 ноември 1875 - ... април 1925)

"...Роди се освободена България с народ и идеи; роди тя и нова интелигенция, но новата интелигенция няма нито народ, нито идеи. Тя не позна тоя народ, обърна гърба на неговите идеи и даже стъпи върху тях. Тя потърси и намери нови идеи на европейския пазар. Прекара ги през границата без преглеждане, без мито, съгласно закона за насърчение на местната индустрия. Донесе ги в изобилие, но народът не видя полза както от интелигенцията, тъй и от идеите ѝ... интелигенцията забрави народа и неговите идеи и в много случаи тя действуваше и действува против неговите най-скъпи интереси. И се започна еднообразно управление, което и трябваше да се очаква от една безидейна интелигенция."

("Старото поколение и новата интелигенция", откъс)

"Да се спасява страната е едно, да се спасява правителството е друго. За спасяването на страната може да се пожертва едно правителство. За спасяването на което и да е правителство обаче, не може и не бива да се жертва страната."

ГЕОРГИ ШЕЙТАНОВ
(14 февруари 1896 - ... май 1925)

Аз чакам

Вериги в нощта коваха нищи духом
с закана злобна срещу мен
и налетяха те яростно и вкупом,
но аз останах несломен.
Затуй, че вярвах в бъдеща зорница
и лижех раната с език,
а страдна участ в стоманена десница
развявах като пряпорец велик.
И днес аз страдам, гнетен от сиво време: -
замлъкна бойната тръба -
че съм метежен син на робско племе,
аз чакам бъдеща борба.

Гео Милев
(15 януари 1895 - ... май 1925)

Септември

(откъс)

(...)

4

Септември! Септември!
О месец на кръв!
на подем
и погром!
Мъглиж беше пръв
Стара
и Загора
Нова
Чирпан
Лом
Фердинанд
Берковица
Сарамбей
Медковец

(с поп Андрей)

- градове и села.

5

Народа въстана
- с чук
в ръката,
обсипан със сажди, искри и сгурия,
- със сърп сред полята,
просмукан от влага и студ:
хора на черния труд
с безглаголно търпение -

(не гении
таланти
протестанти
оратори
агитатори
фабриканти
въздухоплаватели
педанти
писатели
генерали
съдържатели
на локали
музиканти
и черносотници)

А

селяци
работници
груби простаци
безимотни
неграмотни
профани
хулигани
глигани
- скот като скот:
хиляди
маса
народ;

хиляди вери
- вяра в народний възход,
хиляди воли
- воля за светъл живот,
хиляди диви сърца
- и огън във всяко сърце,
хиляди черни ръце
- в червения кръг на простора
издигнали с устрем нагоре
червени
знамена
развени

високо
широко

над цялата в трепет и смут разлюляна страна
на бурята яростен плод:

Хиляди -
маса -
народ.

12

(...)

По небесните мостове
Високи без край
с въжета и лостове
ще снемем блажения рай
долу
върху печалния
в кърви обляния
земен шар.
Всичко писано от философи, поети -
ще се сбъдне!
- Без бог! без господар!
Септември ще бъде май.
Човешкия живот
ще бъде един безконечен възход
- нагоре! нагоре!
З е м я т а щ е б ъ д е р а й -
ще бъде!

Простреляният „Пегас"

Поети, писатели и публицисти, "безследно изчезнали" - убити без съд и присъда по време на кървавите зверства на фашистката власт през 1925 година.

Публикуваните стихотворения са от поредицата "Простреляният Пегас" - книги, представящи творби на поети и писатели, дали живота си за свободата на България. Тези творби стигат до читателя благодарение на издателство "Никола Вапцаров".

Таланти

Български деца гостуват в Москва

Здравка РАДЕВА

От 2 до 7 септември 2016 година лауреатите на Международния конкурс "Заедно в XXI век", организиран от Фондация "Устойчиво развитие за България", посетиха столицата на Руската федерация. Москва грабна сърцата на учениците със своите културни паметници, красота и богата история.

Престижният международен конкурс "Заедно в XXI век" има своите традиции и в него участват все

Лауреатите от Международния конкурс "Заедно в XXI век" посетиха Москва

Среща с вицеадмирал Кир Лемзенко, ветеран от Великата отечествена война

повече ученици от България, Русия, Казахстан, Украйна, Молдова, Сърбия. Разделен в няколко области и тематични ядра, конкурсът създава възможности пред младите хора да развият творческите си заложби, проучвайки своята родова памет и историята на свой край, неразривно свързани с Русия.

Прекрасните условия и наситената с интересни посещения програма превърнаха екскурзията в незабравим спомен. Още при пристигането си в Международния младежки център учениците бяха посрещнати от Анатолий Потапов, председател на Съюза на приятелите на България в Русия, който пожела запомнящо се пребиваване в Москва с организираните от него срещи - с ветеран от Великата отечествена война и посещение в едно от най-големите и интересни училища в Москва - школа №109. Учениците и ръководителят на групата Здравка Радева, главен учител по български език и литература във Второ СУ "Професор Никола Маринов", гр. Търговище, бяха приети от посланика на България в Русия г-н Бойко Коцев и от български дипломати. Учениците споделиха пред посланика колко близка е за българските деца Русия и колко неразривни са връзките между нашите народи. Всеки от участниците има своята скъпа за родовата си памет история, мотивирала го за участие в престижния международен конкурс. Разговорът премина сърдечно и непринудено, с подчертан интерес от страна на българските дипломати.

Срещата на децата с вицеадмирал Кир Лемзенко се състоя в музея на Великата отечествена война, където те съпреживяха трагичните, но и геройчни събития по пътя към победата. Разказите на ветерана от Великата отечествена война изпълниха със сълзи от вълнение очите на младите хора.

Нови впечатления за визията на "училището на бъдещето" учениците от България придобиха при посещението си в огромното училище №109, в което се обучават повече от 5000 ученици. Групата бе посрещната от директора Евгений Ямбург и от представители на Ученическия парламент. Нови приятелства, разширени хоризонти на контактите между младежите от България и Русия белязаха това посещение.

Изненадите и богатите впечатления ставаха все повече с всеки изминал ден - посещение на Музея на космонавтиката, на красивия и величествен Кремъл, разходката по Червения площад. Богатството и неповторимият чар на Третяковската галерия въздействаха особено силно на младите хора. Ненадминатият по обаяние Дворец на Екатерина II, богатите с разноцветни багри на цветя и есенни листа гори, зелените морави и сините езера пренесоха младите хора в една велика отминала епоха и ги провокираха да четат и научат повече за историята на Москва. Разходката из московското метро, екскурзията по река Москва, запознаването с уникалната архитектура на Болшой театър, Девичий манастир, храма на Христос Спасител, красивите паркове за отдих в столицата на Русия направиха посещението неповторимо за групата - лауреати на Международния конкурс "Заедно в XXI век".

Конкурсът "Заедно в XXI век" е уникален по своя замисъл и възможностите, които създава за разширяване на сътрудничеството между България и Русия, между децата от много братски народи.

Книгата

Скиталчествата на духа

Иван ГРАНИТСКИ

Ако търсим обобщаваща метафора за поетическите пулсации в новата книга на Боян Ангелов "Поледица", ще кажем, че тя проследява скиталчествата на духа в реалния и илюзорните светове. През годините този автор е бил все по-властно и магнетично привличан от невероятното многообразие и причудливост на духовните пейзажи. Именно поради това лириката му понякога натежава от трансцедентални внушения, натоварва се със сложни интелектуални асоциации, архетипни конструкции и многопластови културни алюзии.

В "Поледица" виждаме в развитие многогодишните усилия на автора да осмисли посланията на живата и неживата материя, на социума и въображаемото. Можем да откроим условно казано няколко насоки на неговите внушения - първата без съмнение е интелектуално-философската интерпретация, която цели да се осъзнае дълбинното познание - невидимото, необяснимото, неназовимото. Тук трябва да посочим стихотворения като: "Шепнешком", "Утеха", "Дихотомия".

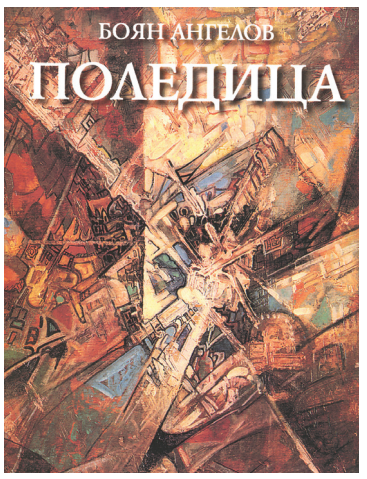
В "Продавачът на вяра" авторът заявява:

Продавачът на вяра не повярва, че зла
и презрителна мощ стъпка всички идеи.
Всеки устрем потъна в зеленикава прах
и пътеките сочат само слепи посоки.
Продавачът на вяра стана дилър на страх,
стана каменен под на тъмници дълбоки.

Човекът е необяснимо кълбо от противоречия и хармония, наречено Живот. В него си дават среща преходността и повторяемостта, страховете и възторзите на конкретното време. Авторът се опитва да разгадае космогоничния кръговрат - превъплъщенията на живота в смъртта и обратно, постоянното прераждане на човешките души, но и всяка частица от Натурата. Понякога той не може да определи дали сънува наяве и дали в съня не е действителната реалност. Емблематично в това отношение е стихотворението "Косите на нощта", където виждаме по какъв парадоксален и в същото време органичен начин се преплитат и превъплъщават едно в друго реалното и фантазното. Нека споменем тук и стихотворението "Емпириокритицизъм", което емблематизира не само невъзможността философски да си обясним абсурдите на нашето време, но и фрагментарността на човешкото съзнание и вътрешно присъщата му наклонност да търси в противоречието хармонията, в контрастите и антитезите - единството.

В книгата неслучайно се редуват творби, натоварени с висока степен на абстрактност, и други, които представляват преклонение пред благородния патос на възрожденското време, пред величавите примери на националната чест и доблест. Програмно тук е стихотворението "Добри Чинтулов". Днешното време на продадени идеали, стъпкани кумири, фалшиви идеи омерзява автора и той търси спасение от грубата материалност и просташкото блъскане с лакти в безкористния пример на възрожденските ни дейци. Слепият мъдрец Добри Чинтулов не вижда, но чува как стене Балкана:

Опипом търси из
тъмната памет.
Говори си нещо, нещо
намира.
Несръчно препасва сабя
френгия,
знамето после развива,
развива

и тръгва в мрака -
къде отива?...

Още по-категорично звучи гласът на поета в "Кураж".

Тъгата по покрусените национални идеали, възмущението от пълзящия нихилизъм, който превзема днешното българско общество, ражда острия критицизъм на стиха:

Куражът ни къде отиде,
къде се скри, къде изчезна?
Пълзим по турски керемиди,
отляво и отдясно -
бездна.
Рушим стени, ала дувари
върху мечтите ни
издигат
плъхоподобни господари.
Те дрънкат старите
вериги
и ни изправят пред
стените
на черквите окървавени...

И затова авторът търси светлия лъч на надеждата в героичните примери от нашата история, както е и в стихотворенията "Македония 1919-2016" или "Юмрукчал".

Историческите събития, места, личности активират поетическото въображение на автора ("Възкресение", "Римски терми", "Виена", "Градините на Арлесхайм") и го тласкат към оригинални и плодотворни внушения. Усещането за преходност и мимолетност отстъпва място на вечните ценности, които надживяват хилядолетия и епохи.

Творбите от новата книга на Боян Ангелов "Поледица" са заредени с безпощадна искреност, вътрешна строгост и самокритичност, която понякога стига до саморазголване. Но това е поезия на нравствената съпротива, а не на гръмогласните публицистични изблици, поезия на алегорията, иносказанията, подтекстовите внушения.

"Поледица" е книга, която буди заспалото ни национално самосъзнание, книга, която припомня на човека истинското му предназначение - да живее в хармония с природата, да усеща себе си като част от Абсолюта и да осъзнава своята отговорност в процеса на неговото саморазвитие и самоусъвършенстване.

100 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ИВАН СЕСТРИМСКИ

Имена в недопустимо забвение

Той пътуваше с невероятен пиетет не само из литературното ни минало, но беше неудържим в стремежа си да се разхожда и вниква в духовните дълбини на Възраждането ни

На 21 септември от 17:30 часа в регионалната библиотека „Никола Фурнаджиев”, Пазарджик, ще се проведе официално честване на 100-годишнината от рождението на ИВАН СЕСТРИМСКИ.

Продрум ДИМОВ

Житейският и творческият свят на този забележителен наш писател, литературен историк и критик, публицист и преводач е неделима част от родното ни литературно и духовно битие в течение на повече от седем десетилетия. За съжаление след неговата кончина на 19 октомври 2004 г. съвсем неоправдано потъна едва ли не безвъзвратно в мълчанието на забравеното минало. А на 7 септември т.г. се навършват 100 години от неговото рождение, които ни карат да се върнем към този неоценим по дух, душа и сърце своеобразен възрожденец и сложим на признателните везни на времето значителния му принос на ревностен творец в духовното изграждане на нова България.

Всъщност кой е Иван Сестримски? Роден е на 7 септември 1916 г. в с. Долна баня (дн. град Долна баня), Софийско, където получава основното си образование, но и оттам овладява азбуката на българския патриотизъм. По-късно семейството му се изселва в Пазарджик, където завършва през 1935 г. гимназия, като заедно с това нагазва в примамливите води на литературно-творческото поприще. Като гимназист прави първите си плахи стъпки в областта на поезията и започва да сътрудничи с поетически творби в гимназиалното списание “Искра” и в пловдивското издание “Ученически подем”, в което силно впечатлява редактори и автори със стихотворението си “Война”, нашумяло през 1935 г., особено в школските среди.

Прекарал детските и юношеските си години в безпощадна сиромашия, е принуден след дипломирането си да изкарва прехраната си като тухларски работник, което подкопава крехкото му и несигурно здраве. Но през следващата, 1936 г., намира спасението си в местното читалище “Виделина”, където постъпва на работа като библиотекар. Там, попаднал в любимия си свят на книгите, той не само се обогатява духовно, но и създава климат и атмосфера за издигане интелектуалното ниво на пазарджишката читателска общественост.

Паралелно с пряката си работа, непрестанно общува и шества из дебрите на българската, руската и европейската литература, започва все по-често да се появява и като автор на публикации в местния и регионален печат, постепенно набира кураж и за страниците на някои национални издания. В началото публикува в месечника “Светлоструй”, издаван в с. Щръклево, Русенско, сетне започваме да срещаме името му и в редица столични издания: “Литературен глас”, “Литературни новини”, “Детски свят”, “Читалище” и др.

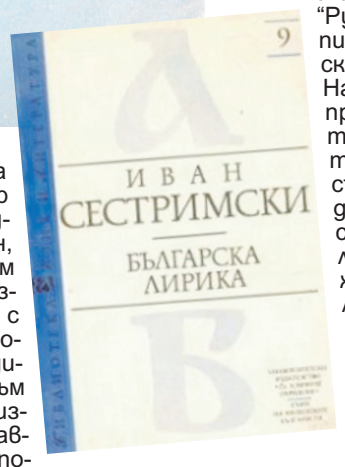
Междувременно учи задочно в Държавното висше училище за административно-финансови науки в София, последната година (1942) се прехвърля на редовно обучение. Скоро обаче става нежелан, полицията влиза в дирите му и започва да го преследва за връзките му с лявата прогресивна интелигенция по това време. Заставен е да напусне столицата, връща се в Пазарджик, като не изоставя избраното си творческо поприще, но макар и често безработен, не се отказва от левите си идеи, подпомага с лекарства и храни политзатворници и разгръщащото се по онова време партизанско движение. За тези му “грехове” полицията не го оставя на мира, даже го заплашва с интерниране като “опасен комунист”.

Посреща възторжено победата на Девети септември 1944 г. и се включва енергично в борбата за възтържествуване на социалната справедливост и добруване на народа ни. Още на 10 септември с.г. заедно с Жак Натан, Арманд Барух и Ренета Натан учредяват в Пазарджик новия вестник “Освобождение”, който се превръща в авторитетна и влиятелна трибуна сред местната общественост.

Неукротимото му желание обаче да навлиза и се сродява все по-дълбоко с литературно-творческите среди го отвежда през 1948 г. в столицата. Поел от жадувания интелектуален въздух на духовна София, се отдава на интензивна редакторска дейност в редица редакции и културни институти. Навсякъде е оставил солидна следа от своята висока човечност, скромност, интелект и творческа индивидуалност. Не можем да не си припомним и изключителното му приносно присъствие като редактор във в. “Българо-съветско единство” (1952-1953), член на Сценарната комисия в Студията за научно-документални филми (1955-1958), завеждащ отдел “Литературно наследство” (1970-1972) и т.н. Намирам обаче за невероятно плодотворна работата му като зам. главен редактор в издателство “Български писател” (1972-1973, 1975-1979). Именно там неговото участие има подчертан престижен характер. Заедно с Борис Делчев и други колеги съставят и редактират прекрасна поредица от мемоарни сборници за Цанко Церковски, Гео Милев, Теодор Траянов, Николай Райнов, Симеон Радев и други “в спомените на съвременниците си”. Тези издания с право се нареждат в златния фонд на литературно-историческото ни наследство.

В духовен аспект не по-малко значение има, разбира се, и всеотдайната му работа като зам.-директор на Българския културен център в Берлин, ГДР (1973-1975). Там Иван Сестримски изнася показен урок с такта си на отговорен и земен ръководител. С много обич към хората, пестеливо изразходване на държавните средства той показва как трябва да се работи за популяризиране на родното ни духовно богатство в чужбина.

Биографията на Иван Сестримски го откроява и като един от най-дългогодишните читалищни дейци и зам.-редактор на сп. “Читалище” на обществени начала и пожизнен член на неговата редколегия.

Немислим е обаче творческият му свят без постоянната му съзнателно целенасочена литературно-критическа, изследователска, публицистическа и преводаческа дейност. Малцина са българските писатели, които следят така неотлъчно съвременния литературен процес и хода на обществено-политическото ни и духовно битие. Това му даваше възможност да анализира и прави компетентна оценка на художествено-естетическите стойности на литературни произведения с правдиви рецензии и отзиви в редица водещи национални литературни и обществено-политически издания: “Литературен фронт”, “Септември”, “Пламък”, “Народна култура”, “Работническо дело”, “Труд”, “Отечествен фронт” и други вестници и списания. Родната ни публицистика е обогатена с повече от 2000 солидни публикации. Негови творби предизвикват оправдан интерес и в страните, много от тях са преведени на руски, немски, италиански, арабски, чешки и други езици.

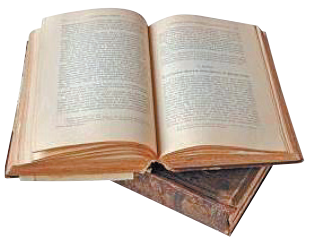
Иван Сестримски пътуваше с невероятен пиетет не само из литературното ни минало, но беше неудържим в стремежа си да се разхожда и вниква в духовните дълбини на Възраждането ни. Плод на тези негови благородни усилия са забележителният му двутомник “Възрожденски книжовници”, “Пътуване между две столетия”, “Записки на библиофила”, литературно-критическият му очерк “Мара Белчева”. Да не говорим за афинитета, с който проучваше години наред житейския и творчески свят на Константин Величков. Сестримски е автор с непреодолимо пристрастие към литературната ни история. В този извод ни убеждава и дебютната му книга “Озарение” - сборник от критични бележки за наши автори, който излиза от печат още през 1940 г. Това му литературно пристрастие ни грабва осезаемо и в очерците му за Димитър Бояджиев, Нешо Бончев и великолепните му “Мемоарни етюди”, които се оценяват като твърде приносни страници в днешната ни литературна история.

Намирам също така доста респектиращо и присъствието му като автор, съставител и редактор, сам или в сътрудничество с други, при издаването на една внушителна поредица от литературно-художествени, литературно-критически и общокултурни сборници и антологии: “Септември 1923”, “Писатели герои”, “Срещи с България”, “Българската критика за Гео Милев”, “Руски класически и съветски писатели”, “Творци на българската литература” и мн.др. На творческото му усърдие и преклонение пред Константин Величков дължим съавторството, основната съставителска работа за издаването и на том пети от събраните съчинения на големия българин от Пазарджик. В същото време отделяше и немалко време за превод на творби от руски и европейски автори.

А колко много години Иван Сестримски посвети на критическото изследване и издаване на произведения на наши автори от миналото: Васил Друмев, Константин Величков, Михалаки Георгиев, Тодор Влайков, Пенчо Славейков, Николай Лилиев и мн.др. Да не говорим за приноса му за връщането като творец на Георги Константинов, или пък възкресяването забравените имена на Владимир Василев, Иван Радославов, Матвей Вълев... Богатата му литературна и общокултурна дейност се радваше десетилетия наред на живителното творческо и лично приятелство с Борис Делчев, Тодор Боров, Яко Молхов, Стефан Попвасилев, Симеон Хаджикосев, Георги Стоянов-Бигор и мн.др. Сред най-близкото му приятелско обкръжение намери място и моята скромна особа, което ми позволи да разкрия някои по-характерни щрихи от неговия творчески и човешки портрет в художествено-документалната ми книга “Насаме с Иван Сестримски”.

Надявам се, че 100-годишнината от неговото рождение е добър повод да поставим на нужния пиедестал един от най-дръзновените и всеотдайни съзидатели на нова духовна България.

ПЕГАС
Редактор
Боян БОЙЧЕВ

Лавица

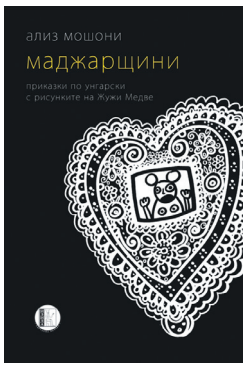
“ГРАДИНАТА НА БОГОВЕТЕ” от Джералд Даръл издава “Колибри” в превод на Огняна Иванова. Това е третата книга на Даръл за времето, когато пребивава заедно със семейството си на остров Корфу преди Втората световна война. Ето какво казва авторът: “За да успея да предам сбито петте години, изпълнени със случки, наблюдения и приятни преживявания, в нещо, което да не излезе обемисто като “Енциклопедия Британика”, бях принуден да състявам, окастрям и присаждам, поради което не остана много от естествения ход на събитията.” Но все пак е останало достатъчно, за да четем и препрочитаме сагата “Даръл” и разбираме защо признателните жители на Корфу са издигнали паметник на автора в центъра на неговия любим остров.

“20 ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ОБЕКТА в Рила, Витоша и Осоговска планина” от Свилен Енев издава ИК “Стено”. В петата книга от поредицата “200 забележителности в България” е представен регионът на Централна Западна България. Описани са емблематичните Рилски манастир, Седемте езера, националните музеи в София, връх Мусала, Черни връх, резиденцията “Царска Бистрица” и други, както и по-малко известните забележителности в региона като Минния музей в Перник, Музея на киселото мляко в с. Студен извор, Парка за танцуващи мечки в Белица, Гигинския манастир, Софийската Мала Света гора... Отделено е място на реновирани обекти като крепостта Пауталия в Кюстендил, Цари Мали град край с. Белчин и др.

“МАДЖАРЩИНИ” от Ализ Мошони издава “Изида” с илюстрациите на Жужи Медве. В 94 кратки истории се подвизават разносвачът на пици Шандор Петьофи, Вилхелм Тел, марципаненото Марче, псуващата английска кралица Елизабет, инкасаторката леля Елмира и преизвестни унгарски герои. Книгата представя гротескно, иронично и самоиронично унгарските нрави, качества и чудатости. Едно маджарско огледало за българските ни адети, правди и кривици. В приказките става дума за унгарци, написани са на унгарски от унгарец, може да плачеш и да се смееш или и двете едновременно, като те помагат и на чужденеца по-добре да разбере унгарците и унгарското.

“ИСТИНАТА ЗА РЕКЛАМАТА” от Джон Кени издава “AMG” - забавна, искрена и трогателна история за добрите и лошите дни в рекламния бизнес, абсурдите на съвременната корпоративна култура и сложните човешки взаимоотношения. Финбар Долан е копирайтър в голяма рекламна агенция. Преди Коледа той е принуден да отложи планирана ваканция и заедно с колегите си да се посвети на работата. Какво може да се обърка? В рекламата на памперси - всичко! За екипа осъществяването на проекта “Гушливко” се оказва трудна и изпълнена с комични ситуации задача.

Светът на Илън, в който всички живеем

Сензационната история на човека зад „PayPal”, „Tesla”, „SpaceX” излезе и на български език

Илън Мъск е най-вълнуващата личност в Силициевата долина и един от най-великите предприемачи на нашето време. Той е човекът зад “PayPal”, “Tesla Motors”, “SpaceX”, “SolarCity”, “Hyperloop” и идеята за глобална комуникационна мрежа. Прагматик и фантаст, който подготвя човечеството за колонизация на Марс. Инженер, изобретател, бизнесмен и индустриалец, способен да превърне големите идеи в грандиозни проекти.

Книга, посветена на гениалния визионер, издаде на български “Кръгозор”. “Илън Мъск: PayPal, Tesla, SpaceX и походът към невероятното бъдеще” е единствената официална биография на Илън Мъск, написана със специалното съдействие на самия него, на семейството и приятелите му. Авторът Ашли Ванс прекарва повече от 50 часа в разговори с Мъск, прави интервюта с около 300 души и проследява пътя от нелекото детство на Илън Мъск в ЮАР до върховете на световния бизнес. Запознава ни отблизо с човека, който, независимо дали е обичан или мразен, възхваляван или отричан, създава невероятно бъдеще.

Мъск е единственият предприемач с достатъчно енергия, сила и въображение, който инвестира цялото си богатство в иновации от друго измерение и революционизира три индустрии едновременно - космическата, автомобилната и енергийната.

В главния офис на “SpaceX” в Хоторн, Калифорния, от двете страни на стената, преграждаща офиса на Мъск, са закачени два гигантски плаката на Марс. Този отляво показва Марс такъв, какъвто е днес - студена и безплодна червена сфера. Плакатът отдясно показва Марс, покрит с богато залесена земна маса, обградена от океани. Планетата е затоплена и преобразена във вид, подходящ за човечеството. Мъск искрено се опитва да постигне точно това - превръщането на хората в космически колонизатори.

Увлекателната книга на Ашли Ванс ще ви накара да основете компания за коли, да строите космически кораби и да отидете

на Марс. Единственият недостатък е, че накрая все пак ще си спомните, че не сте Илън Мъск и ще приемете мисълта, че това е светът на Илън, а всички ние просто живеем в него, отбелязват издателите.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Любопитни факти

✓ Робърт Дауни джуниър черпи вдъхновение за ролята на Тони Старк във филма “Железният човек” от едно посещение във фабриката за ракети на Мъск. Актьорът посещава офиса на “SpaceX” в Ел Сегундо през 2007 г. и получава персонален тур със самия Илън Мъск.

✓ В един от епизодите на популярния американски анимационен сериал “Семейство Симпсън” главният герой Хоумър вдъхновява Мъск за нови изобретения.

✓ “Питай момчето гений” - най-удивителната част от характера на Илън Мъск като малко момче е страстта му към четенето. Илън има фотографска памет, благодарение на което се превръща във фабрика за факти.

✓ Мъск прекарва десет дни между живота и смъртта в интензивно отделение, след като се разболява от най-опасната разновидност на малария - фалципарум малария, след ваканция в Африка.

✓ На Мъск му отнема по-малко от десетилетие, за да се превърне от номад в Канада до мултимилионер едва на 27 години. Спечелените от него 22 милиона долара му позволяват да смени апартамента, който дели с трима съквартиранти, с жилище от 170 кв. м, което купува и реновира. Освен нов дом, той си купува и спортна кола “McLaren F1”.

✓ Илън Мъск рядко намира време да разпусне, но когато го прави, купоните му са също толкова крайни, колкото и останалата част от живота му.

Рок идоли

Автобиографията на Род Стюарт напомня по-скоро шантав роман

Защо пиенето и сексът са част от професионалните задължения на рок звездите? Колко е важна първата кола за един мъж? Какво е усещането да станеш баща и дядо почти по едно и също време - при това на 66-годишна възраст? Това са едва част от въпросите, чиито колоритни отговори получаваме от видния британски рок певец Род Стюарт в откровената му автобиографична книга “Род. Автобиография” (ИК “Сиела”).

Родерик Дейвид Стюарт, или просто Род Стюарт, е роден на 10 януари 1945 г. в “една малка спалня на най-горния етаж на терасовидна къща на улица “Арчуей” в Северен Лондон, чиито прозорци толкова често били строшавани от експлозиите на германските бомби, че - пише самият Род - баща ми се принудил да закове дъски наместо стъкла”. Макар най-тежките бомбардировки вече да били в историята по това време, Лондон е бомбардиран сериозно през цялото време на бременността на Елси Стюарт. Това очевидно не се отразило ни най-малко на неродения все още Род, чийто живот, както ще ни убеди сам в книгата “Род. Автобиография”, е преизпълнен с приключения още отпреди да се появи на бял свят.

В автобиографичната си книга, която напомня по-скоро шантав роман, отколкото описание на действителни събития, Род Стюарт не спестява никакви подробности от своя житейски и творчески път още от ранните си детски години до ден-днешен. Стюарт обяснява защо пиенето и сексът са част от работните задължения на рок звездата и разкрива за пристрастяването си към купуването на скъпи произведения на изкуството, както и защо има проблем с пънка. Изтъкнатият рок певец разказва без капка свян дори за най-личните моменти от живота си - както за смъртта на своя баща и борбата си с рака, така и за многобройните изневери и забежки с русокоси красавици.

От книгата научаваме още как да бъдеш добър баща, когато имаш ламборджини, защо първата кола е по-важна от секса, дали можеш да си истински битник и да не миришеш, какво е общото между Род Стюарт и кралица Елизабет II, както и още куп закачки, нелепи случки и откровения на легендарния музикант.

“Род. Автобиография” е преведена от английски език от поета Пейчо Кънев, сред чиито преводи е и този на биографията на бившия италиански министър-председател “Берлускони. Епичната история на милиардера, който завладя Италия”.

Дебютна фотоизложба на Жана Йорданова

Авторката чрез фотографиите си успява да улови празнината, оставена между две мисли

“Soho” представя дебютната фотографска изложба на Жана Йорданова - “Памет за тишината”. След суетата на лятото софийската публика ще има възможност да се потопи в тиха прелюдия към есента, в липса на шум или доброволна пауза на обекта. Изборът да бъдат представени фотографиите на Жана Йорданова е именно поради този уникален момент във времето и пространството, които авторката фино успява да улови - празнината, оставена между две мисли. В процеса на търсенията й природата заема съществено място, поради освобождаващата се сила откъм перманентно зашеметяващите ни очаквания и влияния, идващи от неестествената среда. Творбите й са заснети с естествена светлина, в резултат на което възникват щампи, близки до интимната й памет. Домакините от зелената къща са горди с успеха си да привлекат авторката да се завърне след дълги години в България и да покаже за първи път пред публика цялостен проект. Докато учи право в България, обръща живота си на 180 градуса, като заминава за Канарските острови и започва да експериментира с графичен дизайн, а в свободното си време да открива местността, вървейки с раница и малък компактен фотоапарат. Постепенно светът на фотографията започва да я привлича все повече и повече. Идват и първите поръчки за работа, но все още не е открила собствения си почерк, докато не започва да прави походи из островите с неин приятел артист. Дисекцията на чувствата, които прави с колажите, илюстрациите и текстовете си, вдъхновяват Жана да открие погледа, характерен за работата й. Така открива вдъхновението, което е основният й двигател и до днес - 7 години по-късно, когато вече се е изградила в надарен фотограф с фино чувство към улавяне на емоцията в обекта си. Изложбата “Memoria del silencio” може да се посети в арт коуъркинг пространството “Soho” на ул. “Искър” 4, всеки делничен ден от 9 до 19 ч. до 20 октомври.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Картини от фонда на галерия „Лик”

Творби от фонда на столичната галерия “Лик” може да се видят до 27 септември в салона на ул. “Лайош Кошут” 37.

Това са акварели от Иван Манойлов, Никола Ангелаков, Иван Додов, Александър Телалим, Венета Дочева, проф. Андрей Даниел, Лили Кючукова, Атанаска Янева. Масла от Аршак Нерсисян, Иван Манойлов, Александър Хофарт, Бранимир Цаков, Величко Коларски, Иван Стратиев, Ангел Пачаманов, Валентин Топалов, Румен Статков, Валери Цветков, Жоро Ткачов, Цветомир Асенов, Сашо Костов, Тихомир Витков, Иван Маджаров, Веселин Мутафчийски, доц. Добрин Пейчев, Дончо Захариев, Петър Беляшки, Иван Пенев, Владимир Цоневски, Климент Атанасов, Нина Златева, Константин Марков, Петър Маринов, Владин Владев, Силва Бъчварова, Красимира Михайлова, Красимир Дойчев, Андриан Бекяров, Маринела Бибешкова, Дана Кандинска, Нана Райчева, Веселин Петканчин, Кристина Сретkова, Николай Пенков, Красимир Бонев, Кирил Апостолов, Райна Стоймирова, проф. Васил Вълев, Антони Ненов, Симеон Халачев. Пастели от Живко Мутафчиев, Александрина Караджова, Нина Христозова.

Творба на Симеон Халачев

Графика от Данаил Игнатов, Димо Колибаров, Юлиян Йорданов, Живко Мутафчиев, Христо Кабакчиев, Тодор Великов, Димо Миланов. Малка пластика от Ален Роа, Илия Иванов, Владимир Шошков, Тома Ненов, Александър Пройнов, Малин Малинов.

22 платна на Наташа Атанасова и Николай Тихолов във Варна

Варненската арт галерия “Le Papillon” представя изкуството на семейство търновски художници - Наташа Атанасова и Николай Тихолов, с живописна изложба от 22 платна в салона на ул. “Драгоман” 12.

До 5 октомври, с топлите есенни лъчи, ще ви очароват поезията и светлината в красиви градски пейзажи и замечтани ведри хора, изобразени с фина четка и в хармонията на добрата живопис. Художниците смело навлизат във взаимоотношенията на хората в цветни градски и интимни пространства и нрави, като че ли са герои от отминало време, запечатано в лирично четиристишие.

Различни в изразността си и едновременно допълващи се, и двамата са вдъхновени от идеализма и романтиката в човешкия път. Той е влюбен в града и градските истории, в уличните музиканти, в светлините от панаира, на улици и сгради, на нежната прегръдка и приказния летеж на мечтите. Тя - разплитаща тайните на хората и оплитаща разкази на нежната човешка природа, като умело използва множество детайли и вещи, цветни акценти и шарки, които улавят решително вниманието на зрителя.

Аристократичното влияние на старопрестолния град лъха от всяка една от творбите им, макар да не разпознаваме типичните Търновски детайли, но имаме усещането за аристократични галантни взаимоотношения на хора, форми и цветове. Няма как зрителят да не се прехласне и заплени от историите на Тя и Той в платната им. Ще се включи в празничната “Наздравица”, ще се качи на колело към “Пикника” и ще полегне под “Дървото”, ще отиде на “Гости” и надникне в “Огледалото”, ще стигне до “La Porta”, ще се присъедини в “Танца под звездите”.

Снимка "ВИРДЖИНИЯ РЕКЪРДС/SONY MUSIC"

Барбара Стрейзънд и музика от Бродуей

Известната певица представя 10 вдъхновяващи дуета с холивудски кинозвезди

Новия албум на Барбара Стрейзънд "ENCORE: Movie Partners Sing Broadway" представят "Вирджиния рекърдс & Sony Music". Той включва 10 вдъхновяващи дуета на Барбара Стрейзънд с някои от най-големите звезди на Холивуд в изпълнение на незабравими стандарти от репертоара на Бродуей. В "ENCORE" участват актьорите Алек Болдуин, Антонио Бандерас, Джейми Фокс, Ан Хатауей, Хю Джакман, Мелиса Макартни, Крис Пайн, Дейзи Ридли, Патрик Уилсън и други. "ENCORE", който е 35-ият поред албум в дискографията на Стрейзънд, представя и забележителния виртуален дует с Антъни Нюъли.

Премиерата на "ENCORE: Movie Partners Sing Broadway" се състоя дни след щатското турне на Барбара Стрейзънд "The Musicethe Mem'Riesethe Magic!", в което тя представя хитове от дългогодишната си забележителна кариера.

Най-голямата звезда, родена на Бродуей, Барбара Стрейзънд, се завръща към корените си с новия си проект. Певицата и актриса започва легендарната си кариера от Бродуей с дебюта си през 1962 г. в постановката "I Can Get It For You Wholesale" и две години по-късно с ролята на Фани Брайс в мюзикъла "Смешното момиче", за които получава две номинации "Тони". Дебютният албум на Стрейзънд "The Barbra Streisand album", който излиза през 1963 г. и включва няколко стандарта от Бродуей, печели две "Грами" в категориите "Албум на годината" и "Най-добро женско вокално изпълнение". През 1985 г. певицата издава "The Broadway Album", а през 1993 г. излиза "Back to Broadway", и двата стават мултиплатинени.

По време на цялата си впечатляваща кариера Барбара Стрейзънд многократно споделя сцената под светлините на прожекторите, за да създаде някои от най-запленяващите дуети в музикалната индустрия. Повече от шест десетилетия тя е водена от безпогрешен усет към избор на песни и творчески сътрудничества - в студиото и в концертната зала.

Барбара Стрейзънд е най-продаваната изпълнителка за всички времена и единствената жена във вечната класация Топ 10 на най-продаваните артисти с над 72 милиона копия. Стрейзънд е единственият звукозаписен артист с номер 1 албуми в 5 последователни десетилетия и притежава 51 златни албума, 30 платинени и 13 мултиплатинени. Дискографията й се допълва от 8 златни DVD-и албума, 6 платинени и 3 мултиплатинени.

Тя е филмова и театрална актриса, певица, режисьорка, продуцентка, сценаристка, композиторка, дизайнерка, фотографка, писателка, хуманитарен активист и филантроп. Кариерата на Барбара Стрейзънд е белязана от множество постижения и от поредица първи места. Тя е единственият артист с колекция от награди "Оскар" (2 статуетки), "Тони", "Еми" (5 броя), "Грами" (10 награди, включително за цялостно творчество и "Grammy Legend Award"), 12 статуетки "Златен глобус", Национален медал на изкуствата, както и Орден на почетния легион на Франция и Награда за цялостен принос на Американския филмов институт. Тя е и първата жена режисьор с награда на Кенеди център. Трите филма, които режисира, получават 14 номинации за "Оскар". Фондацията, основана от нея - The Streisand Foundation, е дарила до момента милиони долари на повече от 2100 души и над 700 неправителствени организации.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Кралицата на фадото Мариза ще пее у нас отново на 24 март

Кралицата на фадото Мариза отново ще пее за българската публика. Тя ще гостува на сцената на зала 1 на НДК на 24 март 2017 г. Мариза е фадо певица номер едно в Португалия и е смятана за наследница на великата Амалия Родригеш. Тя получи много овации с играта си в популярния филм на Карлос Саура "Фадо", увеличил известността на този музикален жанр и създал много негови фенове по света. Режисьорът Саймън Броутън пък направи специален документален филм на Би Би Си за най-вълнуващата португалска музика с главен герой и заглавие "Мариза".

Екзотичната португалка е добре позната и обичана от българската публика. Вече три пъти е аплодирана в препълнени зали у нас. Този път пристига с още по-хубава музика от новия си албум "Mundo", с нови престижни награди и след продължително турне в САЩ, информира Деси Радкова.

Мариза е родена през 1973 г. в Мапуто - Мозамбик, от смесен брак между африканка и португалец. Още като дете се премества със семейството си в Португалия и тя започва да пее фадо, дори без да разбира думите, по картинките, които нейният баща рисува. Издава първия си албум "Fado em mim" на 26 години. Оттогава Мариза събира аплодисменти на най-големите сцени в света - от парижката "Олимпия" и Франкфуртската опера до Лондон Роял хол, операта в Сидни, Карнеги хол в Ню Йорк и др. Прави дуети с най-добрите изпълнители и отдава почит с музиката си на великите артисти преди нея. През 2004 г. на Олимпийските игри в Атина изпълнява в дует със Стинг "A Thousand Years". Партньорствата й с Тито Парис, Конча Буйка, Руй Велозо, Иван Линс и Доминик Милър очертават музикална линия от хитове. От своя първи албум "Fado em mim" до осмия - "Mundo", Мариза изминава дългия път от млада певица с богат, жив глас и силна артистичност до големия артист от световна класа. В репертоара на Мариза здраво са вкоренени класическото и съвременното фадо, обогатено с морните на Кабо Верде, ритъм енд блус, класика и други скъпи на сърцето й ритми.

Концерта на Мариза организира продуцентска агенция "БГ саунд стейдж", а билети се продават в системата на www.eventim.bg. Албумът "Mundo" е на нашия музикален пазар от "Орфей мюзик", изключителен лицензиант на "Warner Music International".

Снимка "БГ САУНД СТЕЙДЖ"

Джаз квартетът „Йелоуджакетс" включи София в европейското си турне

Джаз величията "Йелоуджакетс" ще изнесат на 27 октомври от 20 ч. концерт в "София лайв клъб". Талантливите музиканти пристигат в столицата, за да представят пред българските фенове най-новия си албум "Cohearence". Гостуването у нас на добре познатата на почитателите на джаза формация е част от европейското й турне, което ще мине през Полша, Швейцария, Австрия, Сърбия, Испания и др.

Снимка © MARC VANOCUR

През 1977 г. Робен Форд събира едни от най-добрите студийни музиканти в Лос Анджелис, за да запише първия си солов албум "The Inside Story". В процеса на работа Форд, кийбордистът Ръсел Феранте, басистът Джими Хаслип и барабанистът Рики Лоусън откриват "химията" помежду си, което води до създаването на квартета "Йелоуджакетс" и подписване на договор с лейбъла "Warner Brothers". През годините квартетът мени част от състава си многократно, но същевременно издава 21 студийни албума, последвани от множество турнета и успешни концерти. От 2012 до 2015 г. басист на групата е синът на легендарния Джако Пасториъс - Феликс Пасториъс, но миналата година на негово място идва Дейн Олдерсън.

Актуалният състав, който ще гостува в София, е Ръсел Феранте - кийборд, Боб Минтзер - саксофон и кларнет, Уил Кенеди - барабани и перкусии, и Дейн Олдерсън - бас китара.

"Йелоуджакетс" са носители на две награди "Грами" в категориите "Best R&B Instrumental Performance" и "Best Jazz Fusion Performance" и 17 пъти са били номинирани за престижната награда.

Билети за концерта по 50 лева може да бъдат купени в мрежата на Ивентим и партньорските каси, както и в Билетния център на НДК. Цената на входа на клуба в деня на концерта ще бъде 60 лева.

Разходка по столичния „Бродуей” 2

Очаквани срещи с добри пиеси и добри актьори

Снимки ПАВЕЛ ЧЕРВЕНКОВ

Светлана ПАНЧЕВА

Ако продължим есенната си разходка по улица “Раковски”, изпълнени с надежда за очаквани срещи с добри пиеси и добри актьори, първо ще се окажем в апартамента на семейство Едисън, разположен на Второ авеню в престижния квартал “Манхатън” в Ню Йорк и ще се срещнем с актьорите Емануела Шкодрева и Георги Кадурин, които изпълняват главните роли в спектакъла на Бойко Илиев “Манхатън, Второ авеню” от Нийл Саймън. Това е най-новата премиерна постановка от миналия сезон, с която както обикновено Народният театър първи открива срещите си със зрителите. После може да се срещнем с Бойка Велкова и нейния моноспектакъл “Пътят към Афродита”, който от този сезон се играе на “Сцена на IV етаж” и да вдъхнем заедно с нея и авторката на текста Исабел Алиенде аромат на канела и червено вино, да усетим радостта от живота и малките удоволствия. А малко по-късно със сигурност срещата с пиесата на Ясмина Реза “Богът на касапите” ще разкрие неочаквани конфликти, прерастващи в ожесточени семейни войни, в които режисьорът Антон Угринов е замесил актьорите Радена Вълканова, Александра Василева, Владимир Карамазов и Юлиан Вергов.

В престижното и уютно “театрално мазе” в центъра на София, или по-точно в “Театър 199”, новият сезон се открива с най-новата премиера “Разговори с мама” по пиесата на Жорди Галсеран, поставена от Венцислав Кулев, в която се водят смешни разговори по сериозни теми. Любопитният двубой между майка и син дали най-важната цел в живота е високоплатената работа, луксозната кола, скъпият апартамент или нещо по-духовно се води от Меглена Караламбова и Георги Къркеланов. Първата премиера за сезона в театъра е моноспектакълът на Мая Новоселска със заглавие “Тъгопоглъщач” по текстове на Дафина Георгиева, а режисьор е Катя Петрова. В представлението, замислено като джаз-спектакъл, е включена музика на живо, мултимедия и анимация. Следващата премиерна среща е с пиесата на Николай Гундеров “Сълзи в супермаркета”, спечелила последния конкурс за българска драматургия на театъра на името на Славка Славова, в която авторът разглежда живота като пробен срок. Персонажите в тази комична история, разиграваща се в границите на Европейския съюз, нямат имена, а скрити зад инициалите А, Б, В, и Г ще видим актьорите Георги Спасов, Малин Кръстев, Стоян Младенов и Христо Ушев. Режисьор на спектакъла е Тея Сугарева. На най-малката сцена на столичния “Бродуей” под режисурата на Валентин Ганев се очаква и типичната английска комедия “Служебен защитник” от Джон Мортимър, в която актьорите Теодор Елмазов и Пламен Пеев се оказват замесени в почти абсурдната ситуация на човек, който всъщност не е извършил престъпление, и назначеният му обществен защитник, който се оказва пишман адвокат.

Меглена Караламбова и Георги Къркеланов в постановката на Венцислав Кулев “Разговори с мама”

В края на годината театърът ще обогати репертоара си за деца с премиерата на пиесата “Светулки” от Андрей Филипов, постановка на Катя Петрова с участието на младите актьори Ана Густанян, Любомир Желев, Велислава Маринкова и Ангел Колев.

Малко по-нататък в съседния театър “Сълза и смях” ни очаква среща с “Посетителят” от Ерик-Еманюел Шмит. Пиесата на именития французин разказва за една дълга и необичайна нощ в кабинета на Зигмунд Фройд, а по-точно вечерта на 22 април 1938 г., между нахлуването на хитлеристите в Австрия на 11 март и заминаването на Фройд за Париж на 4 юни. Оптимистично настроеният д-р Фройд все още не иска да напусне Австрия, но точно тази вечер дъщеря му Ана е отведена в Гестапо за разпит. Сред отчаянието, очакването и драматичните размисли неочаквано се появява един странен посетител, който влиза отнякъде, говори най-невероятни неща, циничен, остроумен, начетен. Кой е той? Луд? Вълшебник? Проекция на неговото духовно състояние? Отговорите на тези въпроси в българо-френската копродукция под режисурата на Александър Чобанов се опитват да дадат актьорите Петър Райжеков в ролята на Фройд, Вельо Горанов като Непознатия, Елен Колева в ролята на Ана и Николай Тодоров като Нациста.

Снимки ТАНЯ ДЕЧЕВА

Емануела Шкодрева и Георги Кадурин в постановката на Бойко Илиев “Манхатън, Второ авеню”

В атака, в атака!

шата любов към Родната земя, Вие доказахте, че нито телените мрежи, нито грозните вълчи ями, нито топовете, нито картечниците са в състояние да възпрат войниците, които са решени да победят или да умрат.

Благодаря Ви, славни мой другари и юнаци от Преславската дивизия, от I бригада на Софийската дивизия и от отряда на нашия велик и непобедим съюзник (Германия), командван от майор фон Хамерщайн. (Тук е уместно да се спомене, че генерал Киселов прави реверанс на германците, защото всъщност те са участвали доста символично в битката. Отрядът се е движел далече зад настъпващите редици на българите и затова е дал само 14 убити.) С особена признателност и голяма радост аз виждам във Вашите дела славно съревнование. Всички части горяха от желание да бъдат първи в боя. Всички родове оръжия се поддържаха чудесно и мряха един за друг. Победата е Ваша и славата принадлежи на Вас. Потомството ще си спомни с умиление и признателност за Вашите дивни подвизи, които нямат равни на себе си в историята."

ОТЗВУКЪТ ОТ СМАЯЛИЯ СВЕТА СВЕТКАВИЧЕН ТРИУМФ

Първи изпраща своите поздравления командващият Трета армия генерал Тошев, който пише на генерал Киселов:

"Прекланям се пред геройството на офицерите и войниците от дивизията (IV Преславска). Изказвам на Вас, драги генерале, сърдечна благодарност за юначното и умело ръководене на щурма".

Германският канцлер Вилхелм II до цар Фердинанд:

"Току-що научавам, че нашите съюзни войски завладели крепостта Тутракан. Приеми моите най-сърдечни пожелание за този бляскав подвиг на твоите храбри войници!"

Поздравление до министър-председателя на България - Васил Радославов, изпраща канцлерът на Германия Бетман-Холвег. В него той не пести суперлативите за героичния подвиг на българската войска.

Учудване, но и възхищение от победата изказват министър-председателите на Франция, Великобритания и Белгия.

Разполагане на българска тежка артилерия на позиция преди сражението

ПОЕТИ, ХУДОЖНИЦИ И КОМПОЗИТОРИ ВЕЛИЧАЯТ ГЕРОИЗМА

Иван Вазов написва две стихотворения - "Armata nostra" и "Тутракан".

Йордан Йовков написва есето "Устрем".

Поетът Любомир Бобевски (авторът на текста на химна "Добруджански край") пише стихотворението "Тутраканската епопея".

Композиторът Добри Христов написва симфоничната поема "Тутраканска епопея".

Картини рисуват художниците Димитър Гюдженов, Борис Денев, Иван Славов, Янко Атанасов, Георги Василев (неговата картина се нарича "Малкият Вердюн").

Има и още много други, които са по-малко известни.

ТУТРАКАН

Иван ВАЗОВ

Име скромно и незнайно,
име славно тоя час -
Тутракан! Потръпвам тайно,
щом те изговоря аз.

Тутракан! О, епопея
на народната ни мощ,
вихрен устрем на идея,
бляск светкавичен на нож!

Паметнико величави
на омраза и любов
в наниза на наште слави,
нова слава, лавър нов!

Име силно, кат клик бранен,
име - вечна гордост нам,
громко кат бой барабанен
свято като песен в храм!

Паметник на загиналите в Балканските войни, Тутраканската операция, през Първата световна война и във Втората световна война

Български писатели сред горските обятия

Училище "Христо Смирненски" в село Радуил

Иван Вазов, Димчо Дебелянов, Христо Смирненски, Николай Хайтов са били големи поклонници на омайните красоти край селата Радуил и Долна баня, край Костенец и в Рила

Михо ЧЕРВЕНКОВ

След официалното откриване през 1888 г. на железопътната линия Белград-София-Цариград гара Костенец става предпочитан изходен пункт към пленителните със своята красота дефилета, бързоструйните, скокливи и пенливи реки и към величествените върхове на Рила.

В пътеписа "Мусала" Иван Вазов пише, че в края на юли 1901 г. той и група видни наши учени: д-р Моллов, професор по медицина, Г. Златарски, професор по геология, д-р Минчович и др. предприемат възкачване на Мусала. След щателна подготовка на 29 юли в 11 часа през нощта тръгват с влака от София. След полунощ пристигат на станция Баня Костенец, на пиацата имало само една каруца, натоварват багажа и тръгват след нея пеш към Долна баня.

Там приятелите не пропускат да се окъпят в минералната баня. Селянче им поднася кафе - "босичко, русокосо, със сухичко лице, което има правилни и нежни черти", и Вазов отбелязва, че "Долна баня се пада в ихтиманската окръжност, прочута по хубавия тип на жените".

Превоз отново няма, продължават пеш до с. Радуил - общо 18 км, и когато пристигат, Вазов възкликва: "Аз никъде в България не съм виждал село, загнездено в по-омайна местност, в по-разкошна уединеност при дооблачни висини, всред горските обятия!" Продължават в колона вече от единайсет коня - на 2 август групата е на Мусала.

Младият по онова време поет Димчо Дебелянов няколко пъти посещава село Долна баня, гостува на брат си Илия, който се преселва тук през 1906 г., работи в дърводелската фабрика на братя Сребърникови, участва активно в политическия и културен живот на селото. Тук Димчо се среща и с литературния си събрат Николай Лилиев, който е чиновник в същата фабрика.

Било е през лятото на 1909 г., когато Димчо пристига - Николай Лилиев за няколко дни е отскочил до роднина в Стара Загора. И Дебелянов му пише писмо, а след това и второ, в което четем: "Сега аз се щурам като див из ул. "Търговска", изтягам се в читалището или у х. Калчо, чудя се и се мая на тънкия и дълбок ум, на остроумията на Гаджана, развивам "социалистическа" дейност чрез писане покани за събиране пари в полза на стачниците в кибритената фабрика на гарата" (гара Костенец - б.а.).

И в същото писмо добавя: "В Баня ще стоя до събота..." Тук

Димчо Дебелянов (вдясно) и Неделчо Василев, даровит рецитатор, загинал през Балканската война

Дебелянов написва стихотворенията "Светла вяра" и "Кръстопът на бъдещето".

След тежко боледуване през лятото на 1921 г. Христо Смирненски е изпратен на работа в дъскорезницата край с. Марица за укрепване и възстановяване на силите му в планината. Работата не е тежка - приемане и измерване на трупите. Местността е много живописна, китна пътека край реката води до дъскорезницата.

Оттам той често прескача до с. Радуил на разговорка с хората. Посещава Долна баня, където бързо се сприятелява с побудните младежи, а също и с Кирил Лазаров, който след две години е начело на пламналото в селото въстание. В един неделен ден на юли Христо повежда група близки и познати, дошли му на гости, към североизточния дял, радват се на красивите върхове Белмекен и Равни чал (1628 м и 1637 м), на чиито чела снежни преспи от стария сняг често посрещат новата зима. На връщане се спускат по дефилето на р. Чавча и пред костенския водопад се фотографират.

На другата година, примамен от красотата на тези места, той прекарва около два месеца в с. Радуил. Пристигат в гара Костенец с Йордан Воденичаров. На площада в Долна баня около Смирненски се събират младежи, познати от предната година, разговарят около час, пренощуват в с. Марица, а на другия ден пристигат в с. Радуил. Предното лято поетът се е запознал с братята Петър и Никола Капитански от същото село, които са превозвали трупи до дъскорезницата, стават близки и сега се насочва към техния дом. Приемат го много радушно.

През 1983 г. отидох в с. Радуил, за да разгледам къщата. Кацнала е на стръмен скат току над река Марица, тогава пълноводна и пенлива. Измазана в бяло, на фасадата е поставена паметна плоча: "В този дом през 1922 г. живя и твори пролетарският поет Христо Смирненски". Баба Мария по онова време била млада снаха в семейството, сега по дървени стълби ме

Христо Смирненски

поведе към горния етаж в стаята, където е живял поетът. Само тя бе останала в тази къща от някогашните познайници на поета - стара, съсухрена жена, с черна забрадка на главата, черна рокля, обута с оплетени от нея вълнени чорапи. А иначе енергична, жизнена, със запазена памет, сякаш чете, когато разказва.

Имах бебе, Златка, та заради нея оставах вкъщи и най-много аз се грижех за Христо. Беше по харман време. "Вие идете да вършеете, аз ще гледам детето" - казваше той. Много обичаше децата, беше приказлив. Не беше добре, слабичък и аз го питам защо не ходиш някъде в болница, а той ми дума: "Оттук по-хубава болница няма".

Често правеше излети. Имаше един художник-скулптор Христо Лозев, бил учител, който обикаляше къщите и рисуваше стари жени. От неговите ръце е паметникът на площада в чест на радуилци, загинали през 1912-1913 г. Та Христо ходеше при него, разговаряха.

Мило му беше да седне до софрата, когато всички се събираха около нея. Ядеше каквото и другите. Правех и качамак. Само искаше да му сипваме отделно. Не знаехме какво е имал предвид, по-късно разбрахме. Стаята му беше с балкон към планината. Христо обичаше да сяда и почива там, гледаше с часове. Хубаво е тук, му казвам един ден, а той ми отговори: "Хубаво е, но на мен ми притропа жълтата гостенка!" После разбрахме, че говори за болестта си.

Свидни спомени е скътала в сърцето си тая обикновена българска жена. В стаята е поставила бюст на Смирненски и негов портрет. Запазена беше и масата, на която е работил поетът. Най-много обичал да чете и пише на балкона. Вечер излизал в селото, а у дома идвали при него познати и приятели - четели вестници, спорели по политиката.

Когато в Рила лумва пожарът, той тръгва с всички да помага при гасенето. Още на следващия ден, 13 август, написва очерка "Пожарът в Рила". След ден-два е на път за Самоков с Йордан Воденичаров. По шосето срещат селянин с каручка, пълна с дърва и съчки, теглена от двете му деца. Те са доста зле облечени, боси, със запотени и прашни лица. Очите на Смирненски се изпълват с гняв и възмущение.

В Самоков поетът е посрещнат с радост от младежи, които го наричат "нашият поет", знаят негови стихотворения, обичат го. Отбиват се и в общината. След тази екскурзия се появяват двете творби - импресията "Босоногите деца" и фейлетонът "В Самоковския общински съвет".

Следващият излет е към Беловския дял на Родопите - пак с Воденичаров. От Белово с камион излизат до Якоруда, а оттам два километра пеш. "И сега сякаш виждам Христо - си спомня Воденичаров - светъл, радостен, жадно поемаха гърдите му свежия балкански въздух, очите му блестяха и сякаш поглъщаха дивната природа." Пренощуват в бичкиджийницата на Баджов, пешком достигат до Куртова поляна, срещат се с "колоритните" власи, с камионетка пътуват до Белово, а от гара Костенец отново пеш до Радуил.

Смирненски прекарва лятото на 1922 г. в с. Радуил за укрепване на здравето, но през това време усилено твори - пише стихове, фейлетони, пътеписи, импресии, разкази, злободневки, хумористични сценки.

Чешмата в памет на писателя Николай Хайтов, построена от признателните радуилци

По онова време всяка събота и неделя в гара Костенец, Долна баня, Радуил се организират вечеринки. Често присъства и Смирненски. Рецитират се негови стихове: "Братчетата на Гаврош", "Ковачът", "Москва", "Йохан", "Да бъде ден", посрещани възторжено от присъстващите младежи, работници и селяни.

Друг е поводът на Николай Хайтов да живее около две години (1952-1954) в с. Радуил - той е инженер-лесовъд и е назначен за началник на горския участък. С жар и младежки ентусиазъм се захваща за работата, но административни неуредици и завистливи колеги му подлагат крак, разкарват го по съдилища, стига и до леля Ванга и се захваща с литературна дейност, за да се нареди сред най-добрите писатели в страната. Престоя си в това село описва в "Дневник", книга първа, 1988 г. Опознал добре хората и района, много сюжети от неговите разкази са почерпени оттам.

Признателните радуилци, по случай 90-години от рождението му през 2000 г., построяват чешма в селото с негов барелеф и уреждат парк с беседка до къщата, където е живял.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 СЕПТЕМВРИ 2016

Отдадени на България и на свободата

75 години от дебаркирането на подводничарите-антифашисти на брега на Камчия

Емилия ЛАЗАРОВА

В чест на 75-годишнината от дебаркирането на подводничарите-антифашисти на брега на Камчия, на 19 септември в СОК "Камчия" по инициатива на Фондация "Устойчиво развитие на България" ще се състои тържествено честване на събитието с участието на потомци на подводничарите, директора на РКИЦ, представители на посолството на Русия, обществеици, военни.

Преди 75 години през август 1941 г. на брега на Черно море недалеч от устието на р. Камчия, в района на днешния уникален комплекс "Камчия", от съветски военни подводници дебаркират две групи български подводничари-антифашисти, които се включват във въоръжената антифашистка борба. В навечерието на честванията на 70-годишнината от Победата над фашизма на 9 май 2015 г. мастит български историк заяви пред БНТ: "В България антифашистка съпротива няма. Какви са тези подводничари и парашутисти!" Тази историческа теза не може да бъде наложена на огромната част от българите, както не може да бъде изтрита генетичната памет за зверствата и ужасите на фашизма, подхранвана от съвременните изстъпления и прояви на неофашизма у нас и близо до нас.

Вероломното нападение на хитлерова Германия над СССР обръща историята и милиони съдби, поставя пред изпитание не само съветската страна, но и цялото човечество. Два дни след нападението на Хитлер над Съветския съюз ръководството на Коминтерна, Георги Димитров и представителите на задграничното ръководство на БКП започват подготовка по изпращането на няколко десетки

българи политемигранти

в България в помощ на антифашистката борба. Под ръководството на Станке Димитров, ген. Иван Винаров и Цвятко Радойнов се сформира група. За неин ръководител е определен полковникът от Съветската армия Цвятко Радойнов (Андрей Константинович Радионов). Списъкът първоначално съдържа около стотина човека (цялата политемиграция тогава наброява около 500 човека, пръснати в пределите на СССР).

Групите са наречени от антифашистката история "подводничари" и "парашутисти" с общ ръководител полк. Цвятко Радойнов. Първоначално никой не е смятал да ги дели според начина, по който ще достигнат до родната земя. От страна на българското задгранично ръководство на антифашистката съпротива предложението към съветските власти е групата да достигне до България по море. Не се предпочита хвърлянето с парашути в малка страна като България, покрита с гъста мрежа от полиция, жандармерия и армия.

Кои са тези българи, които тръгват с ясна, рискова и отговорна задача. На първо място мнозина от тях са активни дейци и ръководители още от тесносоциалистическия период, участници в Септемврийското въстание или в последвалата борба с режимите в страната, съдени по антидемократичния и антиконституционен ЗЗД, хора с

респектиращи биографии

и принос в революционните борби на България и в международното движение - първата драматична схватка с фашизма в Испания.

Командването на Съветския черноморски флот начело с адмирал Ф.С.Октябрский решава първият и най-труден десант на българските патриоти да се извърши с подводната лодка "Щука-211" с командир Александър Девятко. В средата на м. юли 1941 г. от съветските власти и българското Задгранично бюро е изпратен служещият в Съветския речен флот българин Иван Денев Изворски да проучи българското черноморско крайбрежие. За място на десанта е определена считаната за най-безопасна зона - районът на устието на река Камчия.

Следобед на 5 август 13 души българи и един чех получават нареждане да се приготвят за отпътуване. Групата е в състав Цвятко Радойнов, Съби Димитров, Симеон Славов, Тодор Гърланов, Ангел Ников, Антон Бекяров, Костадин Лагадинов, Димитър Димитров, Трифон Георгиев, д-р Иван Маринов, Кирил Видински, Васил Цаков, Иван Изатовски и Йосиф Байер. Ръководени от полк. Цвятко Радойнов, те се качват в подводницата "Щука-211" с командир капитан-лейтенант Александър Девятко. Имената,

маршрутът и целта

на десантниците са пълна тайна за екипажа. На 11 август около 21.30 ч. подводницата доближава брега, десантниците напускат подводницата с гумени лодки. Десантът, осъществен от "Щ-211", е един от последните бойни рейсове на подводницата. На 13 ноември 1941 г. тя попада на мина край брега на Варна и потъва. Целият екипаж загива.

За българските патриоти опасностите започват, когато стъпват на родна земя. По думите на Тодор Гърланов, първите две лодки, в които са шестима - той, С. Димитров, К. Лагадинов, Симеон Славов, Антон Бекяров и Ангел Ников, се установяват на българския бряг на 200 м южно от устието на река Камчия. Останалите три лодки (с 8 човека) акостират между устието на р.Камчия и с. Шкорпиловци. Трима от подводничарите се отправят за своите родни места - К. Видински и д-р Ив. Маринов тръгват заедно за Шуменско, Димитър Илиев - за Бургас. С Цвятко Радойнов остават четирима - Трифон Георгиев, Васил Цаков, Иван Изатовски и чехът-радист Йосиф Байер. Те се установяват на лагер в дерето "Пещеника", където разполагат радиостанцията. Около 20 дни са там.

Цвятко Радойнов остава в района на устието на р. Камчия, за да се свърже със Севастопол, да изчака втората група подводничари и да се срещне с Аврам Стоянов. Човек от Шкорпиловци случайно се среща с Цвятко Радойнов и му съобщава, че полицията е открила заровените надуваеми лодки и е добре да бягат далеч. Тогава те се установяват на "Марин тепе", където основават втори лагер. По време на връзката със Севастопол Цвятко Радойнов успява да уведоми институциите, ангажирани с изпращането на втората подводница, че условията в България са

изключително трудни

и че препоръчва да бъдат изпратени по-малко хора.

Междувременно след дългия престой привършват хранителните запаси, лагерниците са принудени да достигат до селата в търсене на храна. Връзки няма, няма и вести от групата на Съби Димитров. В уречения ден на пристигането на втората подводница Цвятко Радойнов и Иван Изатовски не успяват да я посрещнат и да се свържат с новопристигналите другари.

Сутринта на 2 септември лагерът, в който са Цвятко Радойнов и Иван Изатовски, е обкръжен от полицията. Изатовски е тежко ранен и заловен, а Радойнов успява да се измъкне. След няколко дни достига до родното си село Крън, Казанлъшко, където се укрива в дома на своята племенница. По-късно успява да се свърже със Сливен, а на 15 септември 1941 г. се среща с Аврам Стоянов, пристигнал с втората подводница. Същевременно фашистката власт, информирана за пристигането на политемигрантите, предприема извънредни мерки за тяхното залавяне и обезвреждане.

Втората група десантници пристига с по-малката подводница "С-32" с командир Стефан Павленко и помощник-командир Александър Йосифович Билинский. Те тръгват на 25 август около 22 часа, също от района на Севастополското пристанище. В състава на групата са 9 човека начело с Марко Станков, Аврам Стоянов, Георги Гърбачев, Делчо Наплатанов, Борис Томчев, Иван Щерев, Васил Додев, Стефан Пашев, Георги Антонов - Ликин (Дед) - от тях четирима са интербригадисти, а Аврам Стоянов е изтъкнат функционер, профсъюзен водач, депутат в Народното събрание (1929-1931 г.) На 27 август подводницата достига определения район. Едно денонощие екипажът и пътниците наблюдават брега. На 28 август късно вечерта

подводницата изплава

и се приближава до брега на 300-350 м. "С-32" извършва след това 13 бойни похода в Черно море. Последният й боен рейс е през юли 1942 г., когато с целия си екипаж остава завинаги на дъното на Черно море.

Паметната плоча на загиналите подводничари-антифашисти, дебаркирали край устието на р. Камчия през 1941 г.

От групата на подводничарите, от дебаркиралите 23 български герои до победата и след това остават живи и самоотвержено продължават мисията си Кирил Видински, д-р Иван Маринов, Тодор Гърланов, Костадин Лагадинов.

От 5 август до 5 октомври 1941 г. общо 56 българи-антифашисти (парашутисти и подводничари) са прехвърлени от СССР в родината. Самолетите с петте групи парашутисти излизат от авиобазите в Симферопол, прелитат над Черно море и са спускани на българска територия на предварително набелязаните места. Тежка е участта на парашутистите-антифашисти. Съдбата на повечето от тях е драматична.

През пролетта на 1942 г. полицията и държавната власт предприемат жестоки мерки за залавяне на организаторите на антифашистката съпротива в България и на първо място пристигналите от СССР. Арестувани са около 100 видни дейци на БКП. Сред тях са 27 участници в групите на подводничарите и парашутистите, между които са Цвятко Радойнов и малолетният парашутист Лъчезар Аврамов. Властите решават да организират два процеса. Единият е на "парашутистите и подводничарите". Делото се гледа от 9 юни 1942 г. от Софийския военнополеви съд. На 26 юни съдът

издава смъртни присъди

и още същия ден те са изпълнени на стрелбището на Школата на запасните офицери в София (днес "Гарнизонното стрелбище"). Осъдени на смърт и разстреляни са 26 човека. Лъчезар Аврамов получава доживотна присъда поради непълнолетие.

Трудна, драматична, трагична е историята и съдбата на българските подводничари и на двете подводници и екипажите им, с които е осъществено дебаркирането. Днес се прекланяме пред героите, завърнали се в най-трудния и отговорен етап на антифашистката борба, отдадени на България без страх от смъртта, ръководени единствено от високите идеали и цели, на които от десетилетия са се посветили. Тяхната мисия не би била възможна без искрената подкрепа и помощ на съветската държава, на командирите и екипажите на двете подводници "Щ-211" и "С-32", които също загиват в изпълнение на своя воински и патриотичен дълг - борбата с фашизма и германския агресор.

Тези драматични събития и трагични човешки съдби са част от жестоката схватка в годините на Втората световна война и Великата отечествена война на съветските народи, от историята на България и Русия, на българския и руския народ.

www.duma.bg

СРЕЩИ

ТАТЯНА БЕРЕЗА:

Да си гост в родината - дотук ни докараха управниците

Германците не са подготвени да интегрират новодошлите, убедена е българката, живееща в Германия

Интервю на Кристиела СИМЕОНОВА

ТАТЯНА ВАСИЛЕВА БЕРЕЗА е родена на 14 февруари 1960 г. в Добрич. Завършила е езиковата гимназия в града. Има висше педагогическо образование от Шуменския университет "Епископ Константин Преславски". Има професионална квалификация за преподаване на чужд език в начален етап на образование. Учител с дългогодишен стаж. Отлично владее немски, английски и руски език. Омъжена е, има 17-годишна дъщеря. В Германия е от 2 години и половина. Живее в Липщат, Северен-Рейн Вестфалия.

□ *Как човек на вече зряла възраст се решава да напусне родината и да стане имигрант? Какви са причините?*

- Разбира се, такова решение не се взима лесно, но когато си притиснат от обстоятелствата - основно финансови затруднения, които изпитват голяма част от българите, нямаш много голям избор. Отдавна съм преминала младежката възраст, когато такова действие се възприема като приключение. Все пак при изграден вече живот да загърбиш всичко и да заминеш не е никак лесно. Със съпруга ми си дадохме ясна сметка, че борбата за доказване на чужд терен ще е тежка, но в името на по-добро бъдеще за дъщеря ни това бе правилното решение. И днес не съжалявам, макар че е доста тежко. Приемам всекидневните предизвикателства и вярвам, че ще постигна целта си - пълноценно да практикувам професията, на която съм отдала живота си.

□ *Лесно ли се адаптирахте към немския начин на живот? С какво все още/никога няма да свикнете?*

- Аз съм човек на реда, обичам и спазвам правилата. Затова не ми беше трудно да свикна с реда тук, за разлика от България, където хаос цари на всяко ниво. Да не говорим за напрежението, което се усеща дори във въздуха. В Германия се цени точността във всеки аспект. Отлично владея езика и що се отнася до това, не усетих като тежък прехода към новия живот. Трябва да опознаеш немския нрав и култура - това е задължително, ако искаш да живееш нормално тук и да се интегрираш. Това, с което навярно никога няма да свикна, е студеното и високомерно отношение на немците. Не ни допускат до себе си, но не защото сме имигранти, те са си такива по природа. Но като че ли това е прикрито високомерие, защото ги гони миналото, обременени са от предразсъдъци.

□ *Какво е отношението към мигрантите? А към по-висококвалифицираните? Знаем, че ниско-квалифицираните са добре дошли в Германия.*

- Често пъти слагат всички чужденци под общ знаменател и имат едно наум да не ги излъжеш. Ето например първото предупреждение от нашия наемодател, при все че ни избра от други пет немски семейства, бе "Без театри!". Такова е предубеждението към чужденците - могат да ги измамят.

Ако им докажеш, че си отговорен човек, ако владееш езика им, се отнасят с уважение към теб. А бежанците, които уж приеха с отворени обятия, само ги използват. Плащат им по пет евро на час, при положение че минималната надница е 8,5 евро. Те разчитат на социални помощи. Знаете ли, германците не са подготвени да интегрират новодошлите, като се започне от липсата на достатъчно преводачи и учители по език.

□ *Като споменахте бежанци, в България и редица други европейски страни недолюбват фрау Меркел именно заради либералната ѝ бежанска политика. Какво е отношението на самите немци към нея, продължават ли да ѝ гласуват голямо доверие?*

- В Европейския съюз правилата се диктуват от Берлин, това за никого не е тайна. Затова и е такова недоволството сред някои страни членки.

Що се отнася до бежанската криза, по моите впечатления Ангела Меркел като че ли взе да дава назад, поне това звучи от някои нейни изявления, целящи да успокоят германците, особено след атаката в Мюнхен. Но тя няма полезен ход в момента. Бежанците я обичат, тя им помага. Но провинции като Нийдерзаксен, Мекленбург, Заксен-Анхалт не. Там се провеждат големи демонстрации с плакати "Merkel raus" (Меркел вън). Във и около Берлин има също много фургони с бежанци и това не се нрави на местните. В южната част повече подкрепят Меркел. Странно е отношението, което наблюдавам, на баварския премиер. Струва ми се, че има известна промяна, като се има предвид доскоро острия му тон. Навярно е обещала повече пари на Бавария. Но, знаете как е в политиката - според интереса палачинката много лесно може да се обърне.

□ *С какво се занимавате в момента? Споделете пътя, по който минахте от началото на пребиваването си в Германия.*

- Първоначално, близо година, водих курсове по немски език за начинаещи към миграционната служба АВО. Там бях на хонорар, но ми беше важна тази работа като първа стъпка към навлизане в професията. С препоръка оттам, работих в школа, която учениците посещават за допълнителна работа. За кратко преподавах и в училище. Исках да си намеря редовна работа именно в училище, но срещнах проблем с признаването на дипломата. И така с подкрепата на семейството ми взех нелекото решение да отделя 2 години време за незаплатена практика в училище, за да мога след това пълноценно, наравно с немските преподаватели, да практикувам професията си.

> „Меркел вън", скандират в някои северни провинции

□ *Немският образователен модел се слави като доста успешен. Вашите впечатления?*

- Слави се, защото учениците завършват училище с професия, а не като при нас да търсят работа по професията с години, при все това да им изискват и стаж. В Германия този проблем го няма, защото те залагат на практиката и завършвайки средно образование, имаш и определена професия. Но например няма достатъчно квалифицирани учители - ето на дъщеря ми по математика преподава архитект. Наблюдавам и друг странен факт - на базата на опита ми до този момент твърдя, че трудно например можеш да срещнеш лекар германец. Надявам се, че в бъдеще и дъщеря ми ще е пример в това отношение, тъй като мечтае да стане педиатър.

□ *Има ли българска общност в Липщат?*

- Не, в нашия град няма много българи. Повече са в Дуисбург. Голяма българска общност има в Берлин. Там има български магазини и заведения, които успешно показват на германците, че има и друга храна освен картофи и варени кренвирши *(смее се)*. Именно с това е свързан и прякорът на местните, измислен от мигрантите.

□ *Ако трябва да нарисувате Германия и България, какви образи ще присъстват на картината?*

- Голямо евро и куче - така би изглеждала картината на Германия. За германците парите са всичко, от сутрин до вечер те повтарят sparen, sparen (пестя, пестя), стремят се да трупат още и още. Разбира се, затова и икономиката им е на такова добро ниво. Германия е една лихварска държава. Неслучайно задуши така Гърция, за да спаси собствените си банки.

□ *А кучето защо?*

- Немците като че ли само към кучетата си се държат изключително мило и чистосърдечно, като към деца. Поне такива са впечатленията ми.

Що се отнася до България, то на картината място ще има за красивата ни природа, киселото мляко и сиренето. Освен това и за благоуханната българска роза. Всъщност червената роза ще присъства и като символа на най-старата партия в България - социалистическата. Защото именно на БСП много хора извън пределите на родината възлагат надежди, че ще ги върне у дома, като създаде условия за достоен живот в България.

□ *Връщане в родината стои ли като алтернатива на този етап поне?*

- Категорично не. Тръгнахме с това твърдо намерение, толкова се бяхме уморили от всички неудачи в България. Разбира се, носталгия има. Жалко е, че можем да посещаваме вече родината само като гости, но дотук ни докараха нашите управници - да си гост в родината си.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 СЕПТЕМВРИ 2016

Страница на Любо НИКОЛОВ

ЕСТЕСТВЕНА ИСТОРИЯ

Заекът-подземник

„Разжалваният" ушат пасажер може да радва ловците!

Името му е инкриминирано и очернено като на рецидивист, въпреки че животновъди отправят апели да го развъдят и да го предложат на нашата трапеза. Нима е възможно обаче одомашнените деца на един див "престъпник" да са унаследили толкова положителни качества, а техният прародител да е толкова лош?

В тези взривни времена за бъдещето не само на нашия обикновен див заек, но и на други видове дивеч, доста "технофоби" са възприели тактиката на "спасители с жилетки". А тя гласи, че заекът-подземник е "буферен" вид и чрез въвеждането му в "експлоатация" косвено опазваме и удължаваме биографиите на много и много наши диви зайци. Да преразгледаме обвинителната преписка срещу заека подземник.

Едно от най-старите антични обвинения срещу него идва от Страбон, гръцки географ, живял към 68 г.пр.н.е. и около 19 г. от н.е. "От всички стопански вредни животни в Испания са се срещали само земеровните зайци, които са изяждали корените, зеленчука, зеленината и семената. Тези животни били се размножили толкова много, че испанците са били принудени да се обърнат за помощ към Рим. Тогава са почнали да изпитват различни средства. Едно от добрите против тях се оказал ловът на зайци-подземници с "африкански котки" (така се наричали тогава белите домашни порове)".

Родината на заека-подземник (Oryctolagus cuniculus) е била средиземноморските брегове на Атласките земи. От своя североафрикански юг този вид дребни зайци от семейство Зайцови (Lepoidae) - единствените представители на род Oryctolagus - е бил преселен и в Иберийския полуостров. Дори древните хронисти и пътешественици споменават днешна Испания като "Зайча страна", откъдето може би идва името ѝ.

"Австралийският случай" пък дава главната храна на зоолози, дивечовъди, селскостопански деятели и други "специалисти-догматици" да го отхвърлим като перспективен обект на лов у нас. По време на коледните празници в Австралия през 1862 г. (според други - 1859 г., когато е било голямото зайче преселение) презокеанските ушати пасажери-подземници стъпили на австралийската суша в пристанищното градче Хобсън Бей. Томас Остин, страстен ловец и природолюбител, настанил емигрантите в имението си, развъдил ги и през първите 6 години отстрелял от потомството им към 20 000 бройки. Впоследствие заекът-подземник се размножил с такава скорост, че изпасъл трева, достатъчна за изхранването на 40 милиона овце (5 зайци-подземници отнемали храната на 1 овца).

"Что делать?", вероятно би възкликнал Чернишевски, ако беше съчинил не роман с подобно заглавие, а зайчи трилър. Учените откриват "избавлението" от зайчата напаст във вируса убиец - миксоматозата. Очакваната тотална епидемия обаче прихващала бавно преселниците от Стария свят. На едно островче в Нов Южен Уелс, носещо северното име Стокхолм, вилнеели към 10 000 самонастанили се зайци-подземници. Превърнали го в опитна лаборатория и там била приложена "заверата". През 1936 г. били пуснати 83 зайци, заразени с миксоматозни вируси. Останали само 10 на сто от подземниците. Наложило се на някои места дори да бъде защитен земеровният заек като изчезващ вид!

В Западна Европа заекът-подземник не повторил австралийския бум. Европа си имала предостатъчно ловци и хищници. Още от 1976 година в преписката на А.И. Гизенко и Л. С. Шевченко, кандидати на биологическите науки, четем:

"Развъждането на диви зайци-подземници в ловни стопанства на Южна Украйна е доста перспективно дело. Да се опасяваме от това, че земеровните зайци могат да станат вредители на горското или на селското стопанство, нямаме никакво основание. Нашите опит и дълги наблюдения в природата с цялата си убедителност свидетелстват за това, че на изоставените земи този дивеч може бързо да привикне и добре да се размножава, без да причинява никаква вреда на културите."

Заек-подземник

Димитър Стоянов

Наричат го заек-подземник, защото риел сутеренни галерии за своя дом. Кръстникът им не е съвсем точен. "Другият" заек не води подземен начин на живот, каквито мраколюбци са къртицата и енотовидното куче. Някои преводачи са му дали по-сполучливото име земеровен заек, подчертавайки неговата земекопна квалификация.

Между комплиментите, които реално заслужава заекът-подземник, е неговата плодовитост. По време на своя 7-10-годишен живот зайкинята ражда към 300 малки. Тя се размножава годишно 4-6 пъти и след едномесечна или четиреседмична бременност (28-31 дни) дава живот на 2-12 малки (средно 5-7).

В България необработени площи - бол. Излиза, че лесно можем да го приютим. Привечер е на паша, призори се таи в подземните покои. По време на надвечерната си закуска също е на паша. При уплаха стремително бяга в някой от входовете на многобройните тунели. Там го и дебнем.

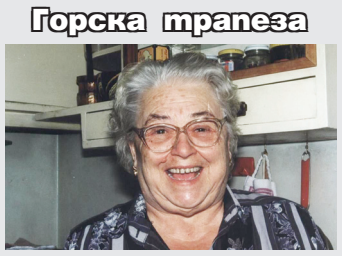
Неблагодарен обект е за млади, необучени ловци с бавен рефлекс. Двама "професионалисти" например с камуфлажни униформи могат да заковат доста зайци-подземници, като единият следи с бинокъл кога излизат, а другият ги стреля със снайперова карабина с крачета от разстояние 150-200 м.

Но за да надмогнем мечтите, трябва доста да се потрудим първо да го аклиматизираме. На остров Света Анастасия, впоследствие Болшевик, след 1925 година е бил правен такъв опит, но "материковата ни суша" отказала гостоприемството си.

Защо да чакаме? Нека амнистираме този зайчи сродник, за да бъде включен в ловния календар.

Димитър СТОЯНОВ

Горска трапеза

Рецепта на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

ПЕЧЕНА РИБА

Почистено 400 г филе от риба се осолява и се поръсва с 5 г червен пипер, 10 смлени зърна черен пипер и сок от 1 лимон. След 1 час се поставя в намазана с олио тавичка, залива се с 40 мл олио и 60 мл вино, поръсва се със 100 г настърган кашкавал и се пече в умерена фурна до порозовяване на кашкавала.

ПРЕЖИВЯНО

Специфична поза

Разказано от Спас ДЖЕВИЗОВ

На един лов стрелях на дубле по прасе от много близко разстояние. То ме подмина и падна зад мен в яма, дълбока около метър и половина. Помислих, че съм го убил, и останах на мястото си да чакам други животни.

Оказа се, че само съм го уплашил здраво и след две минути глиганът се свести и избяга.

След гонката дойдоха колегите. Падна голям смях. Дори ми показаха едно дърво, на което пропусналият при подобни случаи стрелец се завързва със свалени гащи и в специфична поза...

И до днес не смея да отида отново в тази дружинка, защото от една страна, неща са смешни, а от друга - срамни.

Снимки АВТОРЪТ и ЛИЧЕН АРХИВ

Спас Джевизов (вдясно) след успешен лов

ВИЦ

Навик

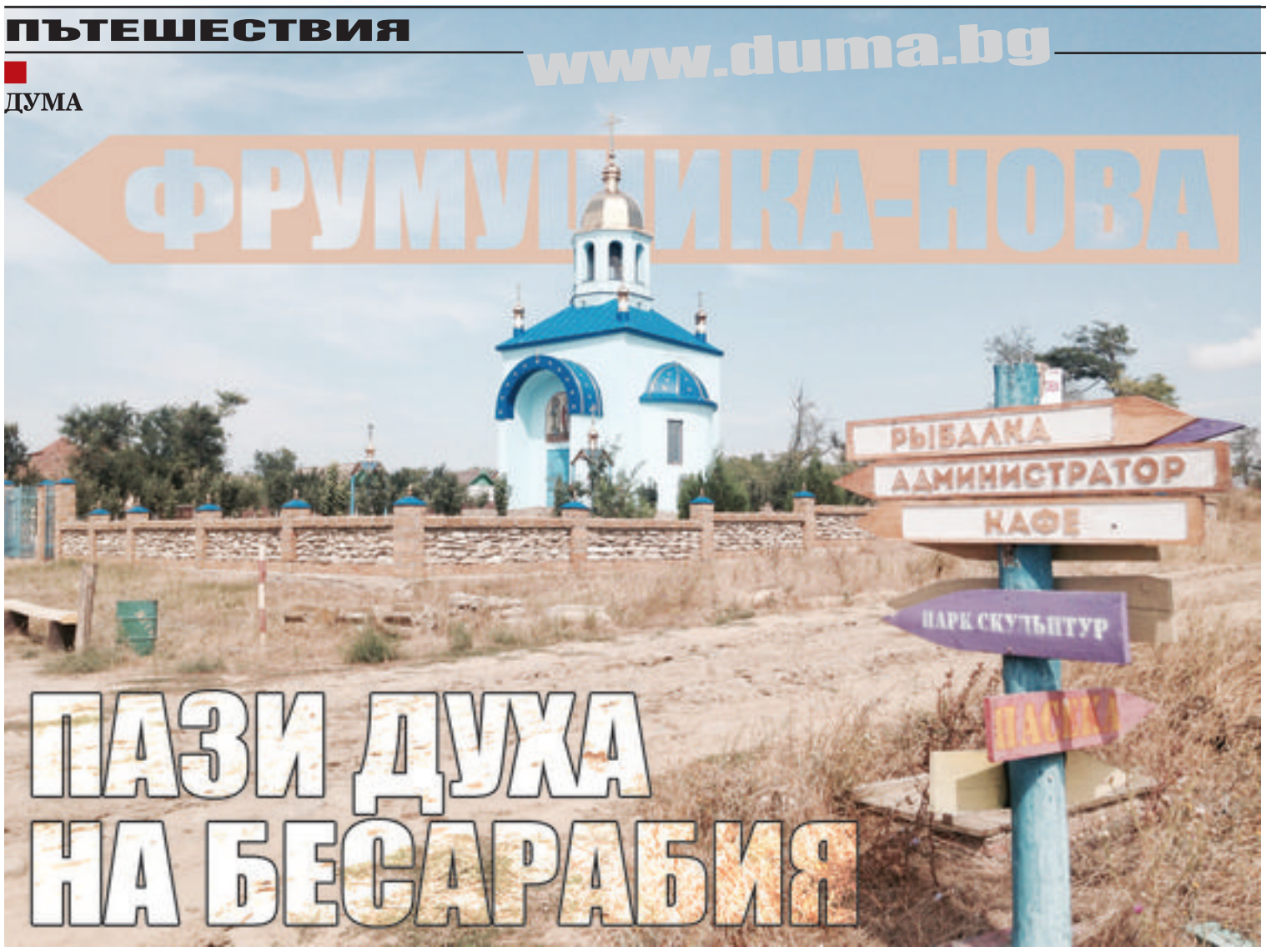
Двама ловци са на гюме.

- Защо след всеки изстрел вадиш носната си кърпичка и изтриваш отпечатъците от пръстите си по пушката?

- Професионален навик, колега...

www.duma.bg

ФРУМУШИКА-НОВА

ПАЗИ ДУХА НА БЕСАРАБИЯ

Ориентири от центъра на комплекса

Възстановеното след 60 години село е превърнато в единствения в Одеска област атрактивен етнографски комплекс на открито

Альона НЕЙКОВА

В безкрайните степи на Бесарабия, почти накрая на вселената - в северната част на Тарутинския район, между селата Весьолая долина и Староселие, вече 10 години се изгражда и развива първият (и единствен засега) етнографски комплекс под открито небе в Одеска област - Фрумушика-Нова. Названието на селището, разпростряно на площ от 15 хектара, в превод от молдовски означава Красавица-Нова. Наистина, невероятен е пасторалният пейзаж, който се открива пред погледа на любопитните да зърнат възстановеното буквално от нищото кътче, събрало на едно място историята на мирното съжителство, бита и занаятите на няколко национални общности. Така че не само гледката си заслужава...

Преди 1946 г. по тези земи (на малко повече от 200 км от Одеса, след Тарутино и Березино) са разположени пет села - Фрумушика-Нова, Кантемир, Гофрумстал, Зурум и Рошия. Самите им названия са своеобразно отражение на богатството на етносите, населяващи Бесарабия. Тук живеят молдовани, българи, германци, гагаузи, украинци... Налага се обаче да напуснат родните си къщи, тъй като мястото е харесано от височайшата власт за военен полигон, който в продължение на десетилетия заема впечатляваща площ от 24 хил. хектара.

При първа възможност през 2006 г. семейството на Александър Паларие решава да вземе под аренда част от тези земи и да ги превърне в музеен комплекс на открито. Причините за тази постъпка са не толкова комерсиални, колкото сантиментални, защото бащата на Александър - Андрей Диомидович, през 1933 г. е роден именно във Фрумушика-Нова. Селото, основано още през XVII век, е сравнително голямо: през 1944 г. там има 567 двора, министерско училище и 2 начални школа, както и болница, библиотека и 5 мелници.

Възстановяването на комплекса започва с изграждането на ферма за овце, където днес се отглеждат, както се твърди, близо 10 хил. животни от ценната порода каракулски агнета с красив черен или сив къдрав косъм. После се засаждат лозя и напълно логично се появява табиетлийска изба, която като магнит привлича ценители и абсолютни лаици да се насладят на неповторимия вкус на местното вино, наградено с няколко отличия на доста престижни изложения в областта. Появяват се и кокетни къщи в етнографски стил, пресъздаващи обичайния молдовски двор, усадбата на германски колонисти, автентични български стопанства, традиционни домове на украинци, евреи, гагаузи, руснаци, както и типова постройка, характерна за съветски колхозници. Различните симпатични сгради не само представят многообразието на типичните домакинства в Бесарабия в края на XIX и началото на XX век, но и при желание някои от тях може да бъдат разгледани отвътре. Ключовете се пазят при администратора на комплекса и се завъртат при заявена екскурзоводска обиколка, чиято цена е минимум 300 гривни (близо 10 евро) при група, помалка от 6 души, или 50 гривни на човек. Любопитните да видят характерния за всяка от националностите интериор в къщите не остават разочаровани: мебелите изглеждат достоверно и на място, а неподправените предмети от бита неусетно препращат съзнанието в друга епоха, лишена от интернет и изпълнена с къщна работа и къртовски труд от сутрин до вечер. Между другото, на желаещите се предоставя възможност и да пренощуват (естествено, срещу заплащане) в някои от къщите. Но тъй като селото все още не може да побере повече от стотина гости наведнъж, необходимо е за целта да се направи предварителна заявка.

Минизоопаркът е магнит за всички възрасти

Нетърпеливите да опитат специалитетите най-вече на молдовската кухня, предлагаща агнешко, мамалига и плацинди, добре е още в началото на обиколката из Фрумушика-Нова да наминат през кръчмата, да изберат някое традиционно ястие от богатото меню и да уточнят часа, в който биха искали то да им бъде сервирано. Доста удобно е, а и спестява време, което обикновено се губи в очакване да се изпълни поръчката.

Иначе напълно безплатната свободна разходка в комплекса впечатлява не само с наличието на автентични селскостопански уреди, поръждясали и изложени направо на улицата, но и изненадва с изградените шарени модерни детски кътове и чисти басейни, край които всеки може да забрави къде всъщност се намира.

Никой не подминава кръчмата

И ако представители на повъзрастното поколение с носталгия, интерес или пък с нееднозначни чувства ще искат с часове да разглеждат атрактивния парк с над 500 скулптури на соцреализма, съветски трактори и самолети, то децата със сигурност ще хукнат към минизоопарка и ще видят за първи път не само лами, но и овце, диви и домашни дългокосмести свине, както павлини, фазани и обикновени кокошки. Някак естествено и в трудно обяснима симбиоза тук съжителстват изоставена военна техника и сияен параклис, кръстен на Андрей Първозвани. Гостите на Фрумушика-Нова почти не пропускат да се щракнат за спомен и край дървените стрелки, сочещи световни градове и разстоянието до тях, или до пътния знак, чийто триъгълник духовито и окуражаващо констатира: "Счастье рядом" ("Щастието е наблизо").

Посети ли веднъж музейния комплекс на открито, всеки неизменно се впечатлява от нещо, за което дълго и в захлас да разказва на близки и познати. И да ги вдъхнови да надзърнат във Фрумушика-Нова, пренебрегвайки неописуемо разбитите пътища на Одеска област и липсата на достатъчно табели, служещи за важен ориентир на желаещите да усетят автентичния дух на бесарабските земи.

Снимки АВТОРКАТА

Останки от военна техника напомнят, че в продължение на десетилетия мястото е било превзето от полигон

Окуражаващ пътен знак

www.duma.bg

Очаквайте

ЦИРК ДЬО СОЛЕЙ ИДВА С 4 ПРЕДСТАВЛЕНИЯ

Ръчно изработени ножове са събрани в изложба

Уникални ръчно изработени ножове представят за първи път в България с изложба в рамките на изложението "Наслука - лов, риболов, спорт", което се провежда до 18 септември в Интер експо център в София.

Посетителите могат отблизо да се докоснат до ювелирното ножарство Noblie, което доскоро бе достъпно само за тесен кръг колекционери. Величествените хладни оръжия, инкрустирани с благородни метали, камъни и естествени материали, са подредени в тематични серии, като в експозицията в София те са "Лов", "История на България", "Български символи", "История на света" и "Световна култура".

Всеки от ножовете е отделен проект, към който се подхожда изключително професионално. Традицията и новаторството вървят ръка за ръка през целия път до готовия продукт - от дизайна на визията и избора на материали, през изливането на метала и изковаването на острието, до декорацията и гравирането със злато, сребро и скъпоценни камъни. Тъй като всичко се прави ръчно и с изключителна прецизност към детайла, изработката на един нож отнема няколко седмици.

От компанията за луксозни аксесоари Noblie, която е притежател на колекцията, предвиждат в рамките на една година да направят тематични изложби в няколко града на България, с които да представят пред ценителите изяществото на ръчното ножарство.

Васил Найденов ще пее в парка

Диджей парти на открито, изяви на любими поп звезди, подаръци и изненади ще има на 17-18 септември

Альона НЕЙКОВА

На специално изградена сцена в парка, точно зад първия мол в София, на 17 септември от 20 ч. ще се качи легендарният Васил Найденов, за да изпее най-големите си хитове. Изявата на прочутия български изпълнител ще е своеобразна кулминация на концерта, който ще изнесат едни от любимите родни поп звезди. Първи на сцената още в 18 ч. ще излязат момчетата от "Ъпсурт", след тях, в 19 ч., щафетата поема Grafa Live Band. Водещ на събитието ще е Атанас Стоянов от БГ Радио, известен с предаването си "Любими песни за любими хора". В съботния ден забавления ще има и за спортните фенове. А в демонстрацията по фехтовка всеки желаещ може да облече специална екипировка и да играе спаринг.

С диджей парти на открито на 18 септември ще продължи празничната програма по повод ребрандирането на City Center Sofia, който вече се нарича Park Center Sofia. Проявите започват в 18 ч. с The Shame Crew - Vajarov, Paci Pac Pac и Ирина Денева, които ще пуснат всичките тайно любими от публиката песни. Купонът в парка ще продължи с The Smugglers Collective, суинг, рокендрол и танци. За финал на двудневния празник на сцената ще излезе и Marten Roberto с танцувален фънк и диско диджей сет.

За учениците и студентите е предвиден стилист, който напълно безплатно ще се погрижи за новата им визия. В централното фоайе на мола Ивета Христулева ще очаква до неделя между 17,30 и 19,00 ч. всички тийнейджъри, желаещи да получат модна консултация.

Между 6 и 8 млн. евро струва продължилото една година обновяване на фасадата и вътрешния интериор на търговския център на новите му собственици от Revetas Capital Advisors, които обявиха 50 млн. евро обща инвестиция в придобивката си на една от най-добрите локации в центъра на българската столица. Над 90% от предлаганите площи вече са заети от наематели, сред които се открояват световноизвестни модни марки. С детски кът от последно поколение, фитнес център, тийн зона, различни забавления, уникална тераса с изглед към парка и планината Витоша екипът на мола се надява да го превърне в малкото бижу на София и да привлече още повече посетители.

Шофьор се опитва да спори с катаджия:

- Ама как така - къде е знакът, че тук няма десен завой!

- Десен завой има. Обаче е платен...

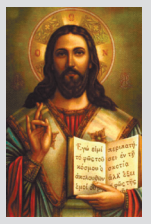
17.09.2016

Проф. МИНЧО МИНЧЕВ, цигулар и музикален педагог
МИХАИЛ ВЕШИМ, журналист, писател, сценарист
Проф. ПЕТЪР КИРОВ, двукратен олимпийски и многократен световен и европейски шампион по борба
РУМЯНА СИДЕРОВА, член на ЦИК
СТЕЛА СТОЯНОВА, актриса
СТЕФАН СТЕФАНОВ, член на НС на БСП

18.09.2016

Чл.-кор. АКСИНИЯ ДЖУРОВА, изкуствоведка
Ген. БОГОМИЛ БОНЕВ, адвокат
ДИМИТЪР РАЧКОВ, актьор, тв водещ
ПАВЕЛ ПОППАНДОВ, актьор
РУСИ ЧАНЕВ, актьор
СИМЕОН НИКОЛОВ, дипломат

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

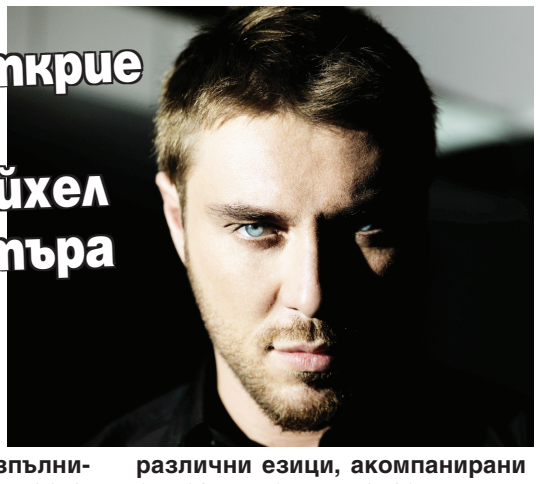
17

Събота след Въздвижение. Св. мчци София, Вяра, Надежда и Любов

18

† Неделя след Въздвижение. Преп. Евмений, еп. Гортински чудотворец

Миро ще открие концерта на Идан Райхел в Киноцентъра

Прочутият български изпълнител Миро ще открие концерта на световноизвестния певец от Израел Идан Райхел у нас. На празника на столицата, 17 септември, от 20,30 ч., на античния декор под звездите в Киноцентъра в "Бояна" ще започне вълнуващо и незабравимо преживяване за публиката. Миро бе специално поканен от организаторите на "Тол-фест 2016" да участва в първата изява в България на Идан Райхел и част от изпълнителите от неговата мултикултурна формация.

Израелският музикант и продуцент вплита в творбите си силни послания към обществото за по-добър и свободен свят. "Проектът Идан Райхел" включва над 150 музиканти от десетки различни държави, които изпълняват песни на различни езици, акомпанирани от традиционни и екзотични инструменти. Формацията прави концерти на едни от най-престижните музикални сцени в света като лондонската "Роял Албърт хол", Операта в Сидни, зала "Батаклан" в Париж и мн. др. Проектът си партнира със звезди като Алиша Кийс и Патрик Брюел, а през 2013 г. е поканен да изнесе частен концерт за американския президент Барак Обама.

"Тол-фест 2016" ще се проведе в София на 17 и 18 септември и се организира под егидата на Столичната община и посолството на Израел у нас, а 10% от печалбата ще бъдат дарени на Българския Червен кръст.

Билети се продават в мрежата на Eventim.bg и TicketPro.bg.

"ЖИВЕЙ АКТИВНО!" ЗА ПЪРВИ ПЪТ ЩЕ ЗАВЛАДЕЕ ПЛОВДИВ

Първото издание на инициативата "Живей активно!" в Пловдив ще започне на 18 септември, неделя, в 10,30 ч. на площад "Централен". Стартът ще е от Народната библиотека "Иван Вазов" - с колело; пред "Пеещите фонтани" - с ролери и скейт; от общината - за активен пешеходен поход.

Пет ще са основните локации - със забавни игри и състезания в подкрепа на активния начин на живот и балансираното хранене, както и много изненади. Сцената на площад "Централен" ще се превърне в пространство за уроци по канго джъмпс и зумба. Състезания по детска атлетика, щафетни игри с Тереза Маринова и heal-fit гимнастика ще се проведат на детската площадка в Цар-Симеоновата градина. Следващата атрактивна локация е при беседката, където всеки гост ще има възможност да участва в състезания по готвене с шеф Виктор Ангелов. На Гребната база (игрищата пред Младежкия център) ще бъдат организирани турнири по футбол, волейбол, баскетбол, стрийт фитнес и тенис на кортовете на ТК "Локомотив Пловдив". А на площадката за кучета в парк "Лаута" ще се дават професионални съвети от Асен Аролски и рапъра Играта.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 СЕПТЕМВРИ 2016

ПРАЗНИК БЕЗ КОЛИ, ИЛИ защо да се откажем от автомобилите

Всяка година на 22 септември хората по света се опитват да привлекат вниманието към проблемите с трафика и замърсяването на въздуха

Според статистиката всяка минута от конвейерите по света слиза един нов автомобил. Броят на колите в мегаполисите вече надвишава критичното ниво, твърдят експерти. А след няколко години е напълно вероятно улиците на градовете да станат непроходими дори за пожарните и линейките. Ситуацията е стряскаща, но не и безнадеждна. За светлината в тунела допринася и Световният ден без автомобили, който ежегодно се отбелязва на 22 септември с мотото "Градът е пространство за хората, пространство за живот".

Разбира се, не може да се отрече фактът, че колите правят живота ни доста по-лесен и удобен. Но прогресът има и друга, не толкова приятна, страна. Не бива да се пренебрегва проблемът със замърсения въздух, както и вечните задръствания по пътищата. Вредни газове от автомобилите влияят на здравето ни, на озоновия слой на нашата планета, на климата. Големите градове са изпълнени със смог, въздухът в тях е труден за дишане и предизвиква множество алергии, особено у децата. Именно затова по света се инициира кампания, която призовава поне веднъж годишно хората да се сетят за алтернативните средства за придвижване - обществен транспорт, велосипеди, ходене пеша.

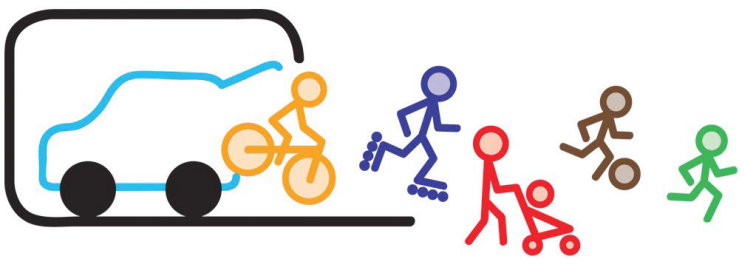
За първи път акцията се провежда на 22 септември 1998 г. в Париж и за почти

две десетилетия проявата се сдобива с все повече привърженици по цял свят. Добре е обаче да се знае, че още преди френската столица да отбележи ден без коли, подобни мероприятия спонтанно се организират в различни страни по света. Началото на тези действия стават факт заради петролната криза през 1973 г. А на конференция в Толедо (Испания) над 20 лета по-късно за първи път се формулира призивът за регулярното провеждане на празник без автомобили в рамките на специална дата.

В България за съжаление почти не се говори за присъединяване към подобни акции. Стана ясно все пак, че в рамките на Европейската седмица на мобилността на 22 септември на пл. "Александър I" ще е забранено влизането на превозни средства. Дано на този ден повече нашенци последват световния пример и поне в Деня на независимостта на страната ни покажат, че са независими и от колите си.

Особено голямо внимание на инициативата без автомобили се отделя в мегаполисите. Защото извънредно големият брой МПС-та и безкрайните задръствания са проблем предимно на големите градове. Извън постоянните мерки - като ограничение на трафика в центъра на населеното място чрез нарочни такси, някои управници се опитват колкото може по-добре да организират различни събития и програми, посветени на деня, в който хората се призовават да се откажат от из-

ползването на коли. Смята се също така, че подобни акции като цяло допринасят за развитието на обществения транспорт.

Хората оставят личните си автомобили и мотори в гаражите и на паркинга, въпреки че някои, свикнали с лукса да са бързи и независими, със сигурност изпитват неудобство, лишавайки се от обичайните си средства за придвижване. Но пък останалите жители на градовете получават възможност поне на 22 септември да чуят как звучи тишината, да подишат чист въздух и да се насладят на безопасна разходка из улиците, изпразнени от коли.

Не бива да се забравя и опасността, която създават някои шофьори. За съжаление статистиката за загиналите по пътищата деца и възрастни отдавна е една от най-стряскащите и ненапразно е нарича-на черна. Данните сочат, че по света заради автомобилни катастрофи за денонощие губят живота си над 3000 души. Затова и акцията за ден без коли, колкото и символична да е всъщност, цели да накара колкото може повече хора да се замислят за последствията и щетите, които нанасят автомобилите на екологията и човешкото здраве.

Проблемът, възникващ от пренасищането на планетата ни с МПС-та, през последните години става все по-актуален и за малките населени места. Не е рядкост доста семейства да имат повече от една кола. Необходимо е да се отбележи и фактът, че автомобилът е на трето място сред най-рекламираните стоки в света. Изпреварват го само алкохолът и тютюнът.

Вероятно не всички са наясно, че колите всъщност са доста древно творение. Първите известни днес чертежи на автомобил са направени от самия Леонардо да Винчи, който не само е прочут художник от XV век, но остава в историята и като гениален изобретател. Любопитното е, че измислената от него машина е с пружинно задвижване. За съжаление до днес не е запазен действащ екземпляр на такава кола, затова не може със сигурност да се твърди дали изобщо е била създадена.

Френският военен инженер Никола-Жозеф Кюньо през 1769 г. представя първия образец на автомобил, задвижван на принципа на парната машина (двигател с външно горене, който използва топлинната енергия, налична във водната пара, преобразувайки я в механична работа - *б.р.*) Изобретението става известно като "малката кола на Кюньо". Но креативността на автора му се оспорва от някои учени, според които членът на Йезуитската мисия в Китай, фламандският астроном Фердинанд Вербийст пръв е направил автомобил за императора Канси. Е, творението на проповедника всъщност повече прилича на играчка - колата е дълга едва 65 см, но все пак датира от 1672 г. - почти цял век преди за нещо подобно да се сети Кюньо. Но пък именно неговият автомобил се приема за предшественик на съвременния, както и вдъхновява за създаването на парен локомотив.

Не бива по никакъв начин да се пренебрегва и произведението на знаменития руски изобретател Иван Кулибин, който през 1791 г. шашва света с карета с три колела, която същевременно има двигател и педали. Никой обаче не вижда потенциал в разработката на самородния талант и тя не получава по-нататъшно развитие.

Първия патент за автомобил получава Оливър Еванс още през 1789 г. Американският инженер-конструктор демонстрира самоходната си кола, която не само остава в историята като първата в страната, но и впечатлява света като машина-амфибия, тъй като може да се движи по земята на колела, а по водата - с помощта на приспособление, приличащо на гребло.

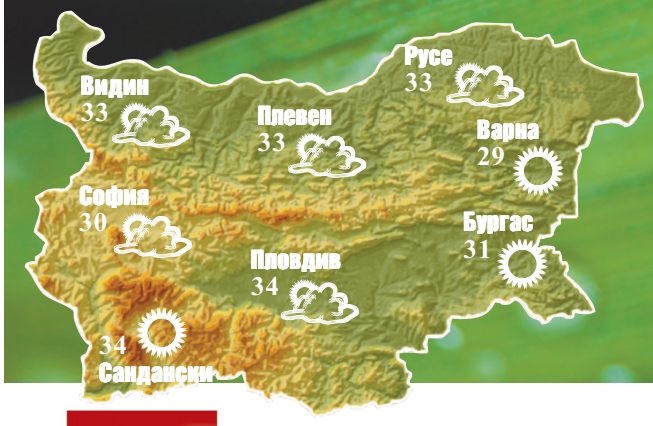

Английският изобретател Уилям Хауърд през 1850 г. използва локомобил за... оране. Във втората половина на XIX век по полетата на Великобритания работят близо 2000 такива машини.

Появата на лекия, компактния и доста мощния двигател с вътрешно горене отваря големи възможности за развитието на автомобилизма. През 1885 г. германският изобретател Готлиб Даймлер, а само година по-късно и сънародникът му Карл Бенц създават и патентоват коли, задвижвани с бензин. Въпреки този пробив т.нар. локомобили (с парен двигател) продължават да доминират на пазара до 1908 г., когато Форд пуска в масово производство кола от модела "Т". Именно това дава огромен тласък за развитието на автомобилната промишленост в света, чиито плодове жънем ние днес.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес времето ще остане топло и слънчево. Максималните градуси ще бъдат от 28 до 34 градуса. В София - 30 градуса. Ще духа до умерен вятър от югозапад-запад. Облачността, отначало средна и висока, ще се увеличава и привечер и през нощта на места в западните райони е възможно да превали и прегърми.

Изгледи за

18
максимални
26°/31°

19
максимални
22°/27°

В неделя ще има променлива облачност. Температурите ще са от около 26 на запад до 33 градуса на изток. В понеделник вятърът ще усили и ще започне да нахлува студен въздух. Температурите ще се понижат.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам. управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йованов-ска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албертъ Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов**; Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Иванова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

07.00 Милион и две усмивки Детско предаване
08.00 По света и у нас
09.00 Плюс това Публицистично предаване
10.00 Библиотеката Предаване за култура
11.00 Отблизо с Мира Добрева Развлекателно предаване
12.00 По света и у нас
12.30 Бразди Предаване за земеделие
13.00 Иде нашенската музика
14.30 Малки истории
15.30 Оркестърът на София документален филм /България, 2013г./
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване за религия и култура
18.00 Животът е вкусен Кулинарно риалити с водещ Ути Бъчваров
19.00 Как се прави: Автомобили на мечтите 20-серийна документална поредица
19.25 Международен тероризъм след 1945г. 26-серийна документална поредица
19.50 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.30 Спортни новини
20.45 Д-р Време
21.00 Шоуто на Канала развлекателно предаване
22.00 Награди на Столична община за постижения в областта на културата за 2016 година /запис/
23.30 По света и у нас
23.45 Баунти игрален филм /копродукция, 1984г./, режисьор Роджър Доналдсън, в ролите: Мел Гибсън, Антъни Хопкинс, Едуард Фокс, Даниел Дей-Люис и др.(12)
01.55 Как се прави: Автомобили на мечтите документална поредица /1 епизод/п/
02.20 Международен тероризъм след 1945г. документална поредица /1 епизод/п/

bTV

07.00 „Стъпка по стъпка“ - сериал, с. 2, еп. 21, 22
08.00 „Тази събота“ - актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова
11.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Аламинут: Добре дошли в България“ - комедийна поредица
13.00 „Кит Китридж: Едно американско момиче“ - драма, САЩ, 2008
15.00 „Истински истории“ /п./ - риалити поредица
16.00 „От глупав по-глупав“ - комедия, САЩ, 1994
18.00 „Лотария България“ - телевизионна лотария
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите /п./ - поредица за журналистически филми и разследвания
20.00 „Мъж за милиони“ - романтична комедия, САЩ, 1999
22.30 „Версай“ - сериал, с.1, еп.3,4
00.00 „41-годишният девственик, който направи дете на Сара Маршал и се почувства виновен“ - комедия, САЩ, 2010, режисьор Крейг Мос, с Брайън Калън, Джесика Лий, Дж. Крис Нюбърг, Стивън Симс, Стивън Николас, Брайън Кокс и др.
01.30 „Кит Китридж: Едно американско момиче“ - драма, САЩ, 2008, режисьор Патриша Розема, с Крис О'Донъл, Абигейл Бреслин, Джулия Ормънд, Макс Тиерио, Стенли Тучи и др.
03.15 „От глупав по-глупав“ - комедия, САЩ, 1994

NOVA

07.00 „Виолета“ - сериен филм
08.00 „Събуди се...“ - предаване
11.00 „Съдебен спор“ - предаване на NOVA
12.00 Новините на NOVA
12.30 Темата на NOVA
12.50 „Романс по ирландски“ - с уч. на Ейдриън Пасдар, Ейми Хуберман, Франк О'Съливан, Паскал Скот и др.
14.45 „В добра компания“ - с уч. на Денис Куейд, Скарлет Йохансон, Тофър Грейс, Мардж Хелгенбергер и др.
17.00 „Съдби на кръстопът“ - предаване
17.55 „Тегление на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18.00 „Ничия земя“ - предаване
19.00 Новините на NOVA - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Ченгета в резерв“ - с уч. на Уил Феръл, Марк Уолбърг, Дуейн Джонсън, Самюел Джаксън, Ева Мендес, Майкъл Кийтън и др.
22.10 „Лейър Кейк“ - с уч. на Даниел Крейг, Сиена Милър, Майкъл Гамбон, Колм Мийни и др.
00.20 „В добра компания“ - с уч. на Денис Куейд, Скарлет Йохансон, Тофър Грейс, Мардж Хелгенбергер и др. /п/
02.20 „Ченгета в резерв“ - с уч. на Уил Феръл, Марк Уолбърг, Дуейн Джонсън, Самюел Джаксън, Ева Мендес, Майкъл Кийтън и др./п/
04.50 „Романс по ирландски“ - с уч. на Ейдриън Пасдар, Ейми Хуберман, Франк О'Съливан, Паскал Скот и др./п/

1

07.50 Игрален филм: „Сестра с мустаци“
09.05 „Свири, хармонико любима“
09.40 „Думи на пастира“
10.00 Новини
10.10 „Людмила Чурсина. „Моят ангел си има име“
11.05 „Вкусно“
11.40 „Смешарики. Новите приключения“
12.00 „Ден на града“. Пряко предаване
13.00 Новини
13.10 „Идеалният ремонт“
14.00 Игрален филм: „Тъжен роман“
15.00 Новини
15.15 Игрален филм: „Тъжен роман“ - продължение
16.30 Игрален филм: „Пристигам в Москва“
18.00 Вечерни новини
18.10 „Людмила Чурсина. „Моят ангел си има име“
19.10 Игрален филм: „Диамантената ръка“
21.00 Време
21.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
22.50 Игрален филм: „Селянка в беда“
00.45 Игрален филм: „Трима в лодката без да броим кучето“
02.55 Игрален филм: „Среща с младостта“

ОВЕН

Занимания от общ интерес ще ви срещнат с хора, които уважавате и бихте се радвали да са ви партньори.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

За новите ви оригинални планове ще трябват средства, подготовка и екип, с които да ги реализирате.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Възползвайте се от благоприятни за вас обстоятелства в бизнеса ви днес и засилите активността си.

22 май - 21 юни

РАК

Толерантното ви поведение към някого ще ви носи предимства днес. Ще бъдете доволни от проявеното търпение.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

В добра форма ще пристъпите към поредната си реализация днес. Хубавите взаимоотношения са важни за вас.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Отнесете се търпеливо към спорните въпроси. Голяма част от тях имат отношение към бизнеса и плановете ви.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Съвместните изяви с екипа ви днес ще са напълно успешни и ще си осигурите много големи предимства.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Интересни бизнес теми, от които малко сте се интересували, днес наистина ще привлекат вниманието ви.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Разместванията на работното място ще ви създадат известни главоболия през тия дни, но ще ги преживеете.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Делови въпроси, които не търпят отлагане, ще бъдат приоритетни за вас, но първо трябва да ги обсъдете.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Сдържайте се и избягвайте онези, които ви създават напрежение в работата днес. Помислете си за отпуска.

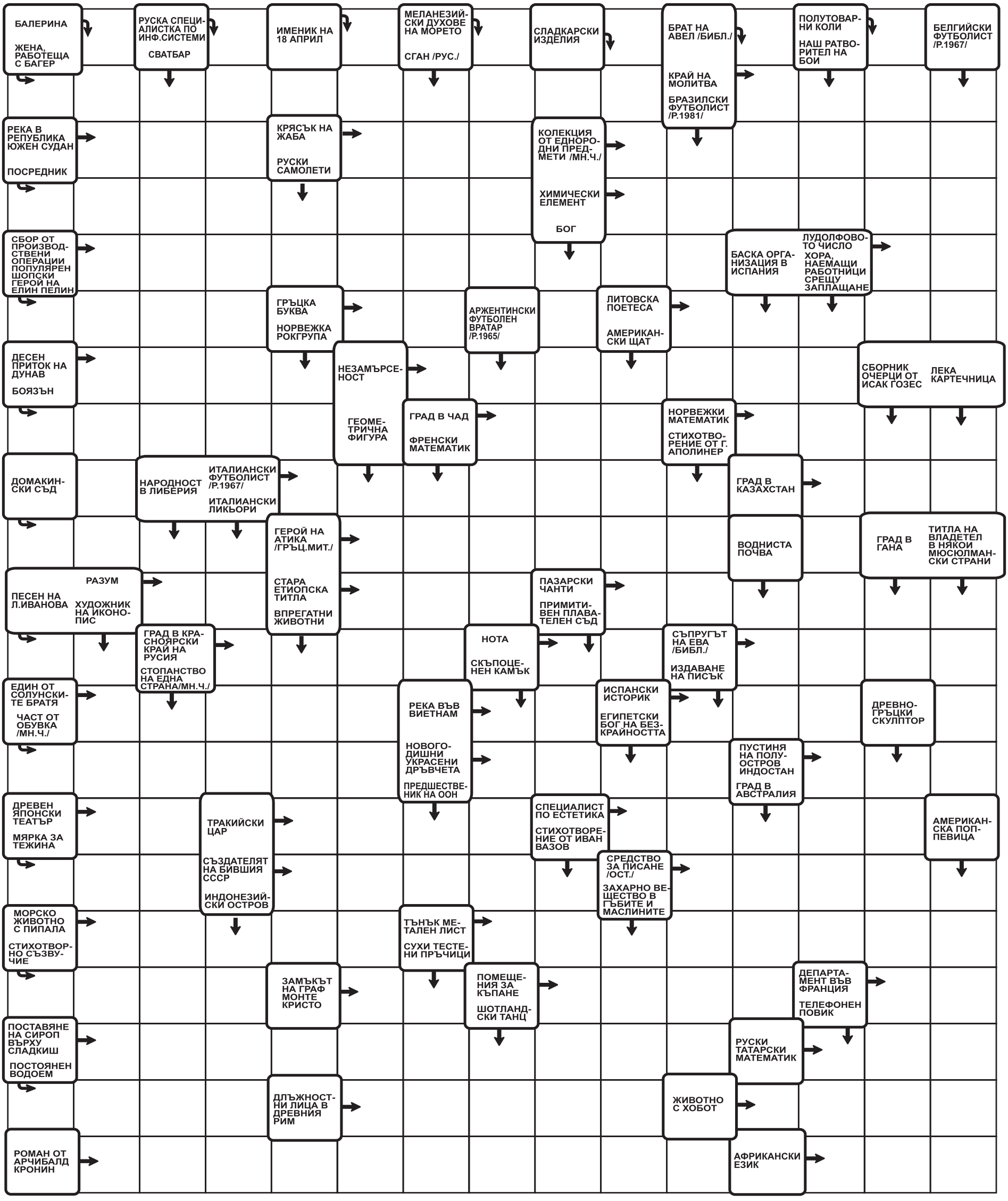
21 януари - 19 февруари

РИБИ

Трябва да сформирате екипа, с който ще работите върху нов проект и да намерите най-добрите решения за него.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

РЕЧНИК: Атаро, Атенодор, “Е,и?”, “Има”, Ислас, Мелихова, Нерис, Окан, Тантал.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: АНТРАЦИТ - ТОР - ЕСНАФКА - АРАБЕСК - РАСАТЕ - ЕАР - МАРИН КАРАМФИЛОВ - ДНИ - АК - ЛА - ЗАР - ТРОЯ - ЯЙЦЕ - РЕВОЛЮЦИОНЕРИ - МИСТИКА - АРОЕР - СИНКА - ПУЯК - САН ФРАНЦИСКО - АД - АНТРЕ - ИМЕ - ИКЕДА - МИХАИЛ ЙОНЧЕВ - ОДРА - СКАРИДА - ОБ - ОНС - АВИОН - АСЕН ЙОСИФОВ - ОК - АПН - ЕЖОВ - ПР. - ДЕЛЧЕВА.
ОТВЕСНО: АНА МАЙМУНКОВА - ТРАКЦИЯ - ЕДИП - ОРАР - ЕСКАДРОН - АБИЛ - НААН - СЦЕНАРИСТ - ИСК - ЕКАРИСАЖ - ОТКАЗВАНЕ - КСО - РАО - МАЕВ - АТ - АРЛАР - ИРН - ОРМ - ЮРАЯ ХИЙП - ГРАФ - ЦОН - АДОР - СИРИЕЦ - ИАС - РЕАЛ - ОРИОЛ - И.Д. - СТОИН - ЙОФЕ - ЕНЕВ - ЕСК - ОБОЛ - ТРИО - ВЧ - ЕФЕДРИН - ИЧО - КАНО - КАМЕНОВ - МАРИЯ РАДЕВСКА

БЯЛА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: 1.ЕЛКА. 5.СКАЛАТ. 10.ВАЛЕРИАНА. 11.АНЕР. 12.ФЛАКОН. 14.ЛУКАНОВ. 16.РИК. 17.ТОНИ КОТИ. 19.ПОВОД. 22.НИСАН. 23.АМАР. 24.НИЛ. 25.ДАЛ. 26.СОЯ. 27.ЯКА. 30.ИНУЛИН. 32.АВАР. 33.ТЕЛЕСКОПИ. 34.АПАТИТ. 35.ОРИС.
ОТВЕСНО: 1.ЕВАЛ. 2.ЛАНУ. 3.КЛЕК. 4.АЕРАТОР. 5.СИФОН. 6.КАЛВИНИЯ. 7.АНА. 8.ЛАКРОС. 9.ТОНКИН. 13.ОИТА. 15.НОД. 18.КИЛ. 19.ПАДИНА. 20.ОМАН. 21.ВАЛУТА. 24.НОНЕТ. 26.СИЛИ. 27. ЯВОР.28.КАПИ. 29.АРИС. 31.ЛЕТ. 32.АКО... .

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 СЕПТЕМВРИ 2016

ТАЙНА СЛУЖБА
КУПЧИНА
ИТАЛИАНСКО ПРИСТАНИЩЕ
ЧАСТ ОТ ВЕЛОСИПЕД
МЕДНО-ЦИНКОВО НАХОДИЩЕ В БУРГАСКО
МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ
НАРОДНОСТ ВЪВ ВИЕТНАМ
ДЖОБНО ФЕНЕРЧЕ
САЛОН
УРЕД
БЪЛГАРСКИ АКТЬОР-"ДОМ ЗА НАШИТЕ ДЕЦА"
ПАЗАРСКА ЧАНТА
ИЗПЪКНАЛА РИСУНКА НА СТЕНА /МН.Ч./
НАИВНИК
ИТАЛИАНСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ
ИНДИЙСКИ НАЦИОНАЛ-РЕВОЛЮЦИОНЕР
ПРИВЪРЖЕНИК НА ЦАР
ФРЕНСКИ ДЕПАРТАМЕНТ
БЪЛГ.ЦАР, СЕСТРИН СИН НА АСЕНОВЦИ
ГЕРОИНЯ В ЕДНОИМ. РОМАН ОТ Х.СЕНКЕВИЧ
ВЪГЛЕВО-ДОРОДНА ТЕЧНОСТ
БОЛЕСТ ПО ЛОЗАТА И ТЮТЮНА
ПИТЕЙНО ЗАВЕДЕНИЕ
ДРЕВНА СТЕНОБИТНА МАШИНА
ПЛЕМЕ В БУРУНДИ
ДУЕТ
ФРЕНСКИ КИНОАРТИСТ-"ФАНТОМАС"
РИМСКИ ПИСАТЕЛ /116-27 ПР.ХР./
ЧАСТИ ОТ ХИМ. ЕЛЕМЕНТ
МАНАСТИР
ВАРЕНО ЯСТИЕ
МЯРКА ЗА ПЛОЩ
ИРЛАНДСКИ ОСТРОВ
РАЗТВОРИТЕЛ НА КАУЧУК
ИСПАНСКИ ОПЕРЕН ПЕВЕЦ
ДЪРЖАВА В ЕВРОПА
НАШ ВОЛЕЙБОЛИСТ
МАЛКИ РЕКИ
ПОМИЛВАНЕ
СПЪТНИК НА УРАН
ТОВА, КОЕТО Е БИЛО ПРЕДИ НАСТОЯЩЕТО
НАШ КАРИКАТУРИСТ /1926-1987/
АБХАЗКИ ВЪРХОВЕН БОГ
ВЕЛИКАН, ИСПОЛИН
СТИХОТВОРЕНИЕ ОТ ХР. РАДЕВСКИ
ЗАКОПАНО СЪКРОВИЩЕ
ЯДРО НА ТРИТИЯ /ХИМ./
ВЗРИВНО ВЕЩЕСТВО
ФУТБОЛЕН ТИМ ОТ ФИДЖИ
НАПОИТЕЛНО СЪОРЪЖЕНИЕ
ГРАЦИОЗНО ЖИВОТНО
ФРЕНСКИ КОМПОЗИТОР
УДОВОЛСТВИЕ
МАШИННА ВТУЛКА
КРАЙ НА ВОЙНА
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ТИХ ПРИЯТЕН ШУМ
ОСНОВА НА СГРАДА/ОСТ./
ДЪРВЕНИ ЛЕГЛА
ОРГАНИЧНИ СЪЕДИНЕНИЯ
ВЕНЕЦУЕЛСКА КИНОАРТИСТКА-"КАСАНДРА"
КОНСКИ ХОД
СЕДМОТО ИЗКУСТВО
ДОМАШНА ЖЕНСКА ДРЕХА
АМЕРИКАНСКИ УЧЕН, ИЗУЧАВАЩ НАСЕКОМИТЕ
ИЗДЕЛИЯ ОТ ГЛИНА
СЛОВАШКИ ШАХМАТИСТ /1889-1929/
РАСТЕНИЕ С КЪДРАВИ ЛИСТА
МОРСКО ИГЛОКОЖО БЕЗГРЪБНАЧНО
САЛКЪМ
СОРТ ГРОЗДЕ
СЕЛО КРАЙ СТ.ЗАГОРА
КОФАР, КАТАНЕЦ
ДУХОВ МУЗ. ИНСТРУМЕНТ
СИН НА АДАМ И ЕВА /БИБЛ./
АВСТРИЙСКИ СКИ
АЛГОРИТМИЧЕН ЕЗИК
СЕЛО КРАЙ СТРАЖИЦА
РЕКА В АНГОЛА
ГРАД В ИТАЛИЯ
КЛОПКА
АНГЛИЙСКИ ПИСАТЕЛ-"АЛИСА В СТРАНАТА НА ЧУДЕСАТА"
ЖИВОТИНСКА МАЗНИНА
МАКЕТ, ОБРАЗЕЦ
ЗАГАР НА КОЖАТА
МЯРКА ЗА ТЕЖИНА
СЪД ЗА ТУРШИИ
ПОДОБНО НА АСФАЛТ ВЕЩЕСТВО
ИМУЩЕСТВА
РОДОНАЧАЛНИК НА АРМЕНСКИЯ НАРОД
СТАЙНА ПЕЧКА
АНГЛИЙСКИ ЛОРД
БАНКОВА ПРОВЕРКА
Г-Й В US СЕРИАЛ "ШОГУН"
ЗАЛЪГАЛКА ЗА КЪРМАЧЕ
ГРЪЦКО ПРИСТАНИЩЕ
ГРАД В СИЕРА ЛЕОНЕ
ФРЕНСКИ СКУЛПТОР
РУСКИ ВЕРТОЛЕТИ
ПОНЯТИЕ В ЯПОНСКАТА ФИЛОСОФИЯ
РАБОТНИК В КАМЕНОЛОМНА
МОРСКО НЕПОДВИЖНО ЖИВОТНО
СТОПАНИ НА КАМИЛИ

РЕЧНИК: "Ба", Гресит, Итев, "Раево".

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

ЛУДОГОРЕЦ НОСИ 1,3 МЛН. ЕВРО НА РОДНИТЕ КЛУБОВЕ

Всички професионални клубове в България ще вземат пари от УЕФА заради влизането на Лудогорец в групите на Шампионската лига, твърди Спортал. Това ще се случи по програмата "конкурентоспособност". Идеята е останалите клубове също да получат някакъв шанс да надградят своите проекти, след като българският шампион заслужи 15 млн. евро за участието си в турнира на богатите.

На всеки един клуб от Първа лига ще му бъдат преведени по 60 000 евро, а на тези от Втора по 30 000. Това означава, че в българския футбол ще постъпят малко над 1,3 млн. евро. Очаква се парите да бъдат преведени още този месец. За водещите клубове сумата не е толкова голяма, но за втородивизионните финансовата инжекция е радваща.

Вратарят на Англия Чарлс (Джо) Харт позира с екипа на Торино. Той премина под наем в италианския тим

Снимка TORINOFC.IT

„Златната топка" се завръща

Създателите на трофея и ФИФА развалят договора

"Златната топка" отново ще има изначалния си формат. Създателите на трофея и ФИФА не успяха да стигнат до единодушие и договорът няма да бъде подновен. Двете страни работиха заедно от 2010 година, когато тогавашният президент на ФИФА Сеп Блатер заплати 15 милиона евро на Grupo Amaury, мажоритарни акционери на списанието "Франс Футбол". Вероятно сега французите са поискали повече пари, но до договор така и не се стигна.

Така най-добрият футболист за годината вече ще се определя само и единствено от специално жури от журналисти и без гласовете на селекционерите и капитаните на всички национални отбори. Следващата награда, която ще се връчи от "Франс Футбол", ще е още през януари. Французите връчваха най-ценния индивидуален приз в световния футбол между 1956 и 2010 г. След това обаче форматът "Златна топка" понесе множество критики именно заради гласуването на селекционерите и капитаните. Основните проблеми бяха, че тройката на най-добрите се оформя не заради заслуги от последната година, а заради спечелени симпатии през годините.

Тази година големият фаворит за триумф е Кристиано Роналдо, който стана европейски шампион и с Реал Мадрид, и с националния отбор на Португалия.

Най-вероятно ФИФА отново ще има своя отделна награда за футболист на годината, каквато съществуваше между 1991 и 2010 г.

Мотокросът в Самоков пак е в памет на Георги Янакиев

Симеон ПЕТРОВ

Този уикенд за втора поредна година легендарният мотополигон "Ридо" край Самоков ще бъде домакин на мотокрос състезания в памет на почетния вицепрезидент на Международната автомобилна федерация (FIA) и почетен гражданин на града Георги Янакиев. Стартовете са IV кръг на балканския шампионат и VI на републиканския. Най-малките 2 класа - MX65 и MX85, караха досега само 2 кръга от първенството на Балканите - в Яница, Гърция, и Глобаре, Сърбия. След Самоков състезателите ще имат още 2 старта през октомври - в Троян и Гевгелия, Македония.

"Без хора като Георги Янакиев-старши нямаше да имаме самочувствието на спортна нация. Той е чест за спортната общественост и за града. Радвам се, че кметът Владимир Георгиев прави така, че все повече хора в община Самоков да подкрепят спорта", заяви председателят на Организационния комитет на Гран при "България" Румен Петков.

С ДЪЛБОКА СКРЪБ СЪОБЩАВАМЕ, ЧЕ НА 15.09.2016 Г. СЛЕД КРАТКО БОЛЕДУВАНЕ ПОЧИНА

О.З. ГЕНЕРАЛ ЛЮБЕН ДОБРЕВ

ПОКЛОНЕНИЕТО ЩЕ СЕ ИЗВЪРШИ НА 18.09.2016 Г. (НЕДЕЛЯ) В РИТУАЛНАТА ЗАЛА НА ЦЕНТРАЛНИТЕ СОФИЙСКИ ГРОБИЩА.

ОТ ОПЕЧАЛЕНОТО СЕМЕЙСТВО

С дълбока скръб съобщаваме, че на 14 септември 2016 г. ни напусна нашата прекрасна майка и баба, големият Човека

ЖИВКА ВЪЧКОВА

Отдала целият си живот за развитието на Изкуството и Културата у нас

СВЕТЛА Й ПАМЕТ!

Поклонението ще се състои на 18.09.2016 г. (неделя). Среща пред арката на Централните софийски гробища в 11.30 ч.

Дъщерите й

СКРЪБНА ВЕСТ

НА 14 СЕПТЕМВРИ 2016 Г. ПОЧИНА

ГЕОРГИ НИКОЛОВ РУСАТЕВ

20.08.1926 - 14.09.2016

ЗАГУБИХМЕ ЕДИН ПРЕКРАСЕН ЧОВЕК, КОЙТО ЩЕ ОСТАНЕ ЗАВИНАГИ В СЪРЦАТА НИ. ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

ПОКЛОНЕНИЕТО ЩЕ СЕ СЪСТОИ НА 18 СЕПТЕМВРИ (НЕДЕЛЯ) ОТ 11.30 Ч.В РИТУАЛНАТА ЗАЛА НА ЦЕНТРАЛНИТЕ СОФИЙСКИ ГРОБИЩА.

ОТ СЪПРУГА, ДЕЦА, ВНУЦИ, ПРАВНУЦИ, БЛИЗКИ И ПРИЯТЕЛИ

гледайте

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА
17.00 Ботев Пд - Локо ГО
ПО ДИЕМА СПОРТ
19.00 Левски - Пирин
21.15 Лудогорец - Славия
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.30 Кардиф - Лийдс
17.00 Хъл Сити - Арсенал
19.30 Евертън - Мидълзбро
ПО НОВА СПОРТ
17.00 Ипсуич Таун - Астън Вила
19.30 Бирмингам - Шефилд У
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Байерн - Инголщадт
19.30 Борусия М - Вердер
ПО РИНГ
21.45 Наполи - Болоня
ПО СПОРТ+
14.00 Леганес - Барселона
22.00 Коринтианс - Палмейрас
ПО Ф+
17.15 Атлетико М - Спортинг Х

УТРЕ

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.00 Уотфорд - Манчестър Юнайтед
16.15 Кристъл Палас - Стоук Сити
19.00 ЦСКА-Сф - Черно море
21.15 Берое - Дунав
ПО ДИЕМА СПОРТ
18.30 Тотнъм - Сандърланд
21.45 Марсилия - Лион
ПО ДИЕМА
16.15 Саутхемптън - Суонзи по Нова спорт
16.00 Монпелие - Ница
18.00 Сент Етиен - Бастия
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Аугсбург - Майнц
18.30 Херта - Шалке
ПО РИНГ
16.00 Кротоне - Палермо
19.00 Интер - Ювентус
21.45 Фиорентина - Рома
ПО ТВ+
22.00 Крузейро - Атлетико Минейро
ПО СПОРТ+
21.45 Еспаньол - Реал М

momo

8 1 3
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №73

6 от 49
Числа: 13, 23, 29, 30, 36, 49
I гр. (6) няма
II гр. (5) 3 по 8550,70 лв.
III гр. (4) 293 по 87,60 лв.
IV гр. (3) 6512 по 5,50 лв.
ДЖАКПОТ: 2 179 164,21 лв.

6 от 42
Числа: 7, 9, 13, 14, 23, 40
I гр. (6) няма
II гр. (5) 8 по 2027,60 лв.
III гр. (4) 710 по 22,90 лв.
IV гр. (3) 10 599 по 2,20 лв.
ДЖАКПОТ: 1 569 602,13 лв.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ
6, 14, 17, 20, 21
I гр. (5) 1 от 22 182,50 лв.
II гр. (4) 294 по 75,50 лв.
III гр. (3) 8542 по 3,50 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
7, 10, 12, 21, 22
I гр. (5) няма
II гр. (4) 217 по 153,30 лв.
III гр. (3) 7378 по 5,50 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 2, 5, 7
Цифра: 4, 0, 9
I гр. (3) 1 от 32 041 лв.
II гр. (2) 860 по 17,70 лв.

ЗОДИАК
Числа: 7, 11, 16, 17, 34 +3
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) няма
IV гр. (4) 6 по 500 лв.
V гр. (3+1) 25 по 100 лв.
VI гр. (3) 377 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 387 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 1742 по 1,50 лв.
IX гр. (2) 4605 по 1 лв.
X гр. (0+1) 2727 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 3 000 000 лв.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 СЕПТЕМВРИ 2016

Миланов обърна Мъри Стоилов

Иван Иванов с червен картон при 1:2 на Панатинайкос от Аякс, Рангелов пропусна загуба на Коняспор от Шахтьор Донецк с 0:1

Живко Миланов и АПОЕЛ Никозия обърнаха водения от Станимир Стоилов Астана с 2:1 на старта на Лига Европа. Българският национал игра силно през целия мач на острова на Афродита. Казахстанският първенец поведе чрез Неманя Максимович (15), но кипърците стигнаха до трите точки чрез Винисиус (74) и Игор де Камагро (87). Така АПОЕЛ взе частичен реванш, след като преди година беше отстранен именно от тима на българина в плейофите за влизане в групите на Шампионската лига. Кипърците оглавиха класирането в група В, след като в другия мач Олимпиакос победи домакина Йънг Бойс с 1:0.

"Тежък мач. Първото полувреме планът ни задейства и вкарахме гол. През второто разчитахме да ги хванем на контри, но нищо не се получи. Сгрешихме два пъти и направихме подаръци на АПОЕЛ, което в Лига Европа е недопустимо. В Европа цената на провала е много висока. Ако се вгледаме в нивото, което показваме, можем да играем много по-добре. Вярвам, че можем да поправим грешките си в следващия мач", каза Стоилов.

Иван Иванов пък започна кошмарно в турнира с Панатинайкос. Българският защитник получи червен картон при домакинската загуба на гърците от Аякс с 1:2. Националът ни бе натирен в 69-ата мин., когато бе дериран за втори път в жълто. Това стана, когато резултатът вече бе оформен, а първият му картон бе вдигнат 10 мин. по-рано. Гърците завършиха срещата с 9 души, защото и Вакасо Мубарак (90) видя червения цвят. За "лалетата" срещата не доигра Хаким Зиеч (79), който също получи два жълти картона.

Снимка БГНЕС

Живко Миланов (вдясно) пази топката от Серикзан Мужиков от Астана при победата на АПОЕЛ с 2:1 в Лига Европа

"Зелените" не бяха губили в последните си шест мача в Европа. Срещата започна отлично за тях, след като точен бе Маркус Берг (6). Бертранд Траоре (34) обаче изравни след "асистенция" именно на Иванов. Българинът опита да изчисти топката, но не можа и тя се озова именно в играча от Буркина Фасо. Трите точки за Аякс донесе Жайро Ридевалд (67), който вкара от добавка, след като Дави Клаасен пропусна дузпа. В другата среща от група G Стандард Лиеж и Селта завършиха 1:1 в Белгия.

Димитър Рангелов пропусна загубата на Коняспор от гостуващия Шахтьор Донецк в мач от група Н. Българският нападател е наказан за първите три мача на турците в турнира заради червен картон с Люцерн от 2012 г. Единствения гол в мача вкара Факундо Ферейра (76).

С грешна стъпка започна и основният фаворит в турнира Манчестър Юнайтед. "Червените дяволи" паднаха при визитата на Фейенорд с 0:1 в мач от група А. Гола вкара Тони Вилхена (79), а за тима на Жозе Моуриньо това бе второ поредно поражение. В неделя Юнайтед загуби и от градския съперник Сити (1:2).

Чехът Ян Сикора пък отбеляза най-бързия гол в историята на Лига Европа. 22-годишният полузащитник се разписа в 9-ата секунда при 2:2 на неговия Слован Либерец с домакина Карабах. Той бе точен след грешка в защитата и асистенция на капитана си Милан Барош. С този двубой беше даден старт на груповата фаза на турнира.

РЕЗУЛТАТИ

ЛИГА ЕВРОПА, I КРЪГ

Група А: Фейенорд - Манчестър Юнайтед 1:0; Зоря - Фенербахче 1:1; **Група В:** Йънг Бойс - Олимпиакос 0:1; АПОЕЛ Никозия - Астана 2:1; **Група С:** Майнц - Сент Етиен 1:1; Андерлехт - Габала 3:1; **Група D:** АЗ Алкмаар - Дъндолк 1:1; Макаби Тел Авив - Зенит 3:4; **Група Е:** Виктория Пилзен - Рома 1:1; Астра Г - Аустрия Виена 2:3; **Група F:** Рапид Виена - Генк 3:2; Сасуоло - Атлетик Билбао 3:0; **Група G:** Стандард Лиеж - Селта 1:1; Панатинайкос - Аякс 1:2; **Група Н:** Коняспор - Шахтьор Донецк 0:1; Брага - Гент 1:1; **Група I:** Ред Бул Залцбург - Краснодар 0:1; Ница - Шалке 0:1; **Група J:** ПАОК - Фиорентина 0:0; Карабах - Слован Либерец 2:2; **Група К:** Интер - Апоел Беер Шева 0:2; Саутхемптън - Спарта Пр 3:0; **Група L:** Османлъспор - Стяуа 2:0; Вилярреал - Цюрих 2:1

Маратонът или бягането - начин на живот

Боян БОЙЧЕВ

Това е заглавието на новата книга на изтъкнатия студентски преподавател и треньор по лека атлетика Александър Ченгер. Написана увлекателно и в същото време професионално, тя е насочена към широк кръг читатели, избрали бяганията на дълги разстояния както за свое призвание, така и за хоби. "Ентусиазмът на все повече желаещи да се включат в подготовка за маратонското бягане и в нашата страна ни накара да предоставим подробна информация за провеждане на тренировъчен процес в тази насока. Информация, която да бъде лесно разбираема, практически усвояема и прилагана за провеждане на самостоятелна подготовка", пише авторът в предговора.

В книгата е проследена накратко историята на маратонските бягания и любопитни случки, свързани с тях. Включени са много практически съвети, които да предпазят бегачите от грешки. Авторът разглежда различни аспекти от тренировъчния процес, като дава и примерна програма за тренировки. Познаващ в детайли подготовката на маратонеца, той се спира и на най-малката подробност, която може да попречи или помогне да се преодолее маратонската дистанция. Силното в този труд е комбинацията от богати теоретични познания и огромен практически опит.

Александър Ченгер е дългогодишен преподавател в Департамента по спорт в Софийския университет "Св. Климент Охридски". Негови лекоатлети са се изкачвали неведнъж на стълбичката на победителите в редица силни състезания у нас и в чужбина. Убеден в каузата "Бягането - начин на живот", той успява да запали по нея и своите възпитаници. В началото на 80-те години чрез страниците на в. "Народен спорт" публикува 20-седмична програма за подготовка за маратон, заимствана от тази на европейските клубове "Спиридон" и адаптирана за нашите условия. За цялостна организационна, спортно-педагогическа и научно-публицистична дейност през 1984 година е удостоен от ЦС на БСФС с медал "За особени заслуги - златен".

Книгата се чете на един дъх и е изключително полезна за всички, които обичат бягането, практикуват го и са го приели за свой начин на живот.

Произведено в България

Матрицата на властта

Иван ЧЕНЧЕВ

Една известна хърватска манекенка, която е ексфутболна съпруга, каза тия дни, че не й е нужен грим, защото има големи гърди. Горе-долу това се получава тук - в Територията - заместваме липса с някакъв ефект. Например според властта явно не е нужно народът да е добре, щом има нови километри асфалт.

Да ви кажа честно, тази седмица ми се вижда утопично да пиша за спорт, защото някак си ми избяга ентусиазмът. Само тази седмица. А ми избяга, защото присъствах на парламентарната комисия по въпросите за децата, младежта и спорта. Имаше блиц-контрол с участието на спортния министър Красен Кралев. Вместо анализ на представянето ни на Олимпиадата в Рио имаше съобщение относно класирането на спортистите ни! Ние това си го знаем. Най-малкото имаме телевизори. Отделно бе съобщено на присъстващите депутати, че оценка на спортистите ни министърът не може да даде, защото, видите ли, те се били представили различно! Интересна логика. Стана ясно, че министерството е разочаровано от българската борба, а те били взели най-много пари за подготовка. После пък се натърти, че сумите, отпуснати на федерациите, отговаряли на резултатите на спортистите ни. Е как тогава борците, които са имали най-много средства за тренировки, са разочаровали? Нали парите отговаряли на резултатите?! Така е и в бокса.

Ето ви още един фрапантен факт. От 51 родни спортисти с квоти за Рио само 15 минали функционални изследвания, преди да заминат! И това било недопустимо. Ами защо е допуснато? И кой осъществява контрол? Това професионално ли е? Разбрахме още обаче, че на високопланинската база в Белмекен й предстои нов ремонт. За кой път? Ще следим този въпрос. Имаше и отговор на питане, който звучеше така: "Опитваме се да упражним контрол относно спортните училища". Депутатът, който пита, на този министерски отговор, реагира така: "Това е проблемът, че само се опитвате". Е, имаше и индиректни признания. Само една партия не можела да се справи с проблемите в сектора! Явно всичките от парламентарното мнозинство не могат. И още, и още. Да не говорим, че нямаха ясна информация за грандиозния скандал с наказанието на шахматната федерация! Били пратили запитване какво се случвало. Министерство, а...

Ето затова не ми се пишеше за спорт тази седмица. Капка в морето ми се вижда. Има ли изобщо някаква полза? Нали знаете приказката - ти ги плюеш, те си мислят, че дъжд ги вали. Вкарват всеки проблем в една матрица. Матрицата на сегашната власт. А там е параграф 22. И накрая. Министерството очаквало медали от Олимпиадата от осем спорта. Ние взехме от три. Значи провал. Това е. Математиката е точна наука. Интересно какво ще докладват федерациите на министерството. Предстои. Ще разберете какво. Обещавам...

www.duma.bg

Пилотът на Ред Бул Макс Верстапен върти обиколки на тренировка преди Гран при на Сингапур във Формула 1. 19-годишният холандец спечели първата сесия с време 1:45,823 мин. Втори остана съотборникът му Даниел Рикардо (Авл), пред Себастиан Фетел (Гер, Ферари), световния шампион Люис Хамилтън (Вбр, Мерцедес) и др. Във втората тренировка най-бърз бе лидерът при пилотите Нико Розберг (Гер, Мерцедес)

Шахматът върна наказаните

Маргарита Войска кандидатства за "Гинес"

Мони ГЕОРГИЕВ

Федерацията по шахмат възстанови правата на наказаните състезатели Кирил Георгиев, Методи Стойнев и Симеон Стоичков. Те вече могат да упражняват своите състезателни, съдийски, организаторски, клубни и треньорски задължения в системата на БФШахмат. Тримата атакуваха бившия президент на ЕШС и настоящ на родната централа Силвио Данаилов, че е създал в офшорна зона фалшив ЕШС с цел източване на средства от клубовете. Впоследствие те бяха наказани за "уронване на престижа на федерацията". Международната централа (ФИДЕ) обаче замрази членството на българската за месец заради този случай и задължи Данаилов да възстанови правата на наказаните. В противен случай България щеше да остане перманентно извън световната организация.

Изпълнителният директор на БФШ Николай Велчев обяви, че ще обжалват в Спортния арбитражен съд в Лозана решението за изключването й от структурите на Европейския шахматен съюз (ЕШС). Той е оптимист, че обжалването ще бъде успешно, но дори при изключване, единствените последствия щели да бъдат отнетото право на страната ни да бъде домакин на международни турнири и забраната за участие на европейското отборно в Халкидики догодина.

През март пък спортното министерство спря финансирането на централата, но все пак отпусна средства за родното участие на 42-та олимпиада в Баку. Министерството претендира, че отпуснатите държавни пари за организиране на Евро 2014 за жени в Пловдив турнири в кк Албена и Златни пясъци същата година са изразходени нецелесъобразно. "Имаме спор с министерството, който ще бъде решен от Върховния административен съд догодина. Имаме разсрочено плащане на 24 вноски, ако спечелим, ще ни върнат парите", обясниха от БФШ. От централата подканиха учредения от 20 клуба през юни като нейна алтернатива Български шахматен съюз да обясни публично намеренията си за развитието на спорта у нас.

Междувременно играещият капитан на женския ни национален отбор гм Маргарита Войска ще кандидатства за "Книгата за рекорди на Гинес" като единствената жена, представлявала дадена страна на 19 олимпиади. 13-кратната републиканска шампионка от Локо Пд дебютира на форума през 1980 г. и заедно с Антоанета Стефанова, Ива Виденова, Адриана Николова и Елица Раева извоюваха 15-о място в Баку измежду 140 национални тима. "Завършихме с равен актив с отборите между 10-о и 18-о място. В последния кръг загубихме с 1:3 т. от Украйна, при победа ставахме втори, но и това е много добро представяне", обясни Войска.

Ас на Славия получи 4 г. затвор за убийство

Футболистът на Славия Борислав Балджийски беше осъден за убийство по непредпазливост чрез нанасяне на тежка телесна повреда. Съдия Ани Захариева постанови ефективна присъда от четири години лишаване от свобода в общежитие от отворен тип.

Балджийски е подсъдим за убийството на Петър Алексов, което стана на 6 август 2013 г. пред казино в столичния кв. „Красно село". Според събраните доказателства Балджийски е нанесъл силен удар с юмрук в лицето на Алексов, в резултат на което мъжът ударил главата си в бордюр и малко по-късно починал.

Съдът постанови и 100 000 лв. кръвнина на майката Виолета Алексова и над 10 000 лв. разноски по делото в полза на държавата. Присъдата може да бъде обжалвана в 15-дневен срок. Футболистът остава под мярка "парична гаранция".

Колева 10-а на диск в Рио

Иванка Колева остана десета във финала на диск в клас F56/57 на Параолимпийските игри в Рио де Жанейро. Българската състезателка постигна най-добър опит от 20,52 метра. В първото си хвърляне Колева записа 20,20 м, след което направи фаул, за да дойде и най-силният й опит. Шампионка стана алжирката Насима Саифи с 33,33 м. Сребърният медал заслужи ирландката Орла Бари, която също премина границата от 30 м (30,06 м). Нигерийката Еучария Иази взе бронза с 27,54 м.

В другата дисциплина, в която участва, Колева завърши шеста в тласкането на гюле с 8,42 м. До момента България няма медал от Параолимпиадата. Снощи участваха и последните ни двама представители. Ружди Ружди се бори за отличие в коронната си дисциплина тласкане на гюлле, а дебютантът Християн Стоянов се пусна в бягането на 1500 метра.

Антон Огнянов:

Дунав не е Лестър

Симеон Петров

Лявото крило Антон Огнянов смята, че сравненията на лидера в Първа лига Дунав с изненадващия шампион от миналия сезон във Висшата лига Лестър са неуместни. "Не ги приемаме, в края на първенството ще си проличи дали са били удачни. Нашите цели са да останем в групата и да се представим на нужното ниво. Но вече всеки трябва да се съобразява с нашия отбор", коментира Огнянов при получаването на статуетката на Пресклуб "България" за Играч №1 на 6-ия кръг. Миналият през Левски Огнянов заби втория гол за успеха с 2:0 над ЦСКА-Сф. Това е второ отличие за 28-годишния старозагорчанин, след като бе №1 и в 4-ия кръг на сезон 2013/14 г. като играч на Любимец. "Онзи сезон с Любимец започнах под ръководството на настоящия ми треньор Веселин Великов и също бяхме лидери, организацията в Дунав обаче е на по-високо ниво", смята Огнянов. И допълни, че гостуването в неделя на родния му Берое ще е по-специално в личен план.

Автентичната „Златна топка" за завръща

Стр. 38

следайте

ПО БНТ HD
ВОЛЕЙБОЛ
17.55 България - Черна гора (жени)
БАСКЕТБОЛ
20.30 Косово - България (мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СУПЕРБАЙК
11.30 и 14.00 Гран При на Германия
КОЛОЕЗДЕНЕ
16.15 "Гран при Импанис-Ван Петегем"
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
19.00 "Бол д`Ор"
КОНЕН СПОРТ
22.00 "Глобъл чемпиънс тур" във Виена
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
16.00 Гран при на Сингапур (квалификация)
ПО ТВ+
ТЕНИС
18.00 Турнир в Квебек (жени)

Утре

ПО БНТ HD
ВОЛЕЙБОЛ
17.55 България - Румъния (жени)
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СУПЕРСПОРТ
12.15 Гран при на Германия
СУПЕРБАЙК
13.15 Гран при на Германия
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
15.00 Гран при на Сингапур
ПО Ф+
ТЕНИС
23.00 Турнир в Квебек (жени)

кратки

Варна се бори за Европейски град на спорта през 2019 г.

Варна ще се бори за Европейски град на спорта през 2019 г. Кметът Иван Портних обяви, че скоро ще бъде внесена и кандидатурата. Той смята, че морската ни столица отговаря на изискванията. "Предвид усилията, които се положиха през последните години по отношение на спортните бази в града, предвид добрите практики, които сме създали, а именно предоставянето на общинската спортна база за безвъзмездно използване от местните клубове, считам, че Варна отговаря на изискванията да се кандидатира за Европейски град на спорта през 2019 г.", каза Портних.

Радостен съм да се завърна на корта. Това написа под снимката си в инстаграм Григор Димитров. Хасковлията вече се готви в Монте Карло за турнира в Ченгду, който започва след десетина дни